

การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษารายบุคคลและ เป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม
ที่มีต่อการประหยัคของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนเจนต์ดอมินิก กรุงเทพมหานคร

15 ต.ค. 2539

ปริญญาโท
ของ
รพีพรรณ อักษรราวตีวัฒน์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว
กุมภาพันธ์ 2539
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

P. 1611

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญาบัตรฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง)
..... กรรมการ
(อาจารย์ทัศนากอง กิ่งแก้ว)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง)
..... กรรมการ
(อาจารย์ทัศนากอง กิ่งแก้ว)
..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์บังอร เสตนนท์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญาบัตรฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ ๒๖... เดือน... พ.ศ. ๒๕๖๕..

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง ประธานกรรมการที่ปรึกษา อาจารย์ทัศนากองภักดี กรรมการที่ปรึกษา และผู้ช่วยศาสตราจารย์บังอร เสตนนท์ กรรมการสอบที่ให้ความแนะนำ ข้อคิด และตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา หาสิตะพันธ์ อาจารย์พรหมพิศ วาณิชการ อาจารย์ทศพร มณีศรีษา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพโรจน์ เบาลใจ ที่กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ และ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ในภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา ทุกท่านที่ ประสทธิประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณบาทหลวงจรัญ ทองบิยะภูมิ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนเซนต์ดอมินิก อาจารย์ วรรณภรณ์ แก้วแจ่มกาญจน์ อาจารย์แนะแนวโรงเรียนเซนต์ดอมินิก คณาจารย์โรงเรียน เซนต์ดอมินิก ที่ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวก ตลอดระยะเวลาที่ทดลองและขอขอบใจ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการสร้าง เครื่องมือสำหรับการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา และท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ และสมาชิกทุกคนในครอบครัวที่ให้ความรักและเป็นกำลังใจอันสำคัญยิ่ง จนทำให้สามารถทำงานวิจัยครั้งนี้สำเร็จ

รพีพรรณ อักษรราวดีวัฒน์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
คำนำ	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	9
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาทรัพยากรบุคคลและ เป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม	9
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประหยัด	35
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	42
ประชากร	42
กลุ่มตัวอย่าง	42
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	43
วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ	43
แบบแผนการทดลอง	47
การดำเนินการทดลอง	47
การวิเคราะห์ข้อมูล	48
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	48

4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า	52
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และแปลผล	52
	ผลการศึกษาค้นคว้า	52
5	บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	56
	บทย่อ	56
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	56
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	56
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	57
	การดำเนินการทดลอง	57
	การวิเคราะห์ข้อมูล	58
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	58
	อภิปรายผล	59
	ข้อเสนอแนะ	62
	บรรณานุกรม	63
	ภาคผนวก	70
	ภาคผนวก ก.	71
	ตาราง 5 กำหนดการให้คำปรึกษารายบุคคลและ เป็นกลุ่มตามทฤษฎี พฤติกรรมนิยมโดยการสลับเวลายกเว้นตลอดระยะเวลาทดลอง ในแต่ละสัปดาห์	72
	ภาคผนวก ข.	73
	1. โปรแกรมการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม	74
	2. โปรแกรมการให้คำปรึกษา เป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม	105

ภาคผนวก ค.	138
1. แบบสอบถามการประหยัด	139
2. เฉลยคำตอบแบบสอบถามการประหยัด	147
3. ตาราง 6 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของ แบบสอบถามการประหยัด	149
4. ตาราง 7 แสดงคะแนนการประหยัดของกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎี พฤติกรรมนิยม	150
5. ตาราง 8 แสดงคะแนนการประหยัดของกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎี พฤติกรรมนิยม	151
6. ตาราง 9 แสดงความแตกต่างของคะแนนการประหยัดของ นักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการทดลอง	152
ประวัติย่อของผู้วิจัย	153

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงแบบแผนการทดลองแบบ Randomized Two Groups Pretest- Posttest Design	47
2	เปรียบเทียบการประหยัคของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการให้ คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม	53
3	เปรียบเทียบการประหยัคของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการให้ คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม	54
4	เปรียบเทียบการประหยัคของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 ที่ได้รับการให้ คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม และนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการให้คำปรึกษา เป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม	55
5	กำหนดการให้คำปรึกษารายบุคคลและ เป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมโดยการ สลับเวลายกััน ตลอดระยะเวลาการทดลองในแต่ละสัปดาห์	72
6	ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการประหยัค	149
7	แสดงคะแนนการประหยัคของกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลัง การให้คำปรึกษา รายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม	150
8	แสดงคะแนนการประหยัคของกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลัง การให้คำปรึกษา เป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม	151
9	แสดงความแตกต่างของคะแนนการประหยัคของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการทดลอง.....	152

บทนำ

ปัญหาเศรษฐกิจเป็นปัญหาหนึ่งที่ประเทศไทยกำลังประสบอยู่ และรัฐบาลได้พยายามที่จะดำเนินการแก้ไข แต่จะสัมฤทธิ์ผลหรือไม่เพียงใด ขึ้นอยู่กับคุณภาพของประชากร ด้วยเหตุนี้จึงควรพัฒนาคุณภาพของประชากรให้มีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ คุณลักษณะที่สำคัญประการหนึ่ง ได้แก่ การประหยัด ทั้งนี้เพราะการประหยัดเป็นแนวทางสำหรับการสร้างอนาคตให้เป็นปึกแผ่นมั่นคง (วิชิต อิศระวีริยะกุล. 2527 : 1) กล่าวคือ การประหยัดนำไปสู่การออมและการลงทุนต่อไป

การประหยัดเป็นค่านิยมที่พึงประสงค์ ที่จะช่วยสร้างฐานะให้แก่ตนเอง ครอบครัว และประเทศชาติ ซึ่ง ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ได้กล่าวปราศรัยต่อประชาชนในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ครบรอบ 200 ปี เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2525 (สมนึก คู่เมือง. 2527 : 2) ว่า ประชาชนชาวไทยควรยึดมั่นในค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ได้แก่ 1) การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ 2) การประหยัด และการออม 3) การมีระเบียบวินัย 4) การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา 5) ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

จากค่านิยมพื้นฐานดังกล่าวข้างต้นนี้แสดงให้เห็นว่า รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการประหยัดที่มีต่อการพัฒนาประเทศ และเป็นสิ่งที่สถาบันการศึกษาควรแสวงหาวิธีการเสริมสร้างการประหยัดให้บังเกิดขึ้นในตัวนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ (ชูตินาถ รัตนจรณะ. 2527 : 2)

แผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ฉบับที่ 7 (2535 - 2539) ได้กำหนดนโยบายด้านการศึกษาเพื่อส่งเสริมจริยศึกษา มุ่งเน้นพัฒนาจิตใจของนักเรียนและเยาวชนให้มีคุณธรรมในเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม ความมีระเบียบวินัย ความสะอาด ความขยันหมั่นเพียร การพึ่งตนเอง การทำงานเป็นหมู่คณะ ความซื่อสัตย์ และการประหยัด โดยจัดให้มีการศึกษาค้นคว้าวิธีการเรียนการสอนจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมคุณธรรมดังกล่าว (กระทรวงศึกษาธิการ. 2535 : 44) ในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความสำคัญของการประหยัด โดยระบุ

ไว้ในจุดมุ่งหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2533 ข้อ 3 กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ความว่า เพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนามีความเสียสละ สามัคคี มีวินัย ประหยัด ซื่อสัตย์ กตัญญูทศเวที เห็นคุณค่าของการออกกำลังกาย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2532 : 55) แต่จากการศึกษาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในวิทยาลัยครูภาคกลาง ชูตินาถ รัตนจรณะ (2527 : 67) พบว่า ค่านิยมด้านการประหยัดและการออมยังอยู่ในระดับต่ำกว่าค่านิยมพื้นฐานอีก 4 ด้าน และได้ให้ข้อเสนอแนะในการวิจัยว่า ควรพัฒนาค่านิยมเกี่ยวกับการประหยัดแก่นักเรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงมัธยมศึกษา

การประหยัดของนักเรียนมักขึ้นอยู่กับภาวะเศรษฐกิจของครอบครัว ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาโรงเรียนเซนต์ดอมินิก เพราะผู้ปกครองของนักเรียนส่วนใหญ่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี โดยมีรายรับ 15,000 - 30,000 บาทต่อเดือน และนักเรียนได้รับเงิน 200 - 350 บาทต่อสัปดาห์ ซึ่งถือว่าเพียงพอและควรเก็บออมได้ แต่จากการที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ครูแนะแนว และครูประจำชั้นโรงเรียนเซนต์ดอมินิก กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2538 พบว่า นักเรียนไม่มีปัญหาในเรื่องการเรียน แต่จะมีปัญหาส่วนตัวในเรื่องเศรษฐกิจคือ การไม่ประหยัดจากการใช้เงินและสิ่งของเครื่องใช้ ซึ่งปัญหาดังกล่าวสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการใช้แบบสอบถามปลายเปิด พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 176 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 47.18 และ 36.25 ตามลำดับ ยังใช้เงินและสิ่งของเครื่องใช้ไม่เหมาะสม กล่าวคือ ได้รับเงินจำนวนมาก แต่ยังไม่เพียงพอสำหรับใช้จ่าย เพราะไม่รู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างรอบคอบ ใช้เงินไม่คุ้มค่า มีการเก็บออมเงินน้อย ใช้สิ่งของอย่างทิ้ง ๆ ขว้าง ๆ ทิ้งให้ต้องซื้อหาของใหม่มาทดแทนอยู่เสมอ และไม่รู้จักรักษาซ่อมแซมสิ่งของเครื่องใช้ให้ใช้ประโยชน์ได้ จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีการประหยัดน้อยกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะพัฒนาการประหยัดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

การพัฒนาการประหยัดสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การใช้เทคนิคแม่แบบ การให้คำปรึกษา เป็นต้น การให้คำปรึกษามีหลายทฤษฎี เช่น การให้คำปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์ การให้คำปรึกษาแบบผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง แต่ในที่นี้ ผู้วิจัยสนใจการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม ซึ่ง ครัมบลท์ (สุรินทร์ บุญอ่ำ.

2536 : 5 ; อ้างอิงมาจาก Krumboltz. 1967 : 7-11) กล่าวถึงการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมว่า เป็นกระบวนการช่วยเหลือนักเรียนในการปรับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของตนเองในปัจจุบันให้เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ตลอดจนสามารถปฏิบัติได้จริง โดยมีการวางโครงการปรับพฤติกรรมอย่างมีระบบ และผู้ให้คำปรึกษาทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ซึ่งใช้เทคนิคต่าง ๆ ตามความเหมาะสมของปัญหาของนักเรียน เช่น เทคนิคแม่แบบ กรณีตัวอย่าง การให้ข้อมูลย้อนกลับ การชี้แนะ การเสริมแรงทางสังคม เป็นต้น และการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมจะ เน้นให้นักเรียนรู้จักคิดเป็นเหตุผลเพื่อปรับพฤติกรรมของตนเองได้ เช่น เหตุที่ไม่ประหยัดเพราะได้เงินใช้มาก จึงมีพฤติกรรมใช้จ่ายฟุ่มเฟือย และผลก็คือ มีเงินไม่พอใช้ ต้องขอเพิ่มเติมจากผู้ปกครอง จึงคิดว่าถ้าสามารถสอนให้นักเรียนรู้จักคิดดังกล่าวข้างต้นได้ จะทำให้เป็นพลเมืองที่มีการประหยัดในอนาคต จากผลการศึกษาของ นิชกานต์ ราวรุ่งเรือง (2538 : 80) ซึ่งได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและแบบรายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเพื่อลดพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองพลับวิทยา อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและแบบรายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม มีพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมลดลงแตกต่างกัน โดยที่นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม มีพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมลดลงมากกว่านักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

ผู้วิจัยสนใจที่จะใช้การให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม 2 วิธีเปรียบเทียบกัน วิธีหนึ่ง คือ การให้คำปรึกษารายบุคคล ซึ่งเป็นสัมพันธภาพของการช่วยเหลือส่วนบุคคล ระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม สามารถแก้ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ และสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 179) ประภาพรณ นาคชาพันธ์ (2537 : 69) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม เพื่อลดพฤติกรรมก่อนนอนในชั้นเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยมมีพฤติกรรมก่อนนอนในชั้นเรียนลดลงมากกว่านักเรียนที่ได้รับข้อเสนอแนะ อีกวิธีหนึ่งที่น่าจะใช้ได้ผล คือ การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม ซึ่งเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมให้นักเรียนเผชิญกับปัญหาของตนเอง และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น นักเรียนมีโอกาสอภิปรายเกี่ยวกับปัญหาและวิธีการ

แก่ใจร่วมกัน ซึ่งนอกจากนักเรียนจะเป็นผู้คิดแก้ไขปัญหาของตนแล้ว นักเรียนสามารถเสนอความคิดเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหามืออื่นด้วย วิธีการนี้ทำให้นักเรียนแต่ละคนแสดงความสามารถต่อกลุ่ม อันจะนำความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่ามาสู่นักเรียนทุกคน (คมเพชร จัตรศุภกุล. 2521 : 91) ดังผลการศึกษาของ สุนันท์ บุญอ่ำ (2537 : 75) เกี่ยวกับผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม เพื่อพัฒนาอัตมโนทัศน์ทางด้านร่างกายและเพื่อการลดน้ำหนักของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีอยุธยา กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมมีอัตมโนทัศน์ทางด้านร่างกายดีขึ้นมากกว่าและมีน้ำหนักลดลงมากกว่านักเรียนที่ได้รับข้อเสนอแนะ

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษารายบุคคลและ เป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่มีต่อการประหยัดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก กรุงเทพมหานคร

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบการประหยัดของนักเรียนก่อนและหลังการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม
2. เพื่อเปรียบเทียบการประหยัดของนักเรียนก่อนและหลังการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม
3. เพื่อเปรียบเทียบการประหยัดของนักเรียนหลังการให้คำปรึกษารายบุคคลและ เป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีการประหยัดมากขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม
2. นักเรียนมีการประหยัดมากขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม
3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมมีการประหยัดแตกต่างจากนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นประโยชน์แก่ครูแนะแนว และผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนที่มีความรู้ความชำนาญในการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ได้นำเอาวิธีการดังกล่าวไปใช้ในการพัฒนาการประหยัดของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และปรับใช้ในส่วนอื่น ๆ ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2538 ที่มีการประหยัดต่ำกว่าเบอร์เซ็นโกล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 44 คน โดยมีรายรับ 200 - 350 บาทต่อสัปดาห์ และครอบครัวมีรายได้ 15,000 - 30,000 บาทต่อเดือน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2538 ที่มีการประหยัดต่ำกว่าเบอร์เซ็นโกล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่ง เป็นกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 กลุ่มละ 8 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ วิธีพัฒนาการประหยัดแบ่งเป็น 2 วิธี ได้แก่

3.1.1 การให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

3.1.2 การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การประหยัด

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม หมายถึง กระบวนการช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคลของผู้ให้คำปรึกษาแก่ผู้รับคำปรึกษาหรือนักเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้นักเรียนทราบแนวทางการปรับปรุง หรือแก้ไขการประหยัดที่ไม่เหมาะสม โดยผู้วิจัยเป็นผู้ให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม และใช้เทคนิคต่าง ๆ ได้แก่ เทคนิคแม่แบบ กรณีตัวอย่าง การให้ข้อมูลย้อนกลับ การชี้แนะ การเสริมแรงทางสังคม เป็นต้น การใช้เทคนิคในการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมนั้น ผู้วิจัยอาจจะใช้มากกว่า 1 เทคนิค หรือใช้ทุกเทคนิคในแต่ละครั้ง แล้วแต่ความเหมาะสมกับปัญหาของนักเรียน โดยมีลำดับขั้นตอนของการให้คำปรึกษา ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นของการให้คำปรึกษา เป็นขั้นสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับนักเรียนเป็นรายบุคคล ผู้ให้คำปรึกษาอธิบายวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกอบอุ่นใจ สบายใจ ไร้กังวล และเป็นกันเองกับผู้ให้คำปรึกษา พร้อมทั้งจะให้ความร่วมมือในการเปลี่ยนแปลงการประหยัดที่ไม่เหมาะสมของตนเอง

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 ให้นักเรียนเรียงลำดับการประหยัดที่ไม่เหมาะสม ที่นักเรียนต้องการแก้ไขมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด

2.2 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนปรึกษาร่วมกันว่า การประหยัดที่ไม่เหมาะสมที่นักเรียนต้องการแก้ใขนั้น สามารถแก้ไขได้มากน้อยเพียงใด และต้องไม่ยากเกินกว่าที่นักเรียนจะปฏิบัติได้

2.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสำรวจพฤติกรรมที่นักเรียนต้องการแก้ไขว่า มีสิ่งใดหรือเหตุการณ์ใดบ้างที่เกิดมาก่อนพฤติกรรมนั้น ๆ หรือเรียกว่า "เงื่อนไขนา" และผลที่เกิดมาภายหลังการแสดงพฤติกรรมนั้นเรียกว่า "เงื่อนไขตาม"

เงื่อนไขนา -----> พฤติกรรม -----> เงื่อนไขตาม

2.4 เมื่อนักเรียนเข้าใจถึงข้อเสียของการประหยัดที่ไม่เหมาะสม และนักเรียนต้องการจะแก้ไขแล้ว ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนทาสัญญาหรือข้อตกลง เพื่อที่จะดำเนินการแก้ไขต่อไป

ในขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้วิจัยใช้เทคนิคทั่วไปของการให้คำปรึกษา ได้แก่ การฟัง การใช้คำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การตีความ การให้กำลังใจ และเทคนิคการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ได้แก่ เทคนิคแม่แบบ กรณีตัวอย่าง การให้ข้อมูลย้อนกลับ การชี้แนะ การเสริมแรงทางสังคม

ขั้นที่ 3 ขั้นยุติการให้คำปรึกษา ให้นักเรียนสรุปผลการประหยัดที่นักเรียนต้องการแก้ไข และความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการให้คำปรึกษาในแต่ละครั้ง และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

วิธีการนี้ใช้กับกลุ่มทดลองที่ 1

2. การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม หมายถึง กระบวนการช่วยเหลือนักเรียนเป็นกลุ่ม ซึ่งจะก่อให้เกิดสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียน และระหว่างนักเรียนด้วยกัน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้นักเรียนได้ทราบแนวทางการปรับปรุงหรือแก้ไขเกี่ยวกับการประหยัดที่ไม่เหมาะสม โดยผู้วิจัยเป็นผู้ให้คำปรึกษา เป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมใช้เทคนิคต่าง ๆ ได้แก่ เทคนิคแม่แบบ กรณีตัวอย่าง การให้ข้อมูลย้อนกลับ การชี้แนะ การเสริมแรงทางสังคม เป็นต้น การใช้เทคนิคในการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมนี้ ผู้วิจัยอาจจะใช้มากกว่า 1 เทคนิคหรือใช้ทุกเทคนิคในแต่ละครั้ง แล้วแต่ความเหมาะสมกับปัญหาของนักเรียน โดยมีลำดับขั้นตอนของการให้คำปรึกษาดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นของการให้คำปรึกษา เป็นขั้นสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับนักเรียนทุกคนในกลุ่ม ผู้ให้คำปรึกษาอธิบายวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม เพื่อให้นักเรียนทุกคนเกิดความรู้สึกอบอุ่นใจ สบายใจ ไร้กังวล และเป็นกันเองกับผู้ให้คำปรึกษา พร้อมทั้งจะให้ความร่วมมือในการเปลี่ยนแปลงการประหยัดที่ไม่เหมาะสมของตนเอง

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 ให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มเรียงลำดับการประหยัดที่ไม่เหมาะสม ที่นักเรียนต้องการแก้ไขมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด

2.2 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนปรึกษาร่วมกันว่า การประหยัดที่ไม่เหมาะสมที่นักเรียนต้องการแก้ไขนั้น สามารถแก้ไขได้มากน้อยเพียงใด และต้องไม่ยากเกินกว่าที่นักเรียนจะปฏิบัติได้

2.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มสำรวจพฤติกรรมที่นักเรียนต้องการแก้ไขว่า มีสิ่งใดหรือเหตุการณ์ใดบ้างที่เกิดมาก่อนพฤติกรรมนั้น ๆ หรือเรียกว่า "เงื่อนไขมา" และผลที่เกิดมาภายหลังการแสดงพฤติกรรมนั้นเรียกว่า "เงื่อนไขตาม"

เงื่อนไขมา -----> พฤติกรรม -----> เงื่อนไขตาม

2.4 เมื่อนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มเข้าใจข้อเสียของการประหยัดที่ไม่เหมาะสมและนักเรียนต้องการจะแก้ไขแล้ว ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนทบทวนหรือข้อตกลง เพื่อดำเนินการแก้ไขต่อไป

ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้วิจัยใช้เทคนิคทั่วไปของการให้คำปรึกษา ได้แก่ การฟัง การใช้คำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การตีความ การให้กำลังใจ และเทคนิคการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ได้แก่ เทคนิคแม่แบบ กรณีตัวอย่าง การให้ข้อมูลย้อนกลับ การชี้แนะ การเสริมแรงทางสังคม

ขั้นที่ 3 ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ให้นักเรียนสรุปผลการประหยัดที่นักเรียนต้องการแก้ไขและความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการให้คำปรึกษาในแต่ละครั้ง และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

วิธีการนี้ใช้กับกลุ่มทดลองที่ 2

3. การประหยัด หมายถึง การใช้จ่ายเงินและสิ่งของเครื่องใช้ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าที่สุด ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งการประหยัดออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านการประหยัดเงิน และด้านการประหยัดสิ่งของเครื่องใช้ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 การประหยัดเงิน ได้แก่ การรู้จักวางแผนใช้จ่ายเงิน ใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์เหมาะสมกับเงินที่ได้รับ และมีการเก็บออม

3.2 การประหยัดสิ่งของเครื่องใช้ ได้แก่ การรู้จักใช้สิ่งของเครื่องใช้ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า และรู้จักรักษาซ่อมแซมสิ่งของเครื่องใช้ให้ใช้งานได้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเกี่ยวกับการเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษารายบุคคลและ เป็นกลุ่ม ตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่มีต่อการประหยัดของนักเรียน ผู้วิจัยได้ใช้เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสำหรับอธิบายและเป็นแนวทางในการตรวจสอบคำตอบดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม
 - 1.1 เอกสารเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา
 - 1.2 เอกสารเกี่ยวกับการให้คำปรึกษารายบุคคล
 - 1.3 เอกสารเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม
 - 1.4 เอกสารเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม
 - 1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม
 - 1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษา เป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประหยัด
 - 2.1 ความหมายของการประหยัด
 - 2.2 ประเภทของการประหยัด
 - 2.3 แนวทางในการพัฒนาการประหยัด
 - 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประหยัด

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

1.1 เอกสารเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา

1.1.1 ความหมายของการให้คำปรึกษา

รอเจอร์ส (ม่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 124 ; อ้างอิงมาจาก Rogers. 1942) กล่าวว่า การให้คำปรึกษา หมายถึง การติดต่อสัมพันธ์โดยตรงระหว่างบุคคล โดยบุคคลหนึ่งต้องการความช่วยเหลือจากอีกบุคคลหนึ่ง เพื่อเปลี่ยนแปลงเจตคติ และความรู้สึก ตลอดทั้งพฤติกรรมต่าง ๆ การให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ จะต้องมียุรูปแบบการดำเนิน

งานที่เอื้อต่อการเสริมสร้างความสัมพันธ์ เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้รับความรู้และเข้าใจตนเอง ยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยเพิ่มความสามารถในการช่วยตนเองของผู้รับคำปรึกษา ให้มีความรับผิดชอบต่อชีวิตตนเองมากขึ้น

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 124) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการของการช่วยเหลือระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาจะเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและได้รับการฝึกฝนมา และพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือ เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อมได้ดีขึ้น สามารถตัดสินใจและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสบายใจขึ้น เกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติ ความรู้สึกตลอดทั้งพฤติกรรมต่าง ๆ ในวิถีทางที่ดีขึ้น และสามารถวางโครงการในอนาคตของตนได้

เจียรนัย ทรงชัยกุล (2533 : 734) กล่าวว่า การให้คำปรึกษา คือกระบวนการช่วยเหลือ ซึ่งเกิดจากความสัมพันธ์ร่วมมือกันเป็นอย่างดี ระหว่างบุคคลอย่างน้อยสองคน ได้แก่ ผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งมีคุณสมบัติด้านส่วนตัว และคุณสมบัติด้านวิชาชีพที่เหมาะสม ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รับคำปรึกษา ซึ่งเป็นผู้ที่ประสบปัญหาต้องการพัฒนา และต้องการความช่วยเหลือ เพื่อให้เขามีความเข้าใจตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาตนเองอย่างเหมาะสม และดำเนินชีวิตด้วยความสุขอันควรแก่อัตภาพ

อิงลิช และอิงลิช (อาภา จันทรสกุล. 2535 : 1 ; อ้างอิงมาจาก English and English. 1968) ได้ให้คำจำกัดความของการให้คำปรึกษาว่า เป็นสัมพันธภาพที่ผู้ให้คำปรึกษา ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ที่มาขอรับบริการ และสามารถแก้ไขปัญหาของตนเองได้ ซึ่งสอดคล้องกับโครว์ และโครว์ (อาพัน ทันสม. 2535 : 2 ; อ้างอิงมาจาก Crow and Crow. 1962 : 164) ที่ได้เสนอว่า การให้คำปรึกษา หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษา รู้จัก และเข้าใจตนเอง ทำให้สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาได้

จากความหมายของการให้คำปรึกษาดังกล่าว สรุปได้ว่า การให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการช่วยเหลือ ซึ่งเกิดจากสัมพันธภาพระหว่างบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ได้แก่ ผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา โดยผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ผ่านการฝึกฝนอบรมในวิชาชีพมาโดยเฉพาะ ตลอดจนมีประสบการณ์ในการช่วยเหลือบุคคล เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษา รู้จัก เข้าใจตนเอง ยอมรับตนเอง และสิ่งแวดล้อมได้ดีขึ้น มีทักษะและความสามารถ

ในการตัดสินใจและแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เกิดการเปลี่ยนแปลง เจตคติ ความรู้สึก และพฤติกรรมในวิถีทางที่ดีขึ้น ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.1.2 ประเภทของการให้คำปรึกษา

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 179) ได้แบ่งการให้คำปรึกษาเป็น 2 ประเภท คือ 1) การให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล 2) การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับ รวีวรรณ ชินะตระกูล (2537 : 194) ซึ่งแบ่งการให้คำปรึกษาเป็น 2 ประเภท ได้แก่ การให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล และการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

ดังนั้นสรุปได้ว่า การให้คำปรึกษาแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ การให้คำปรึกษารายบุคคล และการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม

1.2 เอกสารเกี่ยวกับการให้คำปรึกษารายบุคคล

1.2.1 ความหมายของการให้คำปรึกษารายบุคคล

แบล็คแฮม (Blackham. 1977 : 7) กล่าวว่าไว้ว่า การให้คำปรึกษารายบุคคล เป็นความสัมพันธ์ที่มีลักษณะเฉพาะตัวที่ให้โอกาสในการเรียนรู้ รู้สึกคิด มีประสบการณ์ และเปลี่ยนแปลงไปในวิถีทางที่น่าพึงพอใจ

คอตเทิล และคนอื่น ๆ (Cottle and others. 1986) ให้ความหมายการให้คำปรึกษารายบุคคลว่า เป็นกระบวนการที่ผู้ให้บริการปรึกษาช่วยให้ผู้รับบริการได้เผชิญ เข้าใจและยอมรับข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง และการบนิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น เพื่อให้สามารถตัดสินใจเลือกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 179) ได้อธิบายความหมายของการให้คำปรึกษารายบุคคลว่า เป็นสัมพันธภาพของการช่วยเหลือส่วนบุคคล ระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม สามารถ

แก้ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ และสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เจียร์นีย์ ทรงชัยกุล (2529 : 407) กล่าวถึงการให้คำปรึกษารายบุคคลว่า เป็นการให้คำปรึกษา ที่ผู้ให้คำปรึกษาให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รับคำปรึกษาเป็นการส่วนตัว เฉพาะราย ในแต่ละครั้ง เพื่อให้เขาสามารถเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อมได้ดีขึ้น สามารถเผชิญปัญหาที่กำลังประสบอยู่ได้ และมีทักษะในการแก้ปัญหาด้วยตนเองได้อย่างเหมาะสม สามารถวางโครงการชีวิตของตนได้อย่างเต็มขีดความสามารถ

จากความหมายของการให้คำปรึกษารายบุคคลดังกล่าว สรุปได้ว่า การให้คำปรึกษารายบุคคล เป็นกระบวนการช่วยเหลือ ซึ่งเกิดจากสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจตนเอง และสิ่งแวดล้อม มีทักษะและความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2.2 จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษารายบุคคล

ได้มีผู้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษารายบุคคล เช่น

อาร์บัคเคิล (Arbuckle. 1970 : 195) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษารายบุคคลไว้ ดังนี้

1. ช่วยแก้ปัญหาของผู้รับบริการ
 2. ช่วยให้เกิดความสุขความพอใจ
 3. สังคมมีความสุขความพอใจกับผู้รับบริการ
 4. ช่วยให้เลือกเส้นทางการตัดสินใจเลือกที่คำนึงถึงแต่เพียง "ความถูกต้อง" เท่านั้น
- ศิริบูรณ์ สายโกสุม (2533 : 195) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการให้คำ

ปรึกษารายบุคคล คือ การช่วยให้บุคคลตระหนักถึงตนเอง มีความรับผิดชอบต่อตนเอง สามารถเผชิญกับปัญหาความยากลำบาก และนำศักยภาพที่มีอยู่มาใช้ได้อย่างเต็มที่ โดยมีความสอดคล้องกับแบบการดำเนินชีวิตของตนภายในขอบเขตทางจริยธรรมของสังคม

จากจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษารายบุคคลดังกล่าว สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษารายบุคคลนั้น เพื่อช่วยเหลือให้บุคคลรู้จักและเข้าใจตนเอง สามารถเผชิญกับปัญหาความยากลำบาก และนำตนเองไปสู่ความเจริญในการดำเนินชีวิตในสังคมได้

1.2.3 ข้อดีของการให้คำปรึกษารายบุคคล

เจียรนีย์ ทรงชัยกุล (2529 : 411) ได้กล่าวถึงข้อดีของการให้คำปรึกษารายบุคคลไว้ ดังนี้

1. ผู้รับคำปรึกษาได้รับความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาเฉพาะของเขาจากผู้ให้คำปรึกษาโดยตรง ด้วยความละเอียด ครอบคลุม และรอบคอบอย่างเพียงพอ
2. ผู้รับคำปรึกษาเป็นจุดสนใจของผู้ให้คำปรึกษาแต่เพียงผู้เดียว ในการให้คำปรึกษาแต่ละครั้ง เขาจึงเป็นผู้ที่ควรได้รับประโยชน์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างเต็มที่
3. ผู้รับคำปรึกษากล้าที่จะ เปิดเผยตนเองอย่างอิสระกับผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งจะช่วยให้การวินิจฉัยปัญหา และหาทางแก้ไขปัญหานั้นได้ถูกต้องรวดเร็วขึ้น
4. ผู้รับคำปรึกษาไม่ต้องกังวลถึงความคิดเห็นและความรู้สึกหรือข้อเสนอแนะของผู้อื่น นอกจากของผู้ให้คำปรึกษาเพียงผู้เดียวระหว่างการให้คำปรึกษา
5. ผู้รับคำปรึกษาไม่ต้องวิตกกังวลถึงความไม่พร้อมทางด้านทักษะ ในด้านมนุษยสัมพันธ์ หรือบุคลิกภาพที่ไม่เหมาะสมของเขาในการแสดงออกกับผู้อื่น เพราะเขาจะมีความสัมพันธ์เฉพาะกับผู้ให้คำปรึกษาเพียงผู้เดียวระหว่างการให้คำปรึกษา

1.2.4 ข้อจำกัดของการให้คำปรึกษารายบุคคล

เจียรนีย์ ทรงชัยกุล (2529 : 412) ได้กล่าวถึงข้อจำกัดบางประการของการให้คำปรึกษารายบุคคลไว้ดังนี้

1. ผู้รับคำปรึกษาซึ่งอยู่ในวัยรุ่นโดยทั่วไปมีความเชื่อว่า ปัญหาที่ตนประสบนั้นเพื่อนรุ่นเดียวกันจะเข้าใจ และหาทางออกให้ได้ดีกว่าความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่ต่างวัย และต่างความคิดจากเขา
2. ผู้รับคำปรึกษาซึ่งอยู่ในวัยรุ่น โดยธรรมชาติไม่ต้องการแสดงตนอย่างเปิดเผยว่า ไม่มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาด้วยตนเองให้ผู้ใหญ่ได้รู้ เพราะเกรงจะเสียสถานภาพที่ตนจะถูกมองว่าเป็นเด็ก
3. ผู้รับคำปรึกษาเสียโอกาสอันดีที่จะเสริมสร้างทักษะทางมนุษยสัมพันธ์ และ

การปรับตัวด้านต่าง ๆ กับเพื่อนคนอื่น ๆ ในวัยเดียวกันที่เผชิญปัญหาที่คล้ายคลึงกับตน

4. ผู้รับคำปรึกษาอาจจะเกิดความเคยชินที่จะไว้ใจ และต้องการพึ่งพาความช่วยเหลือเฉพาะจากผู้ให้คำปรึกษาเท่านั้น

5. การให้คำปรึกษารายบุคคล เป็นกิจกรรมที่ต้องใช้เวลาและบุคลากร ซึ่งมีอยู่จำกัด ดังนั้น นักเรียนบางคนที่ต้องการได้รับการปรึกษา จึงอาจไม่ได้รับการบริการโดยทั่วถึง จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า การให้คำปรึกษารายบุคคล เป็นกลวิธีหนึ่งที่เน้นในเรื่องของสัมพันธภาพในการให้คำปรึกษาระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับผู้รับคำปรึกษา อันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในตัวผู้รับคำปรึกษา และสามารถพิจารณาเพื่อทำความเข้าใจตนเอง ยอมรับตนเอง และเปลี่ยนแปลงตนเองในทางที่ดีขึ้น ผู้วิจัยจึงนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาการประหยัดของนักเรียน

1.3 เอกสารเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม

1.3.1 ความหมายของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม

โอลเซน (Ohlsen. 1970 : 31) ได้ให้ความหมายของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มว่า หมายถึง การให้ความช่วยเหลือบุคคลที่ปกติ ให้ยอมรับปัญหาและพยายามแก้ไขปัญหของตน ตลอดจนช่วยให้ผู้มีปัญหาได้เรียนรู้ที่จะนำเอาความคิดจากกลุ่มมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

แฮนเซน วอร์เนอร์และสมิท (Hansen, Warner and Smith. 1976 : 6) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม คือ กระบวนการที่ผู้ให้คำปรึกษาสร้างสัมพันธภาพกับสมาชิกในกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มได้สำรวจตัวเองและสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตน แล้วพยายามแก้ไขปรับปรุงทัศนคติและพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้น

วัชรี ทรัพย์มี (2520 : 193) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม คือ กระบวนการที่บุคคล ซึ่งมีความต้องการตรงกันที่จะปรับปรุงตนเองในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือต้องการจะแก้ไขปัญหาร่วมกันมาปรึกษาหารือร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยมีผู้ให้คำปรึกษาร่วมอยู่ด้วย สมาชิกในกลุ่มจะมีการแสดงออกเกี่ยวกับความรู้สึกและความคิดเห็นของแต่ละบุคคล เป็นการ

ได้ระบายความรู้สึกขัดแย้งในใจ ได้สำรวจตนเอง ได้ฝึกการยอมรับ กล่าวที่จะเผชิญปัญหาและ
ได้ใช้ความคิดในการแก้ปัญหาหรือปรับปรุงตนเอง อีกประการหนึ่ง การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มนี้
เปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มได้เสนอความคิดเห็นต่าง ๆ ซึ่งจะทราให้สมาชิกเกิดความภาคภูมิใจ
ว่า ตนเองสามารถให้ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อกลุ่มได้

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 180) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาเป็น
กลุ่ม คือ กระบวนการของกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาหรือมีความต้องการคล้าย ๆ กัน มาปรึกษาหารือ
ร่วมกัน โดยมีผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ทางการให้คำปรึกษา
ช่วยให้ความช่วยเหลือหรือร่วมให้คำปรึกษา

อาภา จันทรสกุล (2535 : 247 - 248) กล่าวว่า การให้คำปรึกษา
เป็นกลุ่ม คือ การให้บริการปรึกษาแก่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปในเวลาเดียวกัน ซึ่งในกลุ่มจะมี
สมาชิกประมาณ 6-12 คน ผู้รับคำปรึกษานอกจากจะมีปฏิสัมพันธ์เชิงจิตวิทยากับผู้ให้คำปรึกษา
แล้ว จะต้องมิปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกในกลุ่มด้วย ฉะนั้นสมาชิกในกลุ่มแต่ละคนจึงเป็นทั้งผู้รับความ
ช่วยเหลือและเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือในแง่ต่าง ๆ กันไป โดยเน้นให้สมาชิกได้แลกเปลี่ยน
เปิดเผยถึงความรู้สึกต่อประสบการณ์ซึ่งกันและกัน และให้สมาชิกได้พัฒนาตนเองเต็มขีดความ
สามารถ

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม หมายถึง
กระบวนการให้ความช่วยเหลือบุคคลปกติ ซึ่งมีสมาชิกประมาณ 6-12 คน ที่มีความต้องการ
คล้าย ๆ กันมาปรึกษาหารือเพื่อแก้ปัญหาร่วมกัน โดยมีผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความ
สามารถและประสบการณ์ในการให้คำปรึกษาร่วมกันอยู่ด้วย สมาชิกมีโอกาสแสดงความคิดเห็น
แลกเปลี่ยนประสบการณ์ มีความเห็นอกเห็นใจกัน มีการพัฒนาด้านความรู้สึกนึกคิดและพฤติกรรม
ต่าง ๆ ไปสู่การแก้ปัญหาของสมาชิกแต่ละคน

1.3.2 จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม

ได้มีผู้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มไว้คล้ายคลึงกัน เช่น
โอลเซน (Ohlsen. 1977 : 5 - 10) ได้ให้ความเห็นว่า จุดมุ่งหมาย
ของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม เพื่อกำหนดพฤติกรรมที่เป็นเป้าหมาย และประเมินผลความ

ก้าวหน้าของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและบุคลิกภาพของสมาชิกในกลุ่ม สมาชิกแต่ละคนได้เรียนรู้ที่จะรู้จักตนเอง รู้จักสิ่งแวดล้อม ตลอดทั้งการปรับตัวที่ดี

วิชรี ชูระคา (2523 : 52) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มมีจุดมุ่งหมาย เช่นเดียวกับการให้คำปรึกษารายบุคคล คือ เพื่อสำรวจและประเมินตนเอง ได้เรียนรู้เกี่ยวกับตนเองและสังคม และสามารถนำสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติ ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

คอเรย์ (Corey. 1981 : 8) กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มดังนี้

1. เพื่อเรียนรู้การไว้วางใจตนเองและผู้อื่น
2. เพื่อรู้จักตนเองและค้นหาเอกลักษณ์แห่งตน
3. เพื่อรับรู้ว่าคนอื่นก็มีความต้องการและมีปัญหาคล้ายคลึงกับตน
4. เพื่อรู้จักตนเอง ยอมรับและมั่นใจในตนเอง อันจะนำไปสู่การมีทัศนคติใหม่ของตนเอง
5. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการแสวงหาแนวทางแก้ไขปัญหา และมองหาวิธีลดความขัดแย้งในตนเอง
6. เพื่อเพิ่มความสามารถในการนำตนเอง การพึ่งตนเอง และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมที่อยู่
7. เพื่อกำหนดแผนสำหรับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ต้องการ และรับผิดชอบที่จะปฏิบัติตามแผนที่วางไว้
8. เพื่อเพิ่มความไวในการรับรู้ความรู้สึกและความต้องการของผู้อื่น
9. เพื่อเรียนรู้วิธีการโต้แย้ง หรือเผชิญหน้ากับผู้อื่นอย่างตรงไปตรงมา ด้วยท่าทีที่เอื้ออาทรห่วงใยและจริงจัง
10. เพื่อรับรู้การตัดสินใจเลือกของตนเองและการรู้จักเลือกอย่างฉลาด
11. เพื่อเรียนรู้การดำเนินชีวิตที่เป็นไปตามความมุ่งหวังของตนเอง ไม่ขึ้นอยู่กับความคาดหวังของผู้อื่น
12. เพื่อช่วยย้่าค่านิยมที่ตนเองมีอยู่ชัดเจนขึ้น เรียนรู้ที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองไปตามครรลองของค่านิยมนั้น

จากจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มดังกล่าว สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษากลุ่ม คือ การช่วยเหลือให้บุคคลเข้าใจตนเองในด้านความรู้สึกและการกระทำ โดยเข้าประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้จากกลุ่ม นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และพฤติกรรมให้ดีขึ้น สามารถนำตนเองไปสู่ความเจริญในการดำรงชีวิตของตนเองและสังคมได้

1.3.3 ข้อดีของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม

เจียรนีย์ ทรงชัยสกุล (2529 : 418 - 419) กล่าวถึงข้อดีของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความเข้าใจใจหม่ว่า ไม่เพียงแต่ตนเองคนเดียวเท่านั้นที่ประสบปัญหา ผู้อื่นก็ประสบปัญหาที่คล้ายคลึงกันด้วย ความรู้สึกโดดเดี่ยว ความล้าชอยและความรู้สึกแปลกประหลาดจะลดลง ความยอมรับในตนเอง และความเข้าใจในตนเองจะเพิ่มขึ้น

2. ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความรู้สึกยอมรับและนับถือตนเองมากขึ้น เพราะการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม เปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีส่วนร่วมในการช่วยแก้ไขปัญหของสมาชิกผู้อื่น ดังนั้นสมาชิกแต่ละคนจะเกิดความรู้สึกว่า ตนเองมีความสามารถ มีคุณค่าและมีความสำคัญ เพราะเขาเป็นทั้งผู้ให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิกผู้อื่น และในขณะเดียวกันเขาก็เป็นทั้งผู้รับความช่วยเหลือจากสมาชิกในกลุ่มด้วย

3. ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้รับประสบการณ์ ในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับสมาชิกผู้อื่น มีโอกาสฝึกการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ภายใตสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย เป็นอิสระ และสมาชิกทุกคนต่างก็มีความจริงใจ ที่จะช่วยเหลือสนับสนุนให้เขาบรรลุเป้าหมาย

4. ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ในการแก้ไขปัญหของเขานหลาย ๆ แง่มุม จากสมาชิกของกลุ่ม ซึ่งอาจจะเคยประสบปัญหาชนิดเดียวกันมาแล้ว ซึ่งจะช่วยให้เขามีประสบการณ์ที่กว้างขวางในการเผชิญกับปัญหา และสามารถตัดสินใจเลือกทางแก้ไขได้ถูกต้องและรอบคอบขึ้น

5. ช่วยแบ่งเบาภารกิจของผู้ปกครอง ครู ครูฝ่ายปกครอง และผู้บริหาร เพราะสมาชิกในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มมีความรู้สึกยอมรับในความคิดเห็น และคำแนะนำของเพื่อนวัยเดียวกันกับคนที่เผชิญปัญหาที่คล้ายคลึงกับตน มากกว่าจะยอมเชื่อผู้ใหญ่ หรือผู้ใหญ่ที่ชอบ

แสดงอำนาจ หรือไม่ให้สิทธิและอิสระแก่เขามาช่วยเหลือเขา

6. ช่วยให้ผู้ให้คำปรึกษาสามารถให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รับคำปรึกษา เป็นจำนวนประมาณ 4-8 คน ซึ่งเป็นการประหยัดบุคลากร เวลา และงบประมาณ ซึ่งมีอยู่จำกัด

1.3.4 ข้อจำกัดของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม

เจียรนีย์ ทรงชัยกุล (2529 : 419) ได้กล่าวถึงข้อจำกัดบางประการของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม ดังนี้

1. การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับความสามารถ ความสนใจและประสบการณ์ของผู้ให้คำปรึกษาเป็นส่วนใหญ่ เช่น การเลือกสมาชิกของกลุ่มที่เหมาะสม การควบคุมกิจกรรมของกลุ่มให้ดำเนินไปสู่เป้าหมาย
2. การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม ให้ความสำคัญกับปัญหาาร่วมกันของสมาชิกในกลุ่ม ดังนั้นปัญหาเฉพาะของสมาชิกบางคน ซึ่งต้องการวิเคราะห์และวินิจฉัยอย่างละเอียด จึงมีความสำคัญเป็นรองลงไป ด้วยเหตุนี้จึงอาจเป็นสาเหตุให้สมาชิกบางคนขาดกำลังใจ และขาดแรงกระตุ้น เพื่อที่จะแก้ไข้ปัญหาหรือพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่
3. การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มอาจจะไม่บังเกิดผลสำเร็จด้วยดีตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ เพราะลักษณะและวิธีการของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม เป็นอุปสรรคต่อผู้รับคำปรึกษา ซึ่งประสบปัญหาจริง ๆ แต่ไม่กล้าเปิดเผยตัวเองอย่างเต็มที่ต่อสมาชิกของกลุ่ม เพราะกลัวว่าจะเสียสถานภาพของตนในกลุ่มเพื่อน เป็นต้น

1.3.5 การจัดกลุ่มเพื่อรับคำปรึกษา

โอลเซน (Ohlsen. 1970 : 103 - 109) กล่าวถึง การเลือกสมาชิกเข้ากลุ่ม เพื่อรับคำปรึกษาว่า สมาชิกที่เหมาะสมที่จะเข้ากลุ่ม ควรเป็นผู้ที่อาสาสมัครและมีแรงจูงใจในการเข้ากลุ่ม ในการสัมภาษณ์สมาชิกครั้งแรก ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องชี้แจงจุดมุ่งหมาย และลักษณะของกลุ่ม ตลอดจนกระบวนการที่สมาชิกควรมีบทบาทอย่างไรในกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มดำเนินและบรรลุถึงจุดมุ่งหมายและลักษณะของกลุ่ม ตลอดจนกระบวนการที่สมาชิกควรมีบทบาท

อย่างไรในกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มดำเนินและบรรลุถึงจุดมุ่งหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คมเพชร ฉัตรสุภกุล (2521 : 94) และวัชรีย์ ทรัพย์มี (2533 : 272 - 275) กล่าวถึง การเลือกสมาชิกกลุ่มว่า ผู้ให้คำปรึกษาควรเลือกสมาชิกเข้ากลุ่มที่เหมาะสม โดยเลือกสมาชิกที่มีปัญหาคล้ายคลึงกัน เดิมใจที่จะเข้ากลุ่มและต้องการรับคำปรึกษาอย่างแท้จริง เพื่อร่วมมือในการแก้ปัญหา นอกจากนี้สมาชิกในกลุ่มควรมีลักษณะแตกต่างกันบ้าง เช่น มีทั้งคนที่พูดเก่ง คนใจร้อน คนสุขุม คนฐานะดี คนยากจน ละครักกิน แต่ต้องให้ความสนใจสมดุลระหว่างสมาชิกแต่ละประเภท เพื่อช่วยกันแก้ปัญหาได้หลายลักษณะ

1.3.5.1 ขนาดของกลุ่ม

เชิร์ตเซอร์ และสโตน (Shertzer and Stone. 1971 : 217) ให้ความเห็นว่า จำนวนสมาชิกที่เหมาะสมที่สุดคือ 6 คน เพราะถ้าจำนวนสมาชิกมากกว่ากำหนดจะทำให้กลุ่มแตกเป็นสองกลุ่มได้ง่าย ส่วน วัชรีย์ ทรัพย์มี (2520 : 39) ให้ความเห็นว่า การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม บุคคลที่เข้ากลุ่มจะต้องมีความสัมพันธ์กันเป็นอย่างดี ดังนั้นสมาชิกกลุ่ม ต้องไม่มากเกินไปคือ 6 - 10 คน

1.3.5.2 เวลาและจำนวนครั้งในการให้คำปรึกษา

แพทเทอร์สัน (Patterson. 1973 : 182) ให้ความเห็นว่า ควรจัดให้มีการให้คำปรึกษาสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ถ้าช่วงเวลาของการให้คำปรึกษาน้อย อาจจัดให้มีการให้คำปรึกษา สัปดาห์ละ 2 - 3 ครั้ง ในแต่ละครั้งที่พบกัน ถ้าสมาชิกเป็นวัยรุ่นหรือผู้ใหญ่ควรใช้เวลา 1 ชั่วโมง ถึง 1 ชั่วโมงครึ่ง ถ้าเป็นเด็กระดับประถมศึกษา เวลาที่ใช้ในการให้คำปรึกษาไม่ควรนานเกิน 1 ชั่วโมง ประมาณครั้งละ 30 - 45 นาที เพราะเด็กอาจเกิดความเบื่อได้ และคมเพชร ฉัตรสุภกุล (2521 : 99) เห็นว่า การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม ควรจัดให้มีสัปดาห์ละ 2 ครั้ง เวลาอย่างน้อยไม่ควรต่ำกว่า 1 ชั่วโมง หรือไม่ควรเกิน 2 ชั่วโมง สำหรับจำนวนครั้งที่พบกัน มาห์เลอร์ (Mahler. 1969 : 57) ให้ความเห็นว่า กลุ่มควรจัดอย่างน้อย 10 ครั้ง และควรให้สมาชิกในกลุ่มพิจารณาตนเองว่า จะสิ้นสุดการ

ดาเนินกลุ่มเมื่อใด คมเพชร จัตรศุภกุล (2521 : 99) มีความเห็นว่าการสิ้นสุดในการให้คำปรึกษาในโรงเรียนและวิทยาลัยควรกำหนดจำนวนครั้งไว้ประมาณ 6 - 7 ครั้ง โดยถือเป็นกลุ่มที่ใช้เวลาระยะสั้น

1.3.5.3 การสัมภาษณ์ก่อนการเข้ากลุ่ม

การสัมภาษณ์เป็นรายบุคคลก่อนเข้ากลุ่ม ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องถามความสมัครใจของผู้รับคำปรึกษา และอธิบายเกี่ยวกับบทบาท หน้าที่ ทั้งของผู้รับคำปรึกษาและผู้ให้คำปรึกษา พร้อมทั้งบอกประโยชน์ที่ผู้รับคำปรึกษาจะได้รับจากการเข้ากลุ่ม เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและความร่วมมือที่ดี (คมเพชร จัตรศุภกุล. 2521 : 94)

1.3.5.4 การจัดสถานที่

สถานที่ในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม ควรเป็นห้องที่มีลักษณะเป็นสัดส่วน และมีขนาดพอเหมาะกับความถี่ จำนวน เก้าอี้ควรมีลักษณะที่นั่งได้สบายและจัดเป็นวงกลม เพื่อให้สมาชิกได้มองเห็นอย่างทั่วถึง พื้นห้องควรสะอาด และพร้อมที่จะให้สมาชิกนั่งกับพื้นได้ ถ้าสมาชิกต้องการที่จะเปลี่ยนอิริยาบถบ้าง (Ohlsen. 1970 : 29 ; Mahler. 1969 : 58 - 59)

1.3.5.5 ชนิดของกลุ่ม

ชนิดของกลุ่มควรจัดเป็นกลุ่มแบบปิด ซึ่งหมายถึงว่า จะไม่มีการเปิดรับสมาชิกใหม่อีก ในระหว่างการให้คำปรึกษา แม้จะมีสมาชิกลาออกจากกลุ่มไปแล้วก็ตาม เพราะการจัดกลุ่มจะทำให้สมาชิกมีปัญหา ในเรื่องความไว้วางใจและความสนิทสนม (Hansen, Warner and Smith. 1976 : 366)

1.3.6 หลังในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม

คมเพชร จัตรศุภกุล (2521 : 97) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้ให้คำปรึกษาต้องรู้และเข้าใจในการนำพลังต่าง ๆ มาใช้ในการดำเนินการให้คำปรึกษาให้สมบูรณ์ดังนี้

1. ข้อผูกพัน (Commitment) บุคคลจะได้รับประโยชน์จากการให้คำปรึกษา

แบบกลุ่มจะต้องรับรู้และยอมรับว่า มีความต้องการที่จะรับคำปรึกษา จะต้องพูดถึงปัญหาทั้งหลายของตน จะแก้ไขและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ได้รับคำปรึกษาจากกลุ่ม

2. ความรับผิดชอบ (Responsibility) สมาชิกที่มีปัญหาจะต้องพยายามเพิ่มความรับผิดชอบสำหรับตนเองและเพื่อน เพื่อแก้ปัญหาในกลุ่ม

3. การยอมรับ (Acceptance) เมื่อสมาชิกให้การยอมรับตนเองจะเป็นผลให้บุคคลเกิดความเคารพนับถือตนเอง และมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเขาด้วย

4. ความดึงดูดใจ (Attractiveness) จะทำให้การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีอิทธิพลต่อสมาชิกในกลุ่มเพิ่มขึ้น

5. ความปลอดภัย (Security) เมื่อสมาชิกมีความรู้สึกปลอดภัยในขณะที่อยู่ในกลุ่ม เขาจะมีความเป็นตัวของตัวเอง มีการอภิปรายปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวเขา มีการยอมรับความคิดของบุคคลที่แสดงต่อตัวเขา และสามารถแสดงความรู้สึกของตนต่อบุคคลอื่น

6. ความรู้สึกเป็นเจ้าของ (Belonging) สมาชิกทุกคนจะต้องมีความรู้สึกอย่างรุนแรงต่อความรู้สึกเป็นเจ้าของกลุ่ม ซึ่งเป็นผลดีต่อการช่วยกลุ่ม

7. ความเครียด (Tension) การมีความเครียดและไม่พึงพอใจอยู่ในระดับพอเหมาะ จะเป็นแรงจูงใจในการที่จะเปลี่ยนพฤติกรรม แต่ถ้าความเครียดมากเกินไปจะทำให้บุคคลไม่สามารถที่จะเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ได้สำเร็จ

8. บทบาทของกลุ่ม (Group Norms) สมาชิกย่อมต้องการได้รับความช่วยเหลือ และไม่ต้องเกรงใจคนอื่นมองข้ามในแง่ของบุคคลที่แตกต่างไปจากสมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่มรับคำปรึกษาด้วยกัน

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มเป็นกลวิธีหนึ่งที่เน้นความสัมพันธ์ของสมาชิกที่มีต่อกันตลอดเวลา โดยจะร่วมกันสำรวจปัญหาและความรู้สึกของกันและกัน แล้วหาทางแก้ไขปรับปรุง เพื่อพัฒนาตนเอง ผู้วิจัยจึงนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาการประหยัดของนักเรียน

1.4 เอกสารเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

1.4.1 ภูมิหลังของทฤษฎีการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

ครัมโบลท์ (Kruboltz) และทอเรสเซน (Thoresen) เป็นบุคคลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม (Behavior Counseling) ซึ่งการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมนี้ มีพื้นฐานมาจากแนวความคิดของทฤษฎีการเรียนรู้ของจิตวิทยากลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) ที่สำคัญ 3 ทฤษฎี ได้แก่ ทฤษฎีการเรียนรู้เงื่อนไขแบบคลาสสิก (Classical Conditioning) ทฤษฎีการเรียนรู้เงื่อนไขการกระทำ (Operent Conditioning) และทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Soical Learning) การให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมยึดหลักว่า พฤติกรรมมนุษย์เป็นสิ่งที่เรียนรู้และเปลี่ยนแปลงได้ ส่วนกระบวนการให้คำปรึกษานั้น พยายามให้ผู้รับคำปรึกษาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เพื่อเป็นการแก้ปัญหาและปรับปรุงตนเอง การให้คำปรึกษาวิธีนี้ มีความเห็นว่า การจะทำให้ผู้รับคำปรึกษาแก้ปัญหาของตนเองได้นั้น ง่ายเพียงแต่ให้ความอบอุ่น ยอมรับและเข้าใจผู้รับคำปรึกษาเท่านั้น ผู้ให้คำปรึกษาต้องเน้นการสร้างประสบการณ์ ให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดการเรียนรู้ หรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามแนวที่ต้องการ ซึ่งจะใช้หลักการเรียนรู้เป็นวิธีการช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม (วัชร ทรัพย์มี. 2533 : 155)

วิญญู พูลศรี (2531 : 321) ได้กล่าวถึงความเป็นมาของการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมว่า เป็นการให้คำปรึกษาที่ใช้พื้นฐานของทฤษฎีการเรียนรู้ ซึ่งหมายถึงลักษณะของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่าง ๆ อันเนื่องมาจากการฝึกหัด ผู้ให้คำปรึกษาตามทฤษฎีนี้ จะเน้นวิธีการที่มีระบบทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้รับคำปรึกษา

1.4.2 ความเชื่อเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์และหลักการในการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

ทอเรสเซน (วิญญู พูลศรี. 2531 : 322 - 324 ; อ้างอิงมาจาก Thoresen. 1969) ได้อธิบายความเชื่อเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ และหลักการให้คำปรึกษาตามแนวทางของพฤติกรรมนิยมไว้ ดังนี้

1. พฤติกรรมส่วนใหญ่ของมนุษย์ เกิดจากการเรียนรู้ ดังนั้นพฤติกรรมจึงเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้

2. การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม จะช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมของบุคคลได้ด้วย
3. การเปลี่ยนแปลงของบุคคล จะเป็นไปตามหลักของการใช้ตัวแบบทางสังคม และหลักการใช้วิธีการเสริมแรง
4. มนุษย์ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของสิ่งแวดล้อม ถ้าบุคคลใดสามารถควบคุมสิ่งแวดล้อมได้ บุคคลนั้นก็มีโอกาสที่จะกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ ให้เป็นไปตามที่ต้องการได้
5. แม้ว่าสิ่งแวดล้อมจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก็ตาม แต่มนุษย์สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเอง หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองได้
6. บุคลิกภาพของมนุษย์สามารถเปลี่ยนแปลงได้ โดยใช้วิธีการวางเงื่อนไข ด้วยการให้รางวัล การลงโทษ และพฤติกรรมของมนุษย์ก็เช่นเดียวกันคือ จะมีการเปลี่ยนแปลงได้ โดยอาศัยการเรียนรู้
7. นักพฤติกรรมนิยมเชื่อว่า บุคคลเกิดมาไม่ได้มีความดีหรือความเลวติดตัวมาตั้งแต่เกิด พฤติกรรมทั้งหลายของบุคคลได้มาจากการเรียนรู้ ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องเข้าใจที่มาของพฤติกรรม
8. พฤติกรรมของมนุษย์ เป็นผลมาจากการถูกกำหนดด้วยเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมาก่อน ดังนั้น จึงสามารถคาดคะเนการเกิดพฤติกรรมของมนุษย์ได้ และถ้าสามารถควบคุมเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมาก่อนนั้นได้ ก็จะสามารถควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ได้
9. ผู้ให้คำปรึกษาจะเป็นผู้สร้างหรือจัดสภาพการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้รับคำปรึกษาได้เรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
10. การให้คำปรึกษาเป็นสิ่งที่ไม่สามารถหยุดนิ่งหรือกำหนดทิศทางได้ล่วงหน้าเป็นเวลานาน ๆ และไม่ได้ทำเฉพาะในห้วงให้คำปรึกษาเท่านั้น แต่ต้องจัดในสิ่งแวดล้อมอื่นด้วย
11. กระบวนการให้คำปรึกษา ประกอบด้วย การช่วยให้ผู้รับคำปรึกษามองเห็นปัญหา และมีความเห็นพ้องกันในพฤติกรรมที่ต้องปรับปรุงแก้ไข การตั้งเป้าหมายที่สามารถวัดความก้าวหน้าได้
12. ผู้ให้คำปรึกษา จัดกลวิธีที่เหมาะสมในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้รับคำปรึกษา และเปลี่ยนแปลงกลวิธีใหม่หากพบว่า กลวิธีที่เลือกใช้ไปแล้วนั้นไม่ได้ผล

13. ประสิทธิภาพในการให้คำปรึกษา จะวัดได้จากผลของการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรม ภายหลังจากการให้คำปรึกษา

เจียรนัย ทรงชัยกุล (2533 : 771) ได้อธิบายเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ตามแนวคิดของทฤษฎีการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ดังนี้

1. มนุษย์เกิดมาอย่างเป็นกลาง ๆ เหมือนกับเป็นกระดานชนวนที่ว่างเปล่า คือ ไม่มีทั้งสิ่งที่ดีและเลวติดตัวมาแต่กำเนิด แต่พฤติกรรมของมนุษย์เป็นผลผลิต ซึ่งเกิดจากประสบการณ์การเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม

2. มนุษย์มีความสามารถที่จะควบคุมและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองได้ แม้ว่าสิ่งแวดล้อมจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ก็ตาม

อาภา จันทรสกุล (2535 : 22) ได้กล่าวถึงธรรมชาติของมนุษย์ว่า มนุษย์เกิดมาไม่มีทั้งดีและเลว มนุษย์ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของสิ่งแวดล้อม พฤติกรรมของมนุษย์เป็นผลมาจากการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้นี้ทำให้นักได้โดยการจัดสิ่งแวดล้อมภายใต้เงื่อนไขต่าง ๆ การเรียนรู้เดิมสามารถทำให้หมดไป และทำนองเดียวกันสามารถทำให้เกิดการเรียนรู้ขึ้นมาใหม่ มนุษย์สามารถที่จะควบคุมเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองได้ แม้จะอยู่ภายใต้อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมก็ตาม

จากความเชื่อเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ และหลักการในการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม สรุปได้ว่า บุคคลเกิดมาไม่มีทั้งสิ่งที่ดีและเลว พฤติกรรมของบุคคลเกิดจากการเรียนรู้ ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องเข้าใจที่มาของพฤติกรรม และใช้หลักการเรียนรู้เป็นวิธีเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคล บุคคลสามารถที่จะควบคุมเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองได้ แม้จะอยู่ภายใต้อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมก็ตาม

1.4.3 จุดมุ่งหมายในการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

ปราณี รามสูตร (2533 : 213) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมนั้น มุ่งให้ผู้รับคำปรึกษาเรียนรู้ใหม่ หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใหม่ โดยระบุเจาะจงที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเฉพาะอย่างโดยชัดเจน และพฤติกรรมที่จะเปลี่ยนนั้น เป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้

คอร์เลย์ (Corley, 1991 : 295) กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมว่า เป็นการสร้างสภาพการณ์เรียนรู้ใหม่ให้แก่ผู้รับคำปรึกษา ซึ่งการเรียนรู้นั้น ควรจะแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาได้ ผู้รับคำปรึกษาเป็นผู้ตั้งจุดมุ่งหมาย ซึ่งเป็นผลมาจากการได้รับคำปรึกษา โดยผู้รับคำปรึกษาจะกำหนดจุดมุ่งหมายของการปรับ หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมว่า ควรจะมีขอบเขตมากน้อยเพียงใด การประเมินผลและการให้คำปรึกษาจะกระทำพร้อมกันตลอดเวลาของการให้คำปรึกษา

จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม สรุปได้ว่า เป็นจุดมุ่งหมายที่ได้ตกลงร่วมกันระหว่างผู้รับคำปรึกษาแต่ละคนกับผู้ให้คำปรึกษาว่า ประสงค์จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใด และต้องเป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้

1.4.4 ลักษณะสำคัญของการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

ม.ร.ว.สมพร สุทธิชัย (2533 : 160 - 161) และอาภา จันทรสกุล (2535 : 221) ได้กล่าวถึงลักษณะที่สำคัญของการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ดังนี้

1. เป้าหมายของการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม คือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ให้เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เป้าหมายจึงต้องชัดเจนในรูปของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้ วัดได้ ประเมินได้ และการกำหนดเป้าหมายนั้น ผู้รับคำปรึกษาจะต้องเป็นผู้วางเป้าหมายในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้วยตนเอง

2. ผู้ให้คำปรึกษามีหน้าที่จัดประสบการณ์ใหม่ เลือกเทคนิคและคอยกระตุ้นให้ผู้รับคำปรึกษา แสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์เพิ่มขึ้น โดยการเสริมแรง

3. การเลือกใช้เทคนิคและวิธีการแก้ไขพฤติกรรมนิยมมีมากมายหลายเทคนิค ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องพิจารณาเลือกใช้เทคนิค และวิธีการตามความเหมาะสม

1.4.5 หลักการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการปรับหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ได้แก่ การเรียนรู้เงื่อนไขผลกรรม (Operent Conditioning)

สกินเนอร์ (ฟ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2536 : 28 - 29 ; อ้างอิงมาจาก

Skinner. 1930 : 168 - 177) กล่าวถึง หลักพฤติกรรมของอินทรีย์ว่า พฤติกรรมของอินทรีย์อยู่ภายใต้การควบคุมของการวางเงื่อนไขผลกรรมที่อินทรีย์ได้รับตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

เงื่อนไขผลกรรม แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. เงื่อนไขเสริมแรง (Contingency of Reinforcement) หมายถึง เงื่อนไขของการให้ผลกรรมที่อินทรีย์พอใจ
2. เงื่อนไขการลงโทษ (Contingency of Punishment) หมายถึง เงื่อนไขของการให้ผลกรรมที่อินทรีย์ไม่พอใจ

สำหรับคำว่า เงื่อนไข (Contingency) ในที่นี้ จะเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกับผลกรรมในสภาพหนึ่ง ๆ ซึ่งสามารถเขียนได้ว่า ถ้า .. แล้ว .. ได้ .. ดังตัวอย่างต่อไปนี้

<u>พฤติกรรม</u>	<u>ผลกรรม</u>
ถ้า ขยันเรียน	สอบได้
ถ้า วิ่งไปชนกระจก	หน้าผากแตก
ถ้า พูดจาสุภาพอ่อนหวาน	เป็นที่ชอบพอของผู้ที่พบเห็น

จากตัวอย่าง อินทรีย์จะเรียนรู้ถึงความสัมพันธ์ ระหว่างพฤติกรรมที่อินทรีย์กระทำและผลกรรม ผลกรรมหนึ่ง ๆ อาจเกิดจากพฤติกรรมที่แตกต่างกัน หรือคล้ายคลึงกัน ซึ่งการที่อินทรีย์เรียนรู้ว่า พฤติกรรมอะไรจะนำไปสู่ผลกรรมอะไร เป็นการเรียนรู้เงื่อนไขผลกรรม

จากหลักการดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมาใช้เป็นแนวทางในการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการประหยัดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน ให้เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยผู้รับคำปรึกษา หรือนักเรียนจะได้รับการเสริมแรง ถ้าแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งจะทำให้เกิดการแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์นั้นต่อไปอีก

1.4.6 ขั้นตอนในการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

ม.ร.ว.สมพร สุกตัญญู (2533 : 161 - 163) ได้อธิบายขั้นตอนของการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม ดังนี้

1. การระบุพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ผู้ให้คำปรึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของผู้รับคำปรึกษา โดยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ การสังเกตและบันทึกพฤติกรรม ข้อมูลที่ได้นี้ จะช่วยให้เข้าใจถึงปัญหาของผู้รับคำปรึกษา และสามารถระบุปัญหาได้ชัดเจน ในการเก็บข้อมูลนี้ ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องใช้เทคนิคการสร้างความสัมพันธ์กับผู้รับคำปรึกษา เพื่อให้เกิดความไว้วางใจ และให้ความร่วมมือ

2. การตั้งเป้าหมาย ผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษาจะต้องตั้งเป้าหมายร่วมกันว่า จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในลักษณะใด ซึ่งครัมโบลท์ และทอเรสเซน (ม.ร.ว.สมพร สุกตัญญู. 2533 : 161 - 162 ; อ้างอิงมาจาก Krumboltz and Thoresen. 1969 : 1 - 2) กล่าวถึงการตั้งเป้าหมายว่า จะต้องอยู่ในรูปของพฤติกรรมที่ชัดเจนเฉพาะเจาะจง ซึ่งจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 เป้าหมายนั้นตรงกับความต้องการของผู้รับคำปรึกษา

2.2 ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาไปสู่เป้าหมาย

2.3 เป็นเป้าหมายที่สามารถประเมินได้

3. การช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาไปสู่เป้าหมาย ซึ่งผู้ให้คำปรึกษามีบทบาท และหน้าที่ ดังนี้

3.1 เป็นผู้ชี้แนะแนวทาง

3.2 เลือกใช้เทคนิคที่เหมาะสมกับปัญหา

3.3 จูงใจให้ผู้รับคำปรึกษาแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

3.4 เป็นตัวแบบ

วิธีการช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาไปสู่เป้าหมายนั้น ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องอธิบายความจำเป็นพื้นฐาน ในการให้คำปรึกษา เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจ ยอมรับ และตั้งใจแน่วแน่ ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง

4. การประเมินผล การประเมินผลของการให้คำปรึกษาว่า บรรลุเป้าหมาย

หรือไม่ ทาได้โดยการให้ผู้รับคำปรึกษารายงานผลความคืบหน้าของพฤติกรรมที่ตนต้องการ การรายงานนั้น จะทำร่วมกับการบันทึกพฤติกรรมก่อนและหลังการให้คำปรึกษา แล้วเปรียบเทียบพฤติกรรมทั้งสองระยะเวลาว่า เปลี่ยนแปลงไปตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ ถ้าไม่ได้ผลก็กลับไปวิเคราะห์พฤติกรรมว่า เทคนิคและวิธีการที่เลือกใช้เหมาะสมหรือไม่ หรือความเปลี่ยนแปลงอย่างไร เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

ดังนั้น ขั้นตอนการให้คำปรึกษาดำเนินการตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ที่ผู้วิจัยได้นำมาใช้ในการให้คำปรึกษา เพื่อพัฒนาการประหยัดของนักเรียน ได้แก่ การระบุพฤติกรรมที่เป็นปัญหา โดยใช้การสัมภาษณ์ การตั้งเป้าหมายในรูปของพฤติกรรมที่ชัดเจน ระหว่างผู้รับคำปรึกษาและผู้ให้คำปรึกษา การช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาบรรลุเป้าหมาย และการประเมินผล โดยให้ผู้รับคำปรึกษารายงานผลพฤติกรรมที่ต้องการแก้ไข

1.4.7 เทคนิคที่ใช้ในการให้คำปรึกษาดำเนินการตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

อัลเลนดิก (ม.ร.ว.สมพร สุทัศน์ีย์. 2533 : 160 ; อ้างอิงมาจาก Ollendick. 1966 : 525 - 526) กล่าวถึงเทคนิคในการให้คำปรึกษาดำเนินการตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมว่า เดิมเทคนิคที่ใช้ในกระบวนการให้คำปรึกษาดำเนินการตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม อยู่บนพื้นฐานของทฤษฎีการเรียนรู้แบบคลาสสิกของวัตสัน การเรียนรู้แบบแสดงการกระทำของสกินเนอร์ การเรียนรู้จากการสังเกตตัวของแบนดูรา แต่ปัจจุบันแนวคิดในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามแนวการให้คำปรึกษาดำเนินการตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม มีความหมายกว้างกว่าเดิม แนวคิดในเรื่องแก้ไขเทคนิคจึงเปลี่ยนไปเน้นที่ความต้องการของบุคคล และปัญหาของบุคคล เทคนิคในการให้คำปรึกษาจึงมีหลายเทคนิค เพื่อให้เลือกใช้ตามความเหมาะสม และเทคนิคที่เลือกใช้นั้นต้องเป็นเทคนิคในทางบวก

เจียร์นีย์ ทรงชัยกุล (2533 : 778 - 785) กล่าวถึงเทคนิคที่ใช้ในการให้คำปรึกษาดำเนินการตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมว่า มีหลายวิธี แต่ที่นิยมใช้ในสถานศึกษามีอยู่ 4 รูปแบบคือ

1. เทคนิคการเสริมแรง (Reinforcement Technique)

เทคนิคการเสริมแรงในการให้คำปรึกษาดำเนินการตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมได้อาศัย

แนวความคิดจากทฤษฎีการเรียนรู้ที่ว่า พฤติกรรมใดที่บุคคลกระทำแล้วส่งผลให้เขาได้รับความพึงพอใจ บุคคลมีแนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมนั้นซ้ำอีก ด้วยเหตุนี้ การให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม จึงนำเทคนิคการเสริมแรงมาใช้ เพื่อช่วยส่งเสริมให้ผู้รับคำปรึกษามีกำลังใจและมีความมั่นใจเพิ่มมากขึ้นที่จะกระทำพฤติกรรมซ้ำอีก

หลักสำคัญในการใช้เทคนิคการเสริมแรง ในการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

1.1 ผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา ควรทำความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับการเสริมแรงที่จะนำมาใช้ เพื่อให้พฤติกรรมที่พึงประสงค์เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอหรือเกิดเพิ่มขึ้น

1.2 ผู้ให้คำปรึกษาควรจัดสภาพการณ์ที่ผู้รับคำปรึกษา มีโอกาสที่จะได้รับการเสริมแรง เพื่อให้เขามีกำลังใจที่จะกระทำพฤติกรรมที่พึงประสงค์นั้นต่อไป

1.3 ผู้ให้คำปรึกษาควรให้การเสริมแรงแก่ผู้รับคำปรึกษาในทันทีหรือเร็วที่สุด เมื่อผู้รับคำปรึกษาแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการ ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเรียนรู้ถึงผลการกระทำ

2. เทคนิคการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก (Assertive Training)

การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก เป็นการฝึกทักษะทางสังคมรูปแบบหนึ่ง ซึ่งบุคคลทุกช่วงวัยควรได้รับรู้ เพราะจะช่วยให้เกิดปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ราบรื่น

กลวิธี 6 ประการ ซึ่งผู้ให้คำปรึกษาโดยทั่วไป นิยมนำมาใช้ในการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกให้แก่ผู้รับคำปรึกษา ได้แก่

2.1 การสอน (Instruction)

2.2 การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback)

2.3 การมีตัวแบบ (Modeling)

2.4 การฝึกซ้อมพฤติกรรม (Behavior Rehearsal)

2.5 การให้แรงเสริมทางสังคม (Social Reinforcement)

2.6 การฝึกฝนเป็นงานบ้าน (Homework Assignment)

3. เทคนิคการเรียนรู้จากการมีตัวแบบ (Modeling Technique)

การให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ใช้เทคนิคการเรียนรู้จากการมีตัวแบบ มีพื้นฐานสำคัญมาจากทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา (Bandura, 1977 :

15) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการช่วยเหลือผู้รับคำปรึกษา ดังนี้

3.1 เพื่อการเรียนรู้พฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยการสังเกตจากพฤติกรรมของตัวแบบ ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้เรียนรู้ทักษะใหม่ ที่จำเป็นต่อการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม

3.2 เพื่อลดหรือเพิ่มพฤติกรรมที่เคยเรียนรู้มาก่อนแล้ว การเรียนรู้จากการสังเกต สามารถช่วยเพิ่มหรือลดการแสดงออกของพฤติกรรมของผู้รับคำปรึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่พึงประสงค์

3.3 เพื่อส่งเสริมการตอบสนองต่อการแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ การได้สังเกตตัวแบบแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ มีผลให้ผู้รับคำปรึกษาตอบสนอง โดยการแสดงพฤติกรรมจากที่ได้เรียนรู้ขึ้นด้วยความสมัครใจ

สจิวต และคนอื่น ๆ (ม.ร.ว.สมพร สุทัศนีย์. 2533 : 164-166 ; อ้างอิงมาจาก Stewart and others. 1978) อธิบายถึงการให้คำปรึกษาโดยใช้ตัวแบบทางสังคมว่า เป็นเครื่องมือในการให้คำปรึกษา โดยยึดหลักที่ว่า "การแสดงแบบให้ผู้อื่นเห็นว่าทำอะไร ย่อมมีประสิทธิภาพมากกว่าการบอกว่า "ทำอะไร" ต่อมา มีบุคคลหลายคนที่ได้ประยุกต์หลักการให้ตัวแบบทางสังคม ในการพัฒนาบุคลิกภาพมาใช้ในการให้คำปรึกษา ซึ่งสรุปหลักการได้ ดังนี้

1. ตัวแบบทางสังคมที่ใช้ในการให้คำปรึกษา อาจจะเป็นตัวแบบจริง (Life Model) ในสถานการณ์จริง หรือสถานการณ์จำลอง ตัวแบบดังกล่าว ได้แก่ ผู้ให้คำปรึกษา พ่อแม่ และเพื่อน ๆ ตัวแบบจริงที่นับได้ว่ามีประสิทธิภาพมากที่สุดชนิดหนึ่ง คือ ตัวแบบที่เป็นตัวผู้รับคำปรึกษาเรียกว่า "ตัวแบบตนเอง" ตัวแบบอีกประการหนึ่ง คือ ตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ ได้แก่ ตัวแบบในภาพยนตร์ ตัวแบบในวิดีโอ

2. ลักษณะของตัวแบบ ย่อมมีอิทธิพลต่อผู้รับคำปรึกษาเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งครัมโบลท์และทอเรสเซน (Krumboltz and Thoresen. 1969 : 164) กล่าวว่า ควรเลือกใช้ตัวแบบที่มีชื่อเสียง มีความสามารถ มีความรู้ มีเสน่ห์และมีอำนาจ นอกจากนี้ ควรเป็นตัวแบบที่มีลักษณะใกล้เคียงกับผู้รับคำปรึกษา เช่น เพศเดียวกัน วัยใกล้เคียงกัน

3. ควรให้ผู้รับคำปรึกษาดูตัวแบบซ้ำ ๆ หลายครั้งสลับกับการให้คำชี้แนะของผู้ให้คำปรึกษา

4. ควรใช้ตัวแบบหลายลักษณะ เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาผสมผสานพฤติกรรม

ของตัวแบบเข้าด้วยกัน

5. ควรเตรียมการก่อนดูตัวแบบ ผู้ให้คำปรึกษาควรบอกให้ผู้รับคำปรึกษา
รู้ว่าควรสังเกตอะไรจากตัวแบบ และจัดลำดับสิ่งที่จะต้องสังเกต
6. วิธีการใช้ตัวแบบมีหลายวิธี ควรใช้ให้เหมาะสมกับผู้รับคำปรึกษา เช่น
วิธีแรกให้ผู้รับคำปรึกษาดูตัวแบบอย่างเดียว วิธีที่สองให้ผู้รับคำปรึกษาดูตัวแบบแล้วแสดงพฤติกรรม
ตามตัวแบบทันที วิธีที่สามให้ผู้รับคำปรึกษาดูตัวแบบแล้วแสดงพฤติกรรม โดยมีผู้ให้คำปรึกษาคอย
ชี้แนะและแก้ไข ผลจากการให้คำปรึกษาทั้งสามวิธีพบว่า วิธีที่สามมีประสิทธิภาพมากที่สุด
7. การเรียนรู้จากการสังเกตตัวแบบจะมีประสิทธิภาพสูงสุด ถ้าผู้รับคำ
ปรึกษาแสดงพฤติกรรมตามตัวแบบทันที
8. บางครั้งอาจใช้การแสดงบทบาทสมมติ ช่วยในการฝึกแสดงพฤติกรรม
ตามตัวแบบ เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษา เรียนรู้พฤติกรรมใหม่ในสถานการณ์ที่ปลอดภัยกว่า
9. เมื่อผู้รับคำปรึกษาแสดงพฤติกรรมตามตัวแบบได้ ผู้ให้คำปรึกษาต้อง
เสริมแรงทางบวกทันที
10. หลังจากฝึกซ้อมพฤติกรรมในสถานการณ์ในห้องให้คำปรึกษา จนเกิด
ความเชื่อมั่นแล้ว ให้ผู้รับคำปรึกษาไปทดลองปฏิบัติในสถานการณ์จริง พร้อมรายงานผลการแสดง
พฤติกรรม

4. เทคนิคการจัดความรู้สึกลัววิตกกังวลอย่างเป็นระบบ (Systematic Desensitization Technique) เป็นการช่วยขจัดความกลัว และความวิตกกังวลของผู้รับคำปรึกษา ต่อสถานการณ์บางลักษณะ หรือต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือต่อบุคคลบางบุคคล เทคนิคนี้สามารถนำไปใช้ช่วยเหลือผู้รับคำปรึกษา ที่มีปัญหาในการปรับตัวไม่เหมาะสม เกี่ยวกับความหวาดกลัว เทคนิคการจัดความรู้สึกลัววิตกกังวลอย่างเป็นระบบ มีพื้นฐานมาจากหลักการเรียนรู้เงื่อนไขแบบคลาสสิก (Classical Conditioning)

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2536 : 151) อธิบายว่า เทคนิคที่ใช้ในการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม แบ่งเป็นเทคนิควิธีเดียวและเทคนิคหลายวิธีผนวกกัน ผู้ให้คำปรึกษาควรเลือกใช้ให้เหมาะสม และสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการปรับพฤติกรรมเป้าหมาย เทคนิคต่าง ๆ ได้แก่

1. เทคนิควิธีเดียว ผู้ให้คำปรึกษาสามารถใช้วิธีใดวิธีหนึ่งในการให้คำ

ปรึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เช่น ใช้วิธีการให้การเสริมแรงทางบวก เพื่อเพิ่มความถี่ของการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ หรือเพื่อสร้างหรือสอนพฤติกรรมใหม่

2. เทคนิคหลายวิธีผนวกกัน ผู้ให้คำปรึกษาสามารถใช้เทคนิคหลายเทคนิค ผนวกกัน เพื่อปรับพฤติกรรมเป้าหมาย เพื่อให้บรรลุพฤติกรรมเป้าหมายได้เร็วขึ้น เช่น วิธีการให้การเสริมแรงบวกกับวิธีการให้ตัวแบบ เป็นต้น

เทคนิคการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมดังกล่าว ซึ่งผู้วิจัยนำมาใช้ในการพัฒนาการประหยัดของนักเรียน ได้แก่ เทคนิคการเสริมแรง โดยผู้รับคำปรึกษาได้รับการเสริมแรงถ้าแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งทำให้ผู้รับคำปรึกษามีกำลังใจ มีความมั่นใจมากขึ้นที่จะกระทำพฤติกรรมซ้ำอีก เทคนิคการเรียนรู้จากการมีตัวแบบ โดยให้ดูตัวแบบแล้วแสดงพฤติกรรมและผู้ให้คำปรึกษาคอยชี้แนะ

1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

1.5.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เอลลอน และโรเบิร์ต (วันทนา กิ่งจงเจริญสุข. 2525 : 114 ; อ้างอิงมาจาก Ayllon and Roberts. 1974 : 1977) ได้ทดลองใช้การเสริมแรงพฤติกรรม การอ่านด้วยเบียร์รถกร เพื่อลดพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ก็คือ พฤติกรรมที่ออกวางในชั้นเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 5 จำนวน 5 คน ซึ่งเป็นเด็กที่มีพฤติกรรมที่ออกวางมากที่สุด ครูเสริมแรงพฤติกรรมกรรมการอ่านของนักเรียน โดยดูจากความถูกต้องของการทำแบบฝึกหัดหลังการอ่าน คะแนนจากการทำแบบฝึกหัดที่นักเรียนได้นี้ สามารถนำมาแลกเปลี่ยนสิทธิพิเศษ การเล่นเกม และกิจกรรมอื่น ๆ ได้ ผลการวิจัย พบว่า ในระยะที่ยังไม่มีการเสริมแรง นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ออกวางในชั้นเรียนประมาณร้อยละ 40 - 50 ของเวลาทั้งหมด แต่หลังจากที่ให้การเสริมแรง พฤติกรรมการอ่านแล้ว ทำให้พฤติกรรมที่ออกวางในชั้นเรียนลดลงเหลือร้อยละ 15 เมื่อหยุดการเสริมแรง พฤติกรรมที่ออกวางเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 40 และเมื่อมีการเสริมแรงอีกครั้ง พฤติกรรมที่ออกวางลดลงเหลือร้อยละ 15 และความสามารถในการทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้อง เป็นปริมาณเพิ่มขึ้นเกือบถึงร้อยละ 85 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของคริสตี้ (Christy. 1975 :187-196)

ที่ศึกษาผลการใช้การเสริมแรงทางบวกในการลดพฤติกรรมลูกจากที่นั่งของนักเรียน ประถมศึกษา
ตอนต้น จำนวน 11 คน จากผลการวิจัย พบว่า การเสริมแรงทางบวกสามารถลดพฤติกรรม
การลุกจากที่นั่งของนักเรียนลงได้ พร้อมทั้งพฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมอื่น ๆ
ก็ลดลงด้วย

1.5.2 งานวิจัยในประเทศ

ประภาพรรณ นาคขำพันธ์ (2537 : 69) ได้ศึกษาผลของการใช้คำปรึกษา
ตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม เพื่อลดพฤติกรรมก่อนนอนชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนศรีประจันต์ อําเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษา พบว่า นักเรียน
ที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม มีพฤติกรรมก่อนนอนชั้นเรียนลดลง
จากงานวิจัยทั้งต่างประเทศและในประเทศดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น พบว่า การให้คำ
ปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม สามารถนำมาใช้ในการแก้ไขและปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
ที่ไม่พึงประสงค์ได้ เช่น ลดพฤติกรรมก่อนนอนชั้นเรียน ลดพฤติกรรมการลุกจากที่นั่งของ
นักเรียน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำวิธีการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมมาใช้ในการ
พัฒนาการประหยัดของนักเรียน ซึ่งคาดว่าวิธีการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม
สามารถพัฒนาการประหยัดของนักเรียนได้

1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการให้คำปรึกษา เป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

1.6.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ปีช (วัชรี ทรัพย์มี. 2533 : 165 ; อ้างอิงมาจาก Beach. 1965)
ได้จัดโครงการเพิ่มสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนแก่เด็ก โดยให้นักเรียนเรียนรู้จากตัวแบบ โดยฟัง
เทปบันทึกเสียง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า
ระดับความสามารถ โดยมีตัวแบบ คือ เด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 6 คน เป็น
นักเรียนชาย 3 คน หญิง 3 คน และมีผู้ให้บริการเป็นตัวแบบด้วย จัดบันทึกเสียงในสภาพการณ์

ต่าง ๆ ผลปรากฏว่า ผลการเรียนรู้ของเด็กกลุ่มทดลองดีขึ้น และผู้ปกครองแจ้งว่า บุตรธิดาของตนเอาใจใส่ทำการบ้านและทบทวนบทเรียนมากขึ้น

ซาราสัน และเจนเจตต์ (วัชรวิ ทรัพย์มี. 2533 : 165 ; อ้างอิงมาจาก Serason and Genger. 1968) ได้ทดลองโครงการพัฒนาพฤติกรรมที่เหมาะสมกับอันธพาลวัยรุ่น โดยใช้วิธีการให้วัยรุ่นเหล่านั้นเรียนรู้จากตัวแบบ โดยสังเกตจากตัวบุคคลจริง อันธพาลวัยรุ่นเหล่านี้อยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก อยู่ในระหว่างรอการปล่อยตัว นักจิตวิทยามีความเชื่อว่า พฤติกรรมของอันธพาลวัยรุ่น คือ การต่อต้านสังคม การทดลองครั้งนี้แบ่งอันธพาลวัยรุ่นออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4 คน โดยมีตัวแบบอยู่ด้วยกลุ่มละ 2 คน ผลการทดลองปรากฏว่า จากการให้กลุ่มตัวอย่างประเมินตนเอง และสอบถามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สถานพินิจและคุ้มครองเด็ก ปรากฏว่า การกระทำและทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่พึงปรารถนา เมื่อเทียบกับกลุ่มควบคุม

1.6.2 งานวิจัยในประเทศ

สุนันท์ บุญอ่ำ (2537 : 75) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม เพื่อพัฒนาอึดมโนทัศน์ทางด้านร่างกาย และเพื่อการลดน้ำหนักของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีอยุธยา กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมมีอึดมโนทัศน์ทางด้านร่างกายดีขึ้นมากกว่า และมีน้ำหนักลดลงมากกว่านักเรียนที่ได้รับข้อเสนอแนะ

จากงานวิจัยทั้งต่างประเทศและในประเทศดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น พบว่า การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม สามารถนำมาใช้ในการแก้ไขและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้ เช่น เพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลดพฤติกรรมต่อต้านสังคมของวัยรุ่น และพัฒนาอึดมโนทัศน์ทางด้านร่างกายและการลดน้ำหนัก ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำวิธีการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมมาใช้ในการพัฒนาการประหยัดของนักเรียน ซึ่งคาดว่าจะการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมสามารถพัฒนาการประหยัดของนักเรียนได้

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประหยัด

2.1 ความหมายการประหยัด

การประหยัด เป็นคุณลักษณะสำคัญที่พึงมีในตัวบุคคล และเป็นค่านิยมพื้นฐานที่สำคัญประการหนึ่งสำหรับคนไทย ซึ่งได้มีผู้ให้ความหมายการประหยัดว่าใกล้เคียงกัน เช่น

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 510) กล่าวถึงการประหยัดว่า หมายถึง ยับยั้ง ระมัดระวัง เช่น ประหยัดปาก ประหยัดคำ ใช้จ่ายแต่พอควรแก่ฐานะ

สารอง พึ่งหนู (2524 : 1) กล่าวว่า การประหยัด หมายถึง การรู้จักใช้จ่ายทรัพย์สิน หรือทรัพยากรที่พึงสงวนไว้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมถึงการปฏิบัติตนอย่างถูกต้องเหมาะสมกับสภาพฐานะและความเป็นอยู่แห่งตน

แปลก สนธิรักษ์ (2513 : 127) กล่าวถึง การประหยัด โดยใช้คำว่า "มัธยัสถ์" ว่า หมายถึง การประหยัดในการใช้จ่าย ใช้จ่ายอย่างปานกลางพอให้มีความสุขตามความจำเป็นของชีวิต และมีความหมายตรงกันข้ามกับความสุรุ่ยสุร่าย ซึ่งหมายถึงใช้อย่างไม่ไถ่ถึงหน้าถึงหลัง ทุ่มเทไปตามความพอใจจนสิ้นตัวสิ้นฐานะ และสิ้นว่าเงินทองเป็นของหมดเปลือก เมื่อหมดแล้วก็ทำให้เกิดความลำบาก ต้องเป็นหนี้สินคนอื่น และสำหรับหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2529 : 2) ได้ให้ความหมายของการประหยัดและการออมว่า หมายถึง การรู้จักออมทรัพย์สิน เวลา ทรัพยากร ทั้งส่วนตนและสังคมตามความจำเป็นทำให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่าที่สุด รวมทั้งการรู้จักดำรงชีวิตให้เหมาะสมกับสภาพฐานะ ความเป็นอยู่ส่วนตน และสังคม

ฉะนั้นจึงสรุปได้ว่า การประหยัด หมายถึง การรู้จักใช้ทรัพย์สิน เวลา และทรัพยากร อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าที่สุด

2.2 ประเภทของการประหยัด

เมื่อพิจารณาในเรื่องประเภทของการประหยัดได้มีการแบ่งไว้ตามบริบท ซึ่งมีพื้นฐานแตกต่างกัน เช่น กระทรวงศึกษาธิการ (2514 : 70 - 71) กล่าวถึงหลักการปฏิบัติ เพื่อ

การประหยัดตามคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าในประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. การใช้จ่ายทรัพย์ ควรใช้เฉพาะเพื่อเกิดประโยชน์ตามควรแก่เหตุตามลำดับ ได้แก่
 - 1.1 ใช้จ่ายเพื่อเลี้ยงตนเอง เลี้ยงมารดา บิดา บุตร ภรรยาและบริวารให้
เป็นสุข
 - 1.2 ใช้จ่ายเลี้ยงเพื่อนฝูงบ้างตามสมควร
 - 1.3 บำบัดอันตรายที่เกิดจากเหตุต่าง ๆ เช่น เจ็บไข้ มีภัยพิบัติ
 - 1.4 บริจาคเพื่อการสงเคราะห์ เช่น สงเคราะห์ญาติ ด้อนรับแขก ทานบุญอุทิศ
ส่วนกุศลให้ผู้ตาย เสียภาษีให้แก่รัฐ สงเคราะห์แก่สมณะชีพราหมณ์

2. รู้จักดำรงวงศ์ตระกูล คือ
 - 2.1 ต้องแสวงหาวัตถุที่หาย
 - 2.2 ซ่อมแซมสิ่งของที่ชำรุด
 - 2.3 รู้จักประมาณในการบริจาค
 - 2.4 ผู้เป็นหัวหน้าครอบครัวต้องเป็นผู้ที่มีศีลธรรม
3. รู้จักรักษาทรัพย์ให้มีส่วนพอกพูน เพื่อเป็นการสร้างหลักฐาน ทานให้มีความเป็นอยู่
สุขสบาย ไม่เป็นหนี้ และสามารถประกอบกิจการงานได้อย่างสะดวก

สารอง เพ็ญพูน (2524 : 2 - 4) แบ่งการประหยัดออกเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. การประหยัดทรัพย์ หมายถึง การรู้จักใช้จ่ายทรัพย์เงินทองที่มีอยู่หรือที่หาได้
ในทางที่เหมาะสม และเป็นประโยชน์ต่อตนเอง และครอบครัวอย่างแท้จริงตามความจำเป็น
2. การประหยัดเวลา หมายถึง การรู้จักคุณค่าของเวลาและใช้เวลาให้เป็นประโยชน์
ต่อตนเองและสังคมให้มากที่สุด โดยไม่ปล่อยให้เวลาเสียไปโดยเปล่าประโยชน์
3. การประหยัดทรัพยากรธรรมชาติ หมายถึง การรู้จักประโยชน์และคุณค่าของ
ทรัพยากรต่าง ๆ เช่น ดิน น้ำ อากาศธาตุ ดินไม้ ฯลฯ ที่มีอยู่ตามธรรมชาติโดยสามารถใช้
ทรัพยากรเหล่านั้น ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่าต่อตนเองและสังคม

ส่วนหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2529 : 3, 42,
84) ซึ่งรับผิดชอบดูแลและจัดการในเรื่องการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมในโรงเรียนได้แบ่ง
ประเภทของการประหยัดไว้ ดังนี้

1. การประหยัดเวลา หมายถึง การรู้จักวางแผนใช้เวลาของตน และใช้ให้เกิด

ประโยชน์สูงสุด เช่น การใช้เวลาเดินทางไปโรงเรียน เดินทางกลับบ้าน ใช้เวลาในการศึกษาเล่าเรียน ทำแบบฝึกหัด ทบทวนบทเรียน หาความรู้เพิ่มเติม ใช้เวลาในการทำธุรกิจส่วนตัว ใช้เวลาในการนอน การทำงานอดิเรก ช่วยเหลืองานบ้าน ชุมชนและสังคม

2. การประหยัดเงิน หมายถึง การรู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์สูงสุด เหมาะสมกับรายรับ มีการเก็บออม ยับยั้งความต้องการของตน อันมีผลทำให้เงินอยู่ในขอบเขตที่พอควร ตัดสินใจจ่ายเงินโดยคำนึงประโยชน์ ความคุ้มค่า ความเป็นของตนเองอย่างรอบคอบ ไม่ตระหนี่ถี่เหนียว

3. การประหยัดสิ่งของเครื่องใช้ หมายถึง การรู้จักใช้สิ่งของเครื่องใช้ทั้งของตนและส่วนรวม ให้เกิดประโยชน์สูงสุด รักษาซ่อมแซมสิ่งของเครื่องใช้ให้ใช้งานได้อยู่เสมอ ไม่ใช้อย่างฟุ่มเฟือยเกินความจำเป็นด้วยความเคยชิน หรือสะดวกสบายของตน เช่น ประหยัดไฟฟ้า น้ำประปา ของส่วนรวม เป็นต้น

แม้ว่าการแบ่งจะแตกต่างกันอยู่บ้าง แต่โดยภาพรวมหรือหลักใหญ่ ๆ แล้วก็พอจะสรุปได้ว่า การประหยัดแบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ 1) การประหยัดทรัพย์สิน 2) การประหยัดเวลา 3) การประหยัดทรัพยากรและสิ่งของเครื่องใช้ ในที่นี้ผู้วิจัยใช้การประหยัด 2 ประเภทคือ การประหยัดเงินและการประหยัดสิ่งของเครื่องใช้ เพราะเป็นสิ่งที่พบว่าเป็นปัญหาที่พบมากในกลุ่มตัวอย่าง

2.3 แนวทางการพัฒนาการประหยัด

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (ม.ป.ป. : 50 - 51) เสนอแนวทางการพัฒนาการประหยัดว่า บุคคลควรปฏิบัติดังนี้

1. มีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย
2. มีความพอดีในการบริโภค ละเว้นการฟุ้งเฟ้อที่เกินความสามารถ
3. ใช้ทรัพยากรและเวลาให้เป็นประโยชน์มากที่สุด
4. คำนึงถึงฐานะและเศรษฐกิจ คิดก่อนจ่าย และใช้เท่าที่จำเป็น
5. ไม่ใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่ายฟุ่มเฟือยหรือตระหนี่ถี่เหนียวจนเกินไป
6. จัดงานและพิธีต่าง ๆ โดยใช้เท่าที่จำเป็น

7. เพิ่มทุนทรัพย์ด้วยการเก็บและนำไปทำทำให้เกิดประโยชน์
8. รู้จักใช้ ดูแลรักษา และบูรณะทรัพย์ ทั้งของตนและของส่วนรวม
9. วางแผนการใช้จ่ายให้รอบคอบ มีสัดส่วนและออมไว้บ้างตามสมควร

ส่วน สารอง เพ็ญหนู (2524 : 2 - 4) เสนอแนวทางในการพัฒนาการประหยัด
ว่า บุคคลสามารถกระทำได้ดังนี้

1. การประหยัดทรัพย์

- 1.1 แบ่งทรัพย์ออกเป็นสัดส่วน ใช้จ่ายตามสัดส่วนให้พอดี
- 1.2 เลือกซื้อหาสิ่งของหรือเครื่องใช้ตามควรแก่ฐานะ
- 1.3 งดใช้จ่ายในสิ่งที่ไม่จำเป็นต่าง ๆ
- 1.4 งาม่เที่ยวเตร่ในสถานที่เร่จรมย์ต่าง ๆ
- 1.5 ละทิ้งค่านิยมไม่ดี เช่น ใช้จ่ายของราคาแพง ๆ การนิยมใช้ของต่างประเทศ

และของใช้ฟุ่มเฟือยต่าง ๆ

2. การประหยัดเวลา

- 2.1 รู้จักแบ่งเวลาให้เป็นสัดส่วน และใช้เวลาให้ถูกทาง
- 2.2 พยายามใช้เวลาให้เป็นประโยชน์มากที่สุด
- 2.3 ไม่ทำกั้คนอื่นเสียเวลาเพราะตนเองเป็นสาเหตุ เช่น คิดนั้ด

3. การประหยัดทรัพยากรธรรมชาติ

- 3.1 ใช้จ่ายทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า
- 3.2 ใช้จ่ายทรัพยากรเท่าที่จำเป็นอย่างคุ้มค่า
- 3.3 ไม่ทำลายทรัพยากรให้เสียหายหรือเสื่อมคุณค่า โดยไม่มีเหตุผลอันควร
- 3.4 ต้องถือว่าทรัพยากรธรรมชาติเป็นสิ่งที่มีความค่าต่อสังคม และเป็นของส่วนรวม

การทำลายทรัพยากร ถือว่าเป็นการทำลายทรัพย์สินของสังคม

3.5 ควรหาทางเพิ่ม หรือสร้างทรัพยากรขึ้นทดแทนส่วนที่ด้องเสียหาย หรือถูกทำลาย

แนวทางในการพัฒนาการประหยัดนั้นพอสรุปได้ว่า บุคคลจะต้องรู้จักการออมทรัพย์สิ้น
เวลา ทรัพยากร ทั้งส่วนตนและสังคมตามความจำเป็น ให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่าที่สุด รวมทั้ง
การรู้จักดำรงชีวิตให้เหมาะสมกับสภาพฐานะความเป็นอยู่ส่วนตนและสังคม

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประหยัด

ปิ่นสุวรรณ เตสยานนท์ (2526 : 126 - 128) ได้ศึกษาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับ ค่านิยมพื้นฐาน เรื่องการประหยัดและออม การมีระเบียบวินัย การเคารพกฎหมายของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยการสุ่มตัวอย่างจาก 12 โรงเรียน จำนวน 400 คน ผลปรากฏว่า ค่านิยมพื้นฐานดังกล่าวของนักเรียนอยู่ในระดับที่พึงประสงค์ ยกเว้น การใช้เวลาว่างในการหาความรู้และรายได้ การรับบริการตามลำดับก่อนและหลัง การละเว้น การใช้สิทธิที่อยู่ในระดับที่ไม่พึงประสงค์ นักเรียนหญิงมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับค่านิยมด้านการประหยัดและการออมสูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่แตกต่างกันในค่านิยมด้านการมีระเบียบวินัย และการเคารพกฎหมาย เมื่อจำแนกตามระดับเศรษฐกิจ นักเรียนที่สภาพเศรษฐกิจต่างกัน มีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับค่านิยมด้านการประหยัดและการออม การมีระเบียบวินัยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพศกับฐานะทางเศรษฐกิจ ไม่มีผลร่วมกันต่อระดับความคิดรวบยอด เกี่ยวกับค่านิยมด้านการประหยัดและการออม การมีระเบียบวินัย และการเคารพกฎหมายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชุตินาถ รัตนจรณะ (2527 : 59) ได้ศึกษาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี ในวิทยาลัยครูภาคกลาง โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 ในวิทยาลัยครูภาคกลาง 5 วิทยาลัย จำนวน 780 คน ผลปรากฏว่า นักศึกษา จากวิทยาลัยครูภาคกลางโดยส่วนรวมมีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ อยู่ในเกณฑ์สูงกว่าระดับปานกลางเล็กน้อย ยกเว้นค่านิยมด้านการประหยัดและการออมอยู่ในระดับปานกลางและต่ำกว่า ค่านิยมด้านอื่น ๆ ทุกด้าน นักศึกษาหญิงมีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ สูงกว่านักศึกษาชายทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมในการ ประหยัดและการออมไม่แตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษาที่มีระดับชั้นสูงมีค่านิยมพื้นฐาน 4 ประการ แตกต่างจากนักศึกษา ที่มีระดับชั้นเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการประหยัดและการออม ไม่แตกต่างกัน

วิชิต อิศระวีริยะกุล (2527 : 76 - 78) ได้ทดลองสอนการประหยัดแก่เด็กที่มี ระดับพัฒนาการทางสติปัญญาต่างกัน โดยวิธีกลุ่มสัมพันธ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ในสังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากเด็กที่ได้รับการทดสอบด้วยเครื่องมือวัดขั้นพัฒนาการทางสติปัญญาตามแนวคิดของเพียเจต์เป็น 3 ชั้น คือ ชั้นก้าวไปสู่อายุ 3 ขวบ ชั้นนามธรรม และชั้นก้าวไปสู่นามธรรม ชั้นละ 30 คน จากนั้นได้สุ่มเด็กในแต่ละชั้นพัฒนาการทางสติปัญญาดังกล่าว เข้ากลุ่ม 3 กลุ่ม ๆ ละ 30 คน กลุ่มทั้งสาม ได้แก่ กลุ่มที่สอนโดยวิธีกลุ่มสัมพันธ์ กลุ่มที่สอนแบบธรรมดา และกลุ่มควบคุม ซึ่งในแต่ละกลุ่มมีทั้ง 3 ชั้น พัฒนาการทางสติปัญญา ชั้นละ 10 คน รวมเป็น 90 คน ทำการทดลองวัดความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติเกี่ยวกับการประหยัดก่อนการทดลอง หลังจากนั้นอีก 2 สัปดาห์ได้ทดลองสอนโดยใช้เวลา 2 วัน และทดสอบทันทีเมื่อสิ้นสุดการสอน หลังจากนั้นอีก 2 สัปดาห์ได้ทดสอบอีกครั้งหนึ่ง เพื่อตรวจสอบความคงทนของการเรียนรู้ พบว่า กลุ่มที่สอนโดยวิธีกลุ่มสัมพันธ์ และวิธีสอนแบบธรรมดามีความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติต่อการประหยัดเพิ่มขึ้นจากเดิม และกลุ่มที่สอนโดยวิธีกลุ่มสัมพันธ์มีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการประหยัดไม่แตกต่างจากกลุ่มที่สอนโดยวิธีสอนแบบธรรมดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่แตกต่างกันในเรื่องทัศนคติต่อการประหยัดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนเด็กที่มีขั้นพัฒนาการทางสติปัญญาต่างกัน มีการรับรู้คุณธรรมเรื่องการประหยัดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และกลุ่มที่สอนโดยวิธีกลุ่มสัมพันธ์มีความคงทนของการเรียนรู้มากกว่าวิธีสอนแบบธรรมดา

ศรินยา ชัยเพียรเจริญกิจ (2530 : 42) ศึกษาผลของการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อการประหยัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชลกันยานุกูล จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน สุ่มอย่างง่าย เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 20 คน กลุ่มทดลองใช้เทคนิคแม่แบบ กลุ่มควบคุมใช้การสอนแบบปกติหลังการทดลอง พบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองมีการประหยัดสูงเกินกว่า เดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการใช้เทคนิคแม่แบบทำให้นักเรียนมีการประหยัดสูงเกินกว่าการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คมคาย ชีวันตม (2534 : 59 - 60) ศึกษาผลการใช้แม่แบบที่มีต่อพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างจำนวน 48 คน สุ่มอย่างง่าย เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 24 คน กลุ่มทดลองใช้เทคนิคแม่แบบ กลุ่มควบคุมใช้การสอนแบบปกติ หลังการทดลอง พบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมการประหยัดสูงเกินกว่า เดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการใช้เทคนิคแม่แบบ ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการประหยัดสูงเกินกว่าการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .01

พวงพยอม ชิดทอง (2535 : 39) ศึกษาผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อการประหยัดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเชียงใหม่คริสเตียน จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 16 คน สุ่มอย่างง่าย เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน กลุ่มทดลองใช้สถานการณ์จำลอง กลุ่มควบคุมใช้การสอนแบบปกติ หลังจากการทดลอง พบว่านักเรียนในกลุ่มทดลองมีการประหยัดสูงขึ้นกว่าการสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านการประหยัดที่สำคัญ คือ เพศหญิงมีคุณลักษณะการประหยัดสูงกว่าเพศชาย แต่ฐานะทางเศรษฐกิจ และระดับสติปัญญาจะไม่เป็นตัวแปรให้การประหยัดในตัวบุคคลแตกต่าง และการประหยัดสามารถพัฒนาได้โดยการใช้เทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ เทคนิคแม่แบบ และสถานการณ์จำลอง

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2538 ที่มีการประหยัดต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา จำนวน 44 คน โดยมีรายรับ 200 - 350 บาทต่อสัปดาห์ และครอบครัวมีรายได้ 15,000 - 30,000 บาทต่อเดือน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2538 ที่มีการประหยัดต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมาจำนวน 16 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวนทั้งหมด 176 คน ตอบแบบสอบถามการประหยัด
2. นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด แล้วนำคะแนนของนักเรียนทุกคนมาเรียงจากสูงลงมาต่ำ และคัดเลือกเฉพาะผู้ที่มีการประหยัดต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา จำนวน 44 คน โดยนักเรียนได้รับเงิน 200 - 350 บาท ต่อสัปดาห์ และครอบครัวมีรายได้ 15,000 - 30,000 บาทต่อเดือน
3. สอบถามความสมัครใจในการเข้าร่วมการทดลอง ปรากฏว่า นักเรียนสมัครใจทุกคน จึงสุ่มอย่างง่าย เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้า จำนวน 16 คน
4. สุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งจากข้อ 3 เป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. โปรแกรมการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม
2. โปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม
3. แบบสอบถามการประหยัด

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. โปรแกรมการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม มีลำดับขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม การให้คำปรึกษารายบุคคล และการประหยัด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษาให้เหมาะสมกับปัญหาและผู้รับคำปรึกษา

1.2 สร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา หาสิตะพันธุ์ อาจารย์พรณิศ วาณิชการ และอาจารย์ทศพร มณีศรีงา เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

1.3 นำโปรแกรมการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อ 1.2 แล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก กรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อดูความเหมาะสมของเนื้อหา วิธีการ และระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองก่อนนำไปใช้จริง

1.4 นำโปรแกรมการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับกลุ่มทดลองที่ 1

โปรแกรมการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ใช้เวลาทดลอง 8 สัปดาห์ คนละ 1 ครั้งต่อสัปดาห์ รวม 8 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที ในวันจันทร์ วันอังคาร วันพุธ และ

วันพฤหัสบดี เวลา 07.30 - 8.20 น. และเวลา 11.40 - 12.30 น. (ตั้งรายละเอียดในภาคผนวก)

2. โปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม มีลำดับขั้นตอนในการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม และการประหยัด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษาให้เหมาะสมกับปัญหาและผู้รับคำปรึกษา

2.2 สร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิม จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2.3 นำโปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อ 2.2 แล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก กรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อดูความเหมาะสมของเนื้อหา วิธีการ และระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองก่อนนำไปใช้จริง

2.4 นำโปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับกลุ่มทดลองที่ 2

โปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ใช้เวลาทดลอง 8 ครั้ง สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที เป็นเวลา 8 สัปดาห์ ในวันศุกร์ เวลา 07.30 - 09.00 น. (ตั้งรายละเอียดในภาคผนวก)

3. แบบสอบถามการประหยัด มีลำดับขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประหยัด

3.2 สร้างแบบสอบถามการประหยัด จำนวน 40 ข้อ โดยปรับปรุงจากแบบสอบถามการประหยัดของศรีนยา ชัยเพียรเจริญกิจ (2530 : 129 - 131) และพวงพยอม ชิตทอง (2536 : 154 - 158)

3.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิม จำนวน 3 คน เพื่อตรวจ

สอบ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.4 นวัตกรรมแบบสอบถาม จำนวน 40 ข้อ ที่ปรับปรุงแล้ว มาทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก กรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่อีกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน แล้วนำมาตรวจหาค่าคะแนนตามที่กำหนดไว้ เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ กลุ่มสูง - กลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test แล้วทำการเลือกเฉพาะข้อที่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และได้ค่า t ระหว่าง 2.01 ถึง 6.05 จำนวน 30 ข้อ มาใช้ในการทดลอง

3.5 นวัตกรรมแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อ 3.4 มาหาค่าความเชื่อมั่น โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .85

ตัวอย่างแบบสอบถามการประหยัด

คำชี้แจง แบบสอบถามเรื่องการประหยัด เป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบตามสถานการณ์ที่กำหนด แต่ละข้อคำถามมี 3 ตัวเลือก ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์ที่กำหนด แล้วตอบคำถามให้ตรงตามความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด โดยทำเครื่องหมายกากบาท (X) ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ต้องการ

ด้านการเงิน (การเก็บออม)

0 โภคลีกับสะสมเงินที่ได้เป็นค่าขนม 300 บาท ซึ่งตั้งใจจะนำไปฝากธนาคาร แต่เมื่อเห็นเพื่อนซื้อกางเกงใส่ และมีคนชมว่าหล่อ โภคลีจึงอยากได้บ้าง แต่ยังไม่เสียขายเงินอยู่ ไม่รู้ว่าจะตัดสินใจอย่างไร ถ้านักเรียนเป็นโภคลีนักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร

- (2) ก. ไม่ซื้อเพราะไม่อยู่ในแผนการใช้เงินของตน
- (1) ข. ยังไม่แน่ใจ อาจจะซื้อในสัปดาห์หน้า
- (0) ค. ซื้อเพราะอยากได้เหมือนเพื่อน

ด้านการใช้สิ่งของเครื่องใช้ (ใช้อย่างคุ้มค่า)

00 ชีระเห็นว่าเพื่อน ๆ ในกลุ่มคัดเลือกกีฬาสำหรับกันหลายคน ก็อยากได้บ้าง เพราะเลือกกีฬาของชีระแม้จะใช้ได้ แต่ค่อนข้างเก่า ถ้านักเรียนเป็นชีระจะทำอย่างไร

- (0) ก. ตัดใหม่ เพราะจะได้มีเสื้อใหม่เหมือนเพื่อน ๆ และไม่อายเพื่อน
- (1) ข. ไปขออนุญาตคุณแม่ก่อน ถ้าคุณแม่อนุญาตก็จะตัดใหม่
- (2) ค. ใช้ตัวเก่าต่อไปเพราะเห็นว่ายังใช้ได้

การตรวจให้คะแนน

การตรวจให้คะแนนแต่ละสถานการณ์ ได้กำหนดคะแนนของตัวเลือกในแต่ละตัวเลือก ดังนี้

- 2 คะแนน สำหรับตัวเลือกที่แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีการประหยัด
- 1 คะแนน สำหรับตัวเลือกที่แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีการประหยัดบ้าง
- 0 คะแนน สำหรับตัวเลือกที่แสดงให้เห็นว่านักเรียนไม่มีการประหยัด

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้แบบ Randomized Two Groups Pretest - Posttest Design (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2528 : 78) ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงแบบแผนการทดลองแบบ Randomized Two Groups Pretest-Posttest Design

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
R(E ₁)	T ₁ E ₁	X ₁	T ₂ E ₁
R(E ₂)	T ₁ E ₂	X ₂	T ₂ E ₂

ความหมายของสัญลักษณ์

R(E ₁)	หมายถึง	กลุ่มตัวอย่างที่ถูกสุ่ม เป็นกลุ่มทดลองที่ 1
R(E ₂)	หมายถึง	กลุ่มตัวอย่างที่ถูกสุ่ม เป็นกลุ่มทดลองที่ 2
T ₁ E ₁	หมายถึง	การสอบก่อนการทดลองในกลุ่มทดลองที่ 1
T ₁ E ₂	หมายถึง	การสอบก่อนการทดลองในกลุ่มทดลองที่ 2
X ₁	หมายถึง	การให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม
X ₂	หมายถึง	การให้คำปรึกษา เป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม
T ₂ E ₁	หมายถึง	การสอบหลังการทดลองในกลุ่มทดลองที่ 1
T ₂ E ₂	หมายถึง	การสอบหลังการทดลองในกลุ่มทดลองที่ 2

การดำเนินการทดลอง

1. ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยให้นักเรียนทั้งกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ตอบแบบสอบถามการประหยัด แล้วเก็บไว้เป็นคะแนนก่อนทดลอง (Pretest)
2. ขณะทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองทั้ง 2 กลุ่มคือ กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ดังนี้

2.1 กลุ่มทดลองที่ 1 โดยวิธีการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ตามโปรแกรมที่กำหนดไว้ 8 สัปดาห์ คนละ 1 ครั้งต่อสัปดาห์ รวม 8 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที ระหว่างวันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2538 ถึงวันที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2539

2.2 กลุ่มทดลองที่ 2 โดยวิธีการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ตามโปรแกรมที่กำหนดไว้ 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง รวม 8 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที ระหว่างวันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2538 ถึงวันที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2539

3. หลังการทดลอง ผู้วิจัยให้นักเรียนทั้งกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ตอบแบบสอบถามชุดเดียวกับฉบับที่สอบก่อนการทดลอง แล้วเก็บไว้เป็นคะแนนหลังทดลอง (Posttest)

4. นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1 และข้อ 3 ไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบการประหยัดของนักเรียนก่อนและหลังการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม
2. เปรียบเทียบการประหยัดของนักเรียนก่อนและหลังการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม
3. เปรียบเทียบความแตกต่างของการประหยัดของนักเรียนที่ได้รับคำปรึกษารายบุคคล และเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ค่ามัธยฐาน (Median) (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2534 : 48)
 - 1.2 ความเบี่ยงเบนควอไทล์ (Quartile deviation) (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2534 : 65)

$$Q.D. = \frac{Q_3 - Q_1}{2}$$

เมื่อ Q.D. แทน ความเบี่ยงเบนควอไทล์
 Q_3 แทน คะแนนที่ตำแหน่งควอไทล์ที่ 3
 Q_1 แทน คะแนนที่ตำแหน่งควอไทล์ที่ 1

2. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้ t-test เทคนิค 25 เปรอร์เซนต์ ของกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 185 - 186)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{\frac{2}{S_H} + \frac{2}{S_L}}{n_H + n_L}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม
 \bar{X}_H แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
 \bar{X}_L แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
 $\frac{2}{S_H}$ แทน ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มสูง
 $\frac{2}{S_L}$ แทน ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มต่ำ
 n_H แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง
 n_L แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 170 - 171)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

S_i^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามของแต่ละข้อ

S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน

3.1 เปรียบเทียบการประหยัดก่อนและหลังการทดลองในกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 โดยใช้การทดสอบของวิลคอกซัน (The Wilcoxon Matched Pairs Signed - Rank Test) (นิภา ศรีไพโรจน์. 2533 : 91 - 97)

3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของการประหยัดหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 โดยใช้การทดสอบของแมน วิทนี (The Mann-Whitney U -test) (นิภา ศรีไพโรจน์. 2533 : 120 - 128)

$$U_1 = n_1 n_2 + \frac{n_1 (n_1 + 1)}{2} - \sum R_1$$

$$U_2 = n_1 n_2 + \frac{n_2 (n_2 + 1)}{2} - \sum R_2$$

เมื่อ	n_1	แทน	กลุ่มตัวอย่างที่สุ่มมาจากประชากรกลุ่มที่ 1
	n_2	แทน	กลุ่มตัวอย่างที่สุ่มมาจากประชากรกลุ่มที่ 2
	ΣR_1	แทน	ผลรวมของอันดับของข้อมูลจากกลุ่มทดลองที่ 1
	ΣR_2	แทน	ผลรวมของอันดับของข้อมูลจากกลุ่มทดลองที่ 2

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลองและแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนความหมายดังต่อไปนี้

N	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
Mdn	แทน ค่ามัธยฐานของการประหยัด
Q.D.	แทน ค่าความเบี่ยงเบนควอไทล์ของการประหยัด
Mdn(diff)	แทน ค่ามัธยฐานของการประหยัดที่สูงขึ้น
Q.D. (diff)	แทน ค่าความเบี่ยงเบนควอไทล์ของการประหยัดที่สูงขึ้น
T	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบของวิลคอกซัน (The Wilcoxon Matched Pairs Signed-Ranks Test)
U	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบของแมน วิทนี (The Mann - Whitney U Test)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. เปรียบเทียบการประหยัดของนักเรียนก่อนและหลังการให้คำปรึกษารายบุคคลตาม ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม
 2. เปรียบเทียบการประหยัดของนักเรียนก่อนและหลังการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตาม ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม
 3. เปรียบเทียบความแตกต่างของการประหยัดของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษา รายบุคคลและ เป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม
- ดังแสดงในตาราง 2, 3 และ 4 ตามลำดับ

ตาราง 2 เปรียบเทียบการประหยัด กลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษารายบุคคล ตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

กลุ่มทดลองที่ 1	N	Mdn	Q.D.	T
ก่อนการทดลอง	8	50.5	3.6	
หลังการทดลอง	8	59.5	6.5	0**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 แสดงว่า ภายหลังจากทดลอง นักเรียนมีการประหยัดมากกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ นักเรียนมีการประหยัดมากขึ้น หลังจากได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ข้อ 1

ตาราง 3 เปรียบเทียบการประหยัด กลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

กลุ่มทดลองที่ 2	N	Mdn	Q.D.	T
ก่อนการทดลอง	8	47.5	3.5	
หลังการทดลอง	8	62.5	6.3	0**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 แสดงว่า ภายหลังจากการทดลอง นักเรียนมีการประหยัดมากกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ นักเรียนมีการประหยัดมากขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ข้อ 2

ตาราง 4 เปรียบเทียบการประหยัดของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมและนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

กลุ่มตัวอย่าง	N	Mdn _{diff}	Q.D. _{diff}	U
กลุ่มทดลองที่ 1	8	9.5	2.75	5.5**
กลุ่มทดลองที่ 2	8	13.0	2.0	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลและเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมมีการประหยัดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ข้อ 3

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบการประหยัดของนักเรียนก่อนและหลังการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม
2. เพื่อเปรียบเทียบการประหยัดของนักเรียนก่อนและหลังการให้คำปรึกษา เป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม
3. เพื่อเปรียบเทียบการประหยัดของนักเรียนหลังการให้คำปรึกษารายบุคคลและ เป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีการประหยัดมากขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎี พฤติกรรมนิยม
2. นักเรียนมีการประหยัดมากขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษา เป็นกลุ่มตามทฤษฎี พฤติกรรมนิยม
3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมมีการประหยัด แตกต่างจากนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษา เป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2538 ที่มีการประหยัดต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา จำนวน 44 คน โดยมีรายรับ 200 - 350 บาทต่อสัปดาห์ และครอบครัวมีรายได้ 15,000 -

4. นำคะแนนที่ได้จากข้อ 1 และข้อ 3 มาทำการวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. เปรียบเทียบการประหยัดของนักเรียนก่อนและหลังการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม โดยใช้การทดสอบของ วิลคอกซัน (The Wilcoxon Matched Pairs Signed - Rank Test)
2. เปรียบเทียบการประหยัดของนักเรียนก่อนและหลังการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม โดยใช้การทดสอบของ วิลคอกซัน (The Wilcoxon Matched Pairs Signed - Rank Test)
3. เปรียบเทียบผลต่างของการประหยัดของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 หลังการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม และการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม โดยใช้การทดสอบของ แมน วิทนี (The Mann - Whitney U Test)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีการประหยัดมากขึ้น หลังจากได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนมีการประหยัดมากขึ้น หลังจากได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลและ เป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม มีการประหยัดแตกต่างกัน โดยที่นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม มีการประหยัดมากกว่านักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

จากการศึกษาการเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษารายบุคคลและเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่มีต่อการประหยัดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก กรุงเทพมหานคร พบว่า

1. นักเรียนมีการประหยัดมากขึ้น หลังจากการได้รับคำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 นั่นคือการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ทำให้นักเรียนมีการประหยัดมากขึ้น

จากผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม เป็นกระบวนการช่วยเหลือ ซึ่งเกิดจากสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษา ในที่นี้คือ ผู้วิจัยและผู้รับคำปรึกษานักเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้นักเรียนได้ทราบแนวทางการปรับปรุงหรือแก้ไขเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ประหยัดที่ไม่เหมาะสม ผู้วิจัยเป็นผู้ให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม และใช้เทคนิคต่าง ๆ ได้แก่ เทคนิคแม่แบบ กรณีตัวอย่าง การให้ข้อมูลย้อนกลับ การชี้แนะ และการเสริมแรงทางสังคม เพื่อให้นักเรียนที่เข้ารับการปรึกษาได้รับความรู้ ความเข้าใจ และสามารถพิจารณาแนวทางแก้ไขได้ด้วยตนเอง ตลอดจนนำใจกล้าใจ เมื่อนักเรียนมีพฤติกรรมประหยัดมากขึ้น ทำให้นักเรียนรู้จักวางแผนใช้จ่ายเงิน ใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์เหมาะกับเงินที่ได้รับ มีการเก็บออม รู้จักใช้สิ่งของเครื่องใช้ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า และรู้จักรักษาซ่อมแซมสิ่งของเครื่องใช้ให้ใช้งานได้ นอกจากนี้ การให้คำปรึกษารายบุคคล ยังเหมาะกับนักเรียนที่มิมีความสามารถในการเข้ากลุ่ม และยังไม่กล้าเปิดเผยตนเองต่อกลุ่มเพื่อน แต่กล้าที่จะเปิดเผยตนเองอย่างอิสระกับผู้ให้คำปรึกษา หรือครูแนะแนวเท่านั้น

จากการที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม พบว่านักเรียนมีความตั้งใจ สนใจที่จะปรับปรุงพฤติกรรมของตนเอง จึงทำให้นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 มีการประหยัดมากขึ้น หลังจากการได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ละเมียด วิเศษสิงห์ (2538 : 71) ซึ่งได้ศึกษา เกี่ยวกับผลของการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม ที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมิตรสัมพันธ์วิทยา อำเภอวังน้ำเย็น

จังหวัดสระแก้ว พบว่า นักเรียนที่ได้รับคำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยมมีพฤติกรรมการเรียนวิชาภาษาไทยดีขึ้น ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 179) ได้กล่าวว่า การให้คำปรึกษารายบุคคล เป็นสัมพันธภาพของการช่วยเหลือบุคคลระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจตนเอง และสิ่งแวดล้อม สามารถแก้ปัญหาที่ค้างคาใจอยู่ และพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. นักเรียนมีการประหยัคมากขึ้น หลังจากการได้รับคำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 นั่นคือการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ทำให้นักเรียนมีการประหยัคมากขึ้น

จากผลการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม เป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลเป็นกลุ่ม ซึ่งก่อให้เกิดสัมพันธภาพระหว่างผู้วิจัยและนักเรียน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยให้นักเรียนได้ทราบแนวทางการปรับปรุง หรือแก้ไขพฤติกรรมการประหยัค เกี่ยวกับพฤติกรรมการประหยัคที่ใหม่เหมาะสม ผู้วิจัยเป็นผู้ให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม และใช้เทคนิคต่าง ๆ ได้แก่ เทคนิคแม่แบบ กรณีตัวอย่าง การให้ข้อมูลย้อนกลับ การชี้แนะ และการเสริมแรงทางสังคม ทำให้นักเรียนรู้จักวางแผนใช้จ่ายเงิน ใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์เหมาะกับเงินที่ได้รับ มีการเก็บออม รู้จักใช้สิ่งของเครื่องใช้ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า และรู้จักรักษาซ่อมแซมสิ่งของเครื่องใช้ให้ใช้งานได้ นอกจากนี้การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม ยังทำให้นักเรียนที่ได้รับคำปรึกษาเป็นกลุ่มเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม มีการยอมรับของสมาชิกในกลุ่มด้วย ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ที่อยู่ในวัยสร้างตนที่สร้างลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพจากการมองบุคคลสำคัญที่แวดล้อมตน

จากการที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม พบว่านักเรียนมีความตั้งใจ สนใจที่จะปรับปรุงพฤติกรรมของตนเอง และคิดหาทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน จึงทำให้นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 มีการประหยัคมากขึ้น หลังจากการได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพันธ์ บุญอ่ำ (2537 : 75) ซึ่งได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม เพื่อพัฒนาทัศนคติทางด้านร่างกาย และเพื่อการลดน้ำหนักของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีอยุธยา กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมมีทัศนคติทางด้านร่างกายดีขึ้น และมีน้ำหนักลดลงมากขึ้นหลังการทดลอง ดังที่ คมเพชร

ฉัตรศุภกุล (2521 : 91) ได้กล่าวว่า การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมให้นักเรียนเผชิญกับปัญหาของตนเอง และแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น โดยการอภิปรายเกี่ยวกับปัญหา และวิธีการแก้ไขร่วมกัน ซึ่งนอกจากนักเรียนจะเป็นผู้คิดแก้ไขปัญหของตนเองแล้ว ยังสามารถเสนอความคิดเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหของผู้อื่นด้วย วิธีการนี้ทำให้นักเรียนแต่ละคนแสดงความสามารถต่อกลุ่ม อันจะนำไปสู่ความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่ามาสู่นักเรียนทุกคน

3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม และนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมมีการประหยัดแตกต่างกัน โดยที่นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม มีการประหยัดมากกว่านักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3

จากการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมสามารถทำให้นักเรียนมีการประหยัดมากกว่านักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ดังที่ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 180 - 181) กล่าวว่าไว้ว่า หากจะเปรียบเทียบการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มนั้น การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มจะช่วยเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม สมาชิกของกลุ่มได้เรียนรู้การสร้างสัมพันธ์มิตรกับเพื่อนสนิท ผลจากการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมภายในกลุ่มจะช่วยให้สมาชิกแต่ละคนได้รู้จัก และเข้าใจตนเองมากขึ้น ยอมรับตนเองมากขึ้น ยอมรับความเป็นเพื่อน ความเป็นมนุษย์ของบุคคลอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งของสมาชิกภายในกลุ่ม กล่าวแสดงความคิดเห็น และสามารถรอนอ่อนผ่อนตามเพื่อนสนิทอย่างมีเหตุผลที่เหมาะสม ยินดีให้ความช่วยเหลือและมีความรับผิดชอบสูงขึ้น ซึ่งช่วยทำให้บรรยากาศภายในกลุ่มมีความเป็นกันเองมากขึ้น และผลสืบเนื่องจากการมีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม จะช่วยให้เด็กสามารถติดต่อ ประสานงาน และมีมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลภายนอกกลุ่ม ทั้งที่โรงเรียน บ้าน ชุมชนต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ วัชรวิฑูรธรรม (2533 : 583) กล่าวว่า ในระดับประถมศึกษา ควรเน้นการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มมากกว่าการให้คำปรึกษารายบุคคล เพราะการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มมีจุดมุ่งหมายอยู่ที่การพัฒนามากกว่าการแก้ปัญหาส่วนตัวหรือปัญหาการปรับตัว

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ครูแนะแนวหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนที่มีความรู้ความชำนาญ ในการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ควรนำเอาวิธีการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ไปพัฒนานักเรียนที่มีการประหยัดต่ำ

1.2 ควรศึกษาพฤติกรรมและการประหยัดของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างว่า สอดคล้องกับการตอบแบบสอบถามการประหยัดหรือไม่

1.3 ควรติดตามผลของการให้คำปรึกษารายบุคคลและ เป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่มีต่อการประหยัดของนักเรียน ภายหลังจากสิ้นสุดการทดลองเป็นระยะ เช่น 3 เดือน 6 เดือน หรือ 12 เดือน เพื่อศึกษาความคงทนของการประหยัดของนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

2.1 ควรศึกษาผลของการให้คำปรึกษารายบุคคลและ เป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม เพื่อพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์อื่น ๆ ของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา อาทิเช่นนิสัยรักการอ่าน การตั้งใจเรียน ความมีวินัย เป็นต้น

2.2 ควรใช้เทคนิคอื่นพัฒนาการประหยัดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เช่น กิจกรรมกลุ่ม ชุดการแนะแนว เป็นต้น

2.3 ควรนำโปรแกรมการให้คำปรึกษารายบุคคลและ เป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่มีต่อการประหยัดไปดัดแปลง เพื่อทดลองใช้กับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ บ้าง เช่น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน. รายงานผลการประชุมปรับปรุงแผนและทิศทาง
การทำงาน 21 ตุลาคม 2525 ณ สวนสามพราน จังหวัดนครปฐม. กรุงเทพฯ :
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, ม.ป.ป.
- คมคาย ชินตม. ผลการใช้แม่แบบที่มีต่อพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 4 โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา จังหวัดชลบุรี. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี :
มหาวิทยาลัยบูรพา, 2534. อัดสำเนา.
- คมเพชร จัตรสุภกุล. ทฤษฎีการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและ
จิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2521.
- เจียรนัย ทรงชัยกุล. เอกสารชุดวิชาการแนะแนวในระดับมัธยมศึกษา หน่วยที่ 1 - 7.
นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2529.
- _____. เอกสารการสอนชุดวิชาจิตวิทยาพื้นฐานเพื่อการแนะแนว หน่วยที่ 9 - 15.
นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2533.
- ชูตินาถ รัตนจรณะ. การศึกษาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักศึกษาปริญญาตรีภาคกลาง.
ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2527. อัดสำเนา.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการวิจัยสถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2534.
- _____. แบบแผนการทดลองและสถิติ. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- ฉิมกานต์ โถวรุ่งเรือง. การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและแบบรายบุคคล
ตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเพื่อลดพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 โรงเรียนหนองพลับวิทยา อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. ปรินญาณิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.
- นิภา ศรีไพโรจน์. สถิติอนุพาราเมตริก. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอเอสพริ้นติ้งเฮาส์,
2533.

- ประภาพรธรรม นาคชาติพันธ์. ผลของการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว
ในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศรีประจันต์ อำเภอศรีประจันต์
จังหวัดสุพรรณบุรี. ปริชญานีพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.
- ปราณี รามสูตร. การแนะแนวในระดับประถมศึกษา หน่วยที่ 1 - 7. นนทบุรี : มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533.
- ปิ่นสุวรรณ เตสยานนท์. การศึกษาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับคำนิยามพื้นฐานเรื่องการประหยัด
และออม การมีระเบียบวินัยและการเคารพกฎหมายของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
2526. อัดสำเนา.
- แปลก สนธิรักษ์. แบบเรียนศิลปกรรมประโยคประถมศึกษาตอนปลาย. กรุงเทพฯ : อักษร
เจริญทัศน์, 2513.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. การแนะแนวและการให้คำปรึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ :
บัณฑิตการพิมพ์. 2529.
- . การปรับพฤติกรรมเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2536.
- พวงพยอม ชิตทอง. ผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อการประหยัดของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 5 โรงเรียนเชียงใหม่คริสเตียน จังหวัดเชียงใหม่. ปริชญานีพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2531.
- รวีวรรณ ชินะตระกูล. หลักการแนะแนว. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2537.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525. กรุงเทพฯ : พิมพ์ครั้งที่ 3.
อักษรเจริญทัศน์, 2530.

- ละเมียด วิเศษสิงห์. ผลของการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยมที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนรู้
วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมิตรสัมพันธ์วิทยา
อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว. ปรินฤญาติพันธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
ทวีกิจการพิมพ์, 2531.
- วัชรีย์ ทรัพย์มี. การแนะนำวินัยโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2520.
- . ทฤษฎีและกระบวนการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- . ทฤษฎีและกระบวนการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- วัชรีย์ ชูระคำ. จิตวิทยาการแนะแนวและการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์
กรมการฝึกหัดครู, 2523.
- วันทนา กิ่งจงเจริญสุข. ผลการให้การเสริมแรงทางบวกโดยการวางเงื่อนไขเป็นกลุ่มต่อ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์
ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526. อัดสำเนา.
- วิจิต อิศระวิริยกุล. การทดลองสอนการประหยัดแก่เด็กที่มีระดับพัฒนาการทางสติปัญญาต่างกัน
โดยวิธีกลุ่มสัมพันธ์. ปรินฤญาติพันธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- วิญญู พูลศรี. เทคนิคจิตวิทยาการปรึกษา. เชียงใหม่ : ภาควิชาจิตวิทยาการแนะแนว
คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูเชียงใหม่ สหวิทยาลัยล้านนา, 2531.
- ศรินญา ชัยเพียรเจริญกิจ. ผลการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อการประหยัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 โรงเรียนชลกันยานุกูล จังหวัดชลบุรี. ปรินฤญาติพันธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- ศิริบุรณ์ สายโรกสุ่ม. เอกสารการสอนชุดวิชาเทคนิคการปรึกษาเบื้องต้น หน่วยที่ 1 - 6.
นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2533.

ศึกษาศึกษา, กระทรวง กรมวิชาการ. แบบเรียนศีลธรรมชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. กรุงเทพฯ :
คุรุสภา, 2514.

—————. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533.
กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2532.

ศึกษาศึกษา, กระทรวง กองแผนงาน. สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนาและ
การวัฒนธรรม ระยะที่ 7 (พ.ศ.2535 - 2539). กรุงเทพฯ : กองแผนงาน
กระทรวงศึกษาธิการ, 2535.

สมนึก คูเมือง. การสร้างแบบทดสอบวัดค่านิยมพื้นฐานด้านการประหยัดและออมสำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.

สมพร สุทธิชัย, ม.ร.ว. เอกสารการสอนชุดวิชาเทคนิคการปรึกษาเบื้องต้นหน่วยที่ 1 - 6.
นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533.

สามัญศึกษา, กรม หน่วยศึกษานิเทศก์. ชุดการสอนการปลูกฝังและสร้างค่านิยมพื้นฐานเรื่อง
การประหยัดและการออม. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว, 2529.

สารอง เพ็งหนู. เอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2524.

สุนันท์ บุญอ่ำ. ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่มีต่ออัตมโนทัศน์ทาง
ด้านร่างกายและการลดน้ำหนักของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีอยุธยา
กรุงเทพมหานคร. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.

อาภา จันทรสกุล. ทฤษฎีและวิธีการให้คำปรึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2535.

อาพันธ์ ทันสม. ผลของการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเหตุผลและอารมณ์ที่มีต่อ
ทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเมืองสรวงวิทยา
จังหวัดร้อยเอ็ด. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

Arbuckle, D.S. Counseling Philosophy : Theory and Practice. 2nd ed.

Boston : Allyn and Bacon, 1970.

Bandura, Albert. Social Learning Theory. Englewood Cliffs, New Jersey:

Prentice-Hall, 1977.

Blackham, G.S. Counseling : Theory Process and Practice. Belmont

California : Wadsworth, 1977.

Christy, Panline R. "Does Use of Tangible Rewards with Individual

Children Affect Peer Observers," Journal of Applied Behavior

Analysis. 8 : 189 - 196 ; 1975.

Corley, Gerald. Theory and Practice of Counseling and Psychotherapy.

Pacific Group, California : Brooks/Cole Publishing Company,

1981.

———. Theory and Practice of Counseling and Psychotherapy.

Pacific Group, California : Brooks/Cole Publishing Company,

1991.

Cottle and others. Counseling and Guidance. 2nd ed. New York :

McMillan, 1986.

Hansan, James C., Richard Warner and Elsie M. Smith. Group Counseling :

Theory and Process. Chicago : Rand Mc Nally College Publishing

Company, 1976.

Krumboltz, John D. and Carl E, Thoresen. Behavioral Counseling : Case and Techniques. New York : Holt, Rinehart and Winston Inc., 1969.

Mahler, Clarence A. Group Counseling in the school. New York : Houghton Mifflin Company, 1969.

Ohlsen, Merle M. Group Counseling. New York : Holt Rinehart and Winston, Inc., 1970.

———. Group Counseling. 2nd ed. New York : Holt Rinehart and Winston, Inc., 1977.

Patterson, C.H. Theories of Counseling and Psychotherapy. New York : Harper and Row, 1973.

Shertzer, Burce and Shelly C. Stone "Group Counseling," in Fundamentals of Counseling. New York : Houghton Mifflin Company, 1971.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก .

ตาราง 5 กำหนดการให้คำปรึกษารายบุคคลและ เป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม
โดยการสลับเวลายกเว้นตลอดระยะเวลาการทดลองในแต่ละสัปดาห์

ตาราง 5 กำหนดการให้คำปรึกษารายบุคคลและ เป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม โดยการ สลับเวลายกเว้นตลอดระยะเวลาการทดลองในแต่ละสัปดาห์

วัน \ เวลา	07.30 - 8.20 น.	11.40 - 12.30 น.
จันทร์	คนที่ 1	คนที่ 2
อังคาร	คนที่ 3	คนที่ 4
พุธ	คนที่ 5	คนที่ 6
พฤหัสบดี	คนที่ 7	คนที่ 8
ศุกร์	เป็นกลุ่ม	-

หมายเหตุ การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมแต่ละครั้งใช้เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที ตั้งแต่เวลา 07.30 - 09.00 น.

ภาคผนวก ข .

1. โปรแกรมการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม
2. โปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

โปรแกรมการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม
สำหรับกลุ่มทดลองที่ 1

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1.	ปฐมนิเทศและ เริ่มต้นการให้ คำปรึกษา	1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพ ระหว่างผู้วิจัยกับนักเรียน และสร้างบรรยากาศใน การให้คำปรึกษา เพื่อ ให้นักเรียนรู้สึกอบอุ่นใจ ไว้วางใจ และเป็นกันเอง กับผู้วิจัย พร้อมทั้งจะให้ ความร่วมมือในการพัฒนา การประหยัด 2. เพื่อให้นักเรียนทราบ วัตถุประสงค์ของการ ให้คำปรึกษา บทบาท หน้าที่ของนักเรียน ระยะเวลา และสถานที่ใน การรับคำปรึกษา	1. ผู้วิจัยแนะนำตนเองให้นักเรียน รู้จัก และให้นักเรียนแนะนำ ตนเอง 2. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของ การให้คำปรึกษา บทบาท หน้าที่ของนักเรียน ระยะเวลา จำนวนครั้ง และสถานที่ในการ รับคำปรึกษา 3. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียน ซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับราย ละเอียดต่าง ๆ ที่ชี้แจง 4. ผู้วิจัยนัดหมายวัน เวลา และ สถานที่ ในการรับคำปรึกษา ครั้งต่อไป
2.	ความหมายของ การประหยัดและ ลักษณะสำคัญของ การประหยัด	1. เพื่อให้นักเรียนบอกได้ ว่า บุคคลควรเป็นผู้มี การประหยัด 2. เพื่อให้นักเรียนบอกความ หมายและลักษณะสำคัญ ของการประหยัดได้	<u>ขั้นที่ 1</u> ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา ผู้วิจัยถามนักเรียนเป็นราย บุคคลว่า เคยทำอะไรที่แสดงถึง การประหยัด และมีประโยชน์ อย่างไร คนเราควรเป็นผู้มีการ ประหยัดหรือไม่ เพราะเหตุใด

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<u>ขั้นที่ 2 ขั้นตอนการให้คำปรึกษา</u> มีขั้นตอนดังนี้ 2.1 ผู้วิจัยใช้เทคนิคในการให้คำปรึกษาทั่วๆไป ได้แก่ การฟัง การใช้คำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การตีความ และการให้กำลังใจ เพื่อให้นักเรียนบอกความหมาย และลักษณะของผู้ที่มีการประหยัด ตามที่นักเรียนเข้าใจ 2.2 ผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ได้แก่ การชี้แนะ การเสริมแรงทางสังคม เพื่อให้ให้นักเรียนบอกตัวอย่างการกระทำที่แสดงถึงการประหยัด <u>ขั้นที่ 3 ขั้นตอนการให้คำปรึกษา</u> ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระที่ได้จากการให้คำปรึกษาครั้งนี้ และผู้วิจัยนัดหมายวัน เวลาและสถานที่ในการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
3.	การวางแผน ใช้จ่ายเงิน	1. เพื่อให้ให้นักเรียนระบุพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการประหยัดที่มึเหมาะสมที่นักเรียนต้องการปรับปรุงแก้ไข เป็นลำดับแรก 2. เพื่อให้ให้นักเรียนพิจารณาแนวทาง ในการปรับปรุงแก้ไขการประหยัดให้เหมาะสม	<u>ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นการรห้คำปรึกษา</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนเป็นรายบุคคลระบุพฤติกรรมเกี่ยวกับการประหยัดที่ต้องการปรับปรุงแก้ไขว่ามีอะไรบ้าง เช่น การวางแผนใช้จ่ายเงิน การเก็บออมเงิน การรห้สิ่งของเครื่องใช้ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า การรักษาค้อมแวมสิ่งของ เครื่องใช้ให้ใช้งานได้ <u>ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการรห้คำปรึกษา</u> มีขั้นตอนดังนี้ 2.1 ให้นักเรียนเรียงลำดับพฤติกรรม ใช้จ่ายเงินที่นักเรียนต้องการแก้ไข จากมากที่สุดไปหาน้อย น้อยที่สุด 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนพิจารณาว่า พฤติกรรมที่ต้องการแก้ห้ นั้น สามารถแก้ห้ได้มากน้อยเพียง ใด และต้องไม่ยากเกินกว่าที่ นักเรียนปฏิบัติได้ 2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนสำรวจ พฤติกรรมที่นักเรียนต้องการปรับปรุงแก้ไขว่ามีสิ่งใดหรือ เหตุการณ์ใดบ้าง ที่เกิดก่อน

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			พฤติกรรมนั้น และผลที่เกิดตามมาภายหลังการแสดงพฤติกรรมนั้น 2.4 เมื่อนักเรียนเข้าใจถึงข้อเสียของการประหยัดไม่เหมาะสมแล้ว ผู้วิจัยให้นักเรียนทำสัญญาเพื่อดำเนินการแก้ไข ในขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้วิจัยใช้เทคนิคทั่วไปของการให้คำปรึกษา ได้แก่ การฟัง การใช้คำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การตีความ การให้กำลังใจ และเทคนิคการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ได้แก่ กรณีตัวอย่าง การให้ข้อมูลย้อนกลับ การชี้แนะ การเสริมแรงทางสังคม <u>ขั้นที่ 3 ขั้นยุติการให้คำปรึกษา</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปสาระที่ได้ จากการให้คำปรึกษาครั้งนี้ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม พร้อมทั้งนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
4 - 7	การใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์ การเก็บออมการใช้จ่ายของอย่างคุ้มค่า การรักษาซ่อมแซมสิ่งของเครื่องใช้ให้ใช้งานได้	1. เพื่อทราบผลของการปฏิบัติของนักเรียนในการปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมเกี่ยวกับการประหยัดที่ไม่เหมาะสม 2. เพื่อให้นักเรียนระบุพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการประหยัดที่ไม่เหมาะสมที่นักเรียนต้องการปรับปรุงแก้ไข 3. เพื่อให้นักเรียนพิจารณาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการประหยัดให้เหมาะสม	ครั้งที่ 4-7 มีวิธีดำเนินการให้คำปรึกษา เช่นเดียวกันคือ <u>ขั้นที่ 1</u> ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลความก้าวหน้าของพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการประหยัดที่ไม่เหมาะสมที่ต้องการปรับปรุงแก้ไข <u>ขั้นที่ 2</u> ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา มีขั้นตอนดังนี้ 2.1 ให้นักเรียนเรียงลำดับพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการประหยัด ที่ต้องการปรับปรุงแก้ไข จากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนพิจารณาว่าพฤติกรรมที่ต้องการแก้ไขนั้นสามารถแก้ไขได้มากน้อยเพียงใด และต้องไม่ยากเกินกว่าที่นักเรียนปฏิบัติได้ 2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนสำรวจพฤติกรรมที่นักเรียนต้องการปรับปรุงแก้ไขว่ามีสิ่งใดหรือเหตุการณ์ใดบ้าง ที่เกิดก่อนพฤติกรรมนั้น และผลที่

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			เกิดตามมาภายหลังการแสดงพฤติกรรมนั้น 2.4 เมื่อนักเรียนเข้าใจถึงข้อเสียของการประหยัดไม่เหมาะสมแล้วผู้วิจัยให้นักเรียนทาสัญญาเพื่อดำเนินการแก้ไข ในชั้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้วิจัยใช้เทคนิคทั่วไปของการให้คำปรึกษา ได้แก่ การฟัง การให้คำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การตีความ การให้กำลังใจ และเทคนิคการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ได้แก่ กรณีตัวอย่าง การให้ข้อมูลย้อนกลับ การชี้แนะ การเสริมแรงทางสังคม <u>ชั้นที่ 3 ชั้นยุติการให้คำปรึกษา</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปสาระที่ได้ จากการให้คำปรึกษาครั้งนี้ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม พร้อมทั้งนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
8	ขั้นยุติการให้ คำปรึกษาและ ปัจฉิมนิเทศ	เพื่อให้นักเรียนสรุปผลการ เข้ารับคำปรึกษาที่มีต่อการ ประหยัด	1. ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับ ขั้นตอนในการให้คำปรึกษาตาม ทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่มีต่อการ ประหยัด 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปผลของการ แก้ไขพฤติกรรมการประหยัดของ นักเรียนเปรียบเทียบระหว่าง ก่อนและหลังการได้รับคำปรึกษา รายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม 3. ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปสาระที่ได้ จากการให้คำปรึกษาครั้งนี้และ ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม พร้อมทั้ง กล่าวขอชื่นชมนักเรียนที่ให้ความ ร่วมมือ และกล่าวปิดการให้คำ ปรึกษา

หมายเหตุ การให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมแต่ละครั้งใช้เวลา 50 นาที

โปรแกรมการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

ครั้งที่ 1

ปฐมนิเทศและ เริ่มต้นให้คำปรึกษา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้วิจัยกับนักเรียน และสร้างบรรยากาศในการให้คำปรึกษา เพื่อให้นักเรียนรู้สึกอบอุ่น ใจกว้าง พร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการพัฒนาการประหยัด
2. เพื่อให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม รู้บทบาท หน้าที่ของนักเรียน ตลอดจนระยะเวลา และสถานที่ในการรับคำปรึกษา

เวลา 50 นาที

อุปกรณ์ -

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยแนะนำตนเองและให้นักเรียนแนะนำตนเอง
2. ผู้วิจัยชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเพื่อพัฒนาการประหยัด และเทคนิคที่ใช้ในการรับคำปรึกษา ซึ่งมี 5 เทคนิค ได้แก่ เทคนิคแม่แบบ กรณีตัวอย่าง การให้ข้อมูลย้อนกลับ การเสริมแรงทางสังคม และการชี้แนะ รวมทั้งให้นักเรียนทราบถึงบทบาท หน้าที่ ที่นักเรียนจะต้องปฏิบัติในการเข้ารับคำปรึกษา จำนวนครั้งที่เข้ารับคำปรึกษา 8 ครั้ง เวลาให้คำปรึกษาครั้งละ 50 นาที
3. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
4. ผู้วิจัยนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการเข้ารับคำปรึกษาในครั้งต่อไป

การประเมินผล

สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

โปรแกรมการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

ครั้งที่ 2

ความหมายของการประหยัดและลักษณะสำคัญของการประหยัด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ นักเรียนบอกได้ว่าบุคคลควรเป็น คนประหยัด
2. เพื่อให้ นักเรียนบอกความหมายและลักษณะสำคัญของการประหยัดได้

เวลา 50 นาที

อุปกรณ์ -

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นของการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยถามนักเรียนว่า เคยทำอะไรที่แสดงถึงการประหยัดและมีประโยชน์อย่างไร
คนเราควรประหยัดหรือไม่ เพราะเหตุใด

2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา

2.1 ผู้วิจัยใช้เทคนิคในการให้คำปรึกษาทั่วไป ได้แก่ การฟัง การใช้คำถาม
ปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การตีความ และการให้กำลังใจ เพื่อให้ นักเรียน
บอกความหมาย และลักษณะของคนประหยัดตามที่นักเรียนเข้าใจ

2.2 ผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ได้แก่ การชี้แนะ
การเสริมแรงทางสังคม เพื่อให้ นักเรียนบอกตัวอย่างการกระทำที่แสดงถึงการประหยัด

3. ขั้นยุติการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระที่ได้จากการให้คำปรึกษาครั้งนี้ และผู้วิจัย
นัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการรับคำปรึกษาครั้งต่อไป

การประเมินผล

สังเกตการอภิปรายของนักเรียน

โปรแกรมการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

ครั้งที่ 3

การวางแผนใช้จ่ายเงิน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนระบุพฤติกรรมการไม่ประหยัดที่นักเรียนต้องการแก้ไขเป็นลำดับ
2. เพื่อให้นักเรียนพิจารณาแนวทางการแก้ไขพฤติกรรมการวางแผนใช้จ่ายเงิน
3. เพื่อให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจริง โดยใช้พฤติกรรมการวางแผนการใช้จ่ายเงิน

เวลา 50 นาที

อุปกรณ์

1. เอกสารกรณีตัวอย่าง
2. บัตรงานสำหรับการอภิปราย

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นของการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยให้นักเรียนระบุพฤติกรรมการไม่ประหยัดที่นักเรียนต้องการแก้ไขปรับปรุงว่าได้แก่อะไรบ้าง โดยพิจารณาในเรื่องดังนี้ การวางแผนใช้จ่ายเงิน การใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์ การเก็บออม การใช้จ่ายของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า การรักษาและซ่อมแซมสิ่งของเครื่องใช้ให้ใช้งานได้ ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมและนำเข้าสู่วิธีการวางแผนใช้จ่ายเงิน

2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยดำเนินการให้คำปรึกษาเพื่อให้อัปเดตการวางแผนใช้จ่ายเงิน ตามลำดับดังนี้

- 2.1 ให้นักเรียนเรียงลำดับพฤติกรรมการวางแผนใช้จ่ายเงินที่นักเรียนต้องการแก้ไขจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ผู้วิจัยชี้แนะ
- 2.2 ผู้วิจัยและนักเรียนปรึกษาร่วมกันว่าพฤติกรรมไม่รู้จักรวางแผนการใช้จ่ายเงินที่ต้องการแก้ไขนั้นสามารถแก้ไขได้มากน้อยเพียงใด และต้องไม่ยากเกินกว่าที่นักเรียนปฏิบัติได้
- 2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนสำรวจพฤติกรรมไม่รู้จักรวางแผนใช้จ่ายเงินที่นักเรียนต้องการแก้ไขว่า มีสิ่งใดหรือเหตุการณ์ใดบ้างที่เกิดขึ้นก่อนพฤติกรรมการไม่รู้จักรวางแผนใช้จ่ายเงิน และผลที่เกิดขึ้นตามมาภายหลังการแสดงพฤติกรรมไม่รู้จักรวางแผนใช้จ่ายเงิน
- 2.4 เมื่อนักเรียนเข้าใจข้อเสียของพฤติกรรมไม่รู้จักรวางแผนใช้จ่ายเงิน ทบทวน

เงินไม่เพียงพอสำหรับใช้จ่าย และต้องการที่จะปรับปรุงแก้ไขแล้ว ผู้วิจัยให้นักเรียนทำสัญญา เพื่อที่จะดำเนินการแก้ไขพฤติกรรมไม่รู้จักรางแผนใช้จ่ายเงินที่เป็นปัญหานั้น

ในขั้นดำเนินการให้คำปรึกษาผู้วิจัยใช้เทคนิคทั่วไปของการให้คำปรึกษา ได้แก่ การฟัง การใช้คำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การตีความ การให้กำลังใจ เพื่อให้ นักเรียนระบุพฤติกรรมที่ไม่รู้จักรางแผนใช้จ่ายเงิน และเทคนิคการให้คำปรึกษิตามทฤษฎี พฤติกรรมนิยม ได้แก่ กรณีตัวอย่าง การชี้แนะ และการเสริมแรงทางสังคม ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้คือ

1. ผู้วิจัยแจกเอกสารกรณีตัวอย่าง เรื่อง "การวางแผนใช้จ่ายเงิน"
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนศึกษาเรื่องจากกรณีตัวอย่างนั้น
3. ผู้วิจัยซักถามนักเรียนเกี่ยวกับบทบาทของแต่ละคนในเรื่องจากกรณีตัวอย่างว่า

มีพฤติกรรมวางแผนใช้จ่ายเงินเป็นอย่างไร โดยให้นักเรียนวิเคราะห์พฤติกรรมการวางแผน ใช้จ่ายเงินของแต่ละคนตามหัวข้อในบัตรงาน ดังต่อไปนี้

- ก. ใครมีลักษณะการใช้จ่ายที่ไม่เหมาะสมที่สุด เพราะเหตุใด
- ข. นักเรียนรู้สึกอย่างไรกับการใช้จ่ายเงินของอนุพงศ์ เพราะเหตุใด
- ค. นักเรียนคิดว่าใครมีลักษณะการใช้จ่ายเงินเหมาะสมที่สุด เพราะเหตุใด
- ง. นักเรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจในเรื่องอะไรบ้าง และจะนำความรู้

ความเข้าใจไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระที่ได้จากการให้คำปรึกษาครั้งนี้ และผู้วิจัย นัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการรับคำปรึกษาครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรมกรณีตัวอย่าง
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

กรณีตัวอย่างเรื่อง การวางแผนใช้จ่ายเงิน

ในการไปทัศนศึกษาต่างจังหวัดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเอื้อการุณ ตามโปรแกรมจะต้องแวะศึกษาและชมสถานที่หลายแห่ง ดังนี้ พิพิธภัณฑ์ สวนสัตว์ น้ำตก สวน รุกชชาติ และสถานที่สุดท้ายคือ ห้างสรรพสินค้าในจังหวัด เพื่อที่จะให้ทุกคนได้แวะซื้อของและ ชมสินค้า

สมเกียรติ อนุพงศ์ และวิฑูร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทั้งสามคนมีบ้านอยู่ ในละแวกเดียวกัน เมื่อถึงกำหนดวันที่จะไปทัศนศึกษา พวกเขารู้สึกดีใจและตื่นเต้นมาก เมื่อ ทุกคนได้รับเงินจากผู้ปกครองต่างก็ตรงไปที่บ้านของวิฑูร อันเป็นที่นัดหมาย เมื่อพบกันต่างก็ส่ง กระเป๋าเอาเงินมาอวดกัน ปรากฏว่า ได้รับเงินเท่า ๆ กันคนละ 200 บาท แล้วจึงเดินทาง ไปโรงเรียน

เมื่อไปถึงโรงเรียนวิฑูรต้องเสียค่าเดินทางให้ครูเป็นเงิน 100 บาท แล้ววิฑูรก็เดิน ไปทักทายหยอกล้อกับเพื่อน ๆ เมื่อรถใกล้จะออกเดินทางแล้ว วิฑูรเห็นว่า เขาจึงวิ่งไปซื้อเค้ก ทอฟฟี่ และผลไม้คอง เพื่อเก็บไว้กินในระหว่างอยู่บนรถ เมื่อคณะทัศนศึกษาแวะที่พิพิธภัณฑ์ เขาก็ ซื้อขนมกินอีก พอถึงสวนสัตว์วิฑูรเห็นของเล่นที่ทำด้วยพลาสติกมีสีสันแปลกตาเป็นรูปงูเห่าแลบลิ้น ได้ เขาอยากได้มากจึงซื้อไว้หนึ่งตัว จนรถแวะที่ห้างสรรพสินค้า วิฑูรเดินไปกับเพื่อน เขาซื้อ ขนมกินจนเงินหมด วิฑูรเหนื่อยมากจึงเดินไปขึ้นรถรอเพื่อน ๆ สักครู่เขารู้สึกปวดปัสสาวะ จึง ขอให้สมเกียรติไปส่งเข้าห้องสุขา เมื่อถึงห้องสุขา พนักงานหน้าห้องสุขาบอกว่า ต้องจ่ายค่าบริการ 2 บาท วิฑูรหันรีหันขวาง เพราะไม่มีเงินเหลืออยู่เลย จึงขอยืมเงินจากสมเกียรติจ่าย เป็นค่าใช้จ่าย

อนุพงศ์ได้รับเงินจากผู้ปกครอง 200 บาท เมื่อไปถึงโรงเรียนเขาก็ต้องจ่ายค่า เดินทาง 100 บาท เขาเหลือเงิน 100 บาท อนุพงศ์เป็นคนที่ไม่ค่อยใช้จ่ายเงิน เมื่อรถจอด สถานที่ต่าง ๆ ไม่ว่าจะสวนสัตว์ น้ำตก สวนรุกชชาติ อนุพงศ์ก็ไม่ซื้อขนมกินเลย เขาซื้อ เฉพาะอาหารกลางวันกิน แต่อนุพงศ์ชอบกินขนม เขาจึงใช้ชีวิตขอกินกับเพื่อน ๆ ทานให้ไม่ค่อยมี ใจชอบเขา อนุพงศ์มีเงินเหลือจากการไปเที่ยวครั้งนี้ 85 บาท เขาเอาเงินไปอวดให้เพื่อน ๆ ดู และเขารู้สึกภาคภูมิใจมาก ที่ตนเองสามารถเหลือเงินมากกว่าเพื่อนคนอื่น ๆ

ส่วนสมเกียรติเมื่อจ่ายเงินค่าเดินทางแล้ว เขาก็เหลือเงิน 100 บาท เหมือนกับ อนุพงศ์และวิฑูร สมเกียรติคิดวางแผนใช้จ่ายเงินโดยแบ่งเงินไว้เก็บ 30 บาท ส่วนอีก 70 บาท

แบ่งเป็นค่าอาหาร 15 บาท ค่าน้ำ 5 บาท และค่าขนม 10 บาท เมื่อรดแวะที่ห้างสรรพสินค้า
เขาซื้อกล่องสีเมจิก 1 กล่อง เขามีเงินเหลืออีก 17 บาท แต่วิทยุรยิมจ่ายค่าเช่าห้องสุชา 2
บาท จึงเหลือเงิน 15 บาท หลังจากกลับมาถึงบ้าน สมเกียรติเอาเงินที่แบ่งไว้ตอนแรก 30
บาท รวมกับเงินที่เหลือจากการใช้จ่ายต่าง ๆ รวมทั้งสิ้น 45 บาท จึงนำไปใส่กระบอกออมสินไว้

โปรแกรมการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

ครั้งที่ 4

การใช้เงินให้เกิดประโยชน์

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทราบผลการปฏิบัติของนักเรียนในการแก้ไขพฤติกรรมการวางแผนใช้จ่ายเงิน
2. เพื่อให้ให้นักเรียนพิจารณาแนวทางในการแก้ไขพฤติกรรมใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์
3. เพื่อให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจริง โดยใช้พฤติกรรมใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์

เวลา 50 นาที

อุปกรณ์

1. เอกสารกรณีตัวอย่าง
2. บัตรงานสำหรับการอภิปราย

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นของการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลความก้าวหน้าของพฤติกรรมวางแผนการใช้จ่ายเงิน ที่ต้องปรับปรุงแก้ไข ผู้วิจัยให้การเสริมแรงทางสังคมและให้ข้อมูลย้อนกลับ

2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยดำเนินการให้คำปรึกษาเพื่อให้รู้จักใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์ ตามลำดับ

ดังนี้

2.1 ให้นักเรียนเรียงลำดับพฤติกรรมรู้จักใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์ ที่นักเรียน ต้องการแก้ไขจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ผู้วิจัยชี้แนะ

2.2 ผู้วิจัยและนักเรียนปรึกษาร่วมกันว่า พฤติกรรมไม่รู้จักใช้จ่ายเงินให้เกิด ประโยชน์ที่ต้องการแก้ไวนั้น สามารถแก้ไขได้มากน้อยเพียงใด และต้องไม่ยากเกินกว่าที่ นักเรียนปฏิบัติได้

2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนสำรวจพฤติกรรมไม่รู้จักใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์ ที่ ต้องการการแก้ไขว่า มีสิ่งใดหรือเหตุการณ์ใดบ้างที่เกิดขึ้นก่อนพฤติกรรมไม่รู้จักจ่าย เงินให้เกิดประโยชน์ และผลที่เกิดขึ้นตามมาภายหลังการแสดงพฤติกรรมไม่รู้จักจ่าย เงินให้เกิดประโยชน์

2.4 เมื่อนักเรียนเข้าใจข้อเสียของการแสดงพฤติกรรมไม่รู้จักรู้จักใช้เงินให้เกิดประโยชน์ และต้องการที่จะปรับปรุงแก้ไขแล้ว ผู้วิจัยให้นักเรียนทำสัญญา เพื่อที่จะดำเนินการแก้ไขพฤติกรรมไม่รู้จักรู้จักใช้เงินให้เกิดประโยชน์ที่เป็นปัญหานั้น

ในขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้วิจัยใช้เทคนิคทั่วไปของการให้คำปรึกษา ได้แก่ การฟัง การใช้คำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การตีความ การให้กำลังใจ เพื่อให้นักเรียนระบุพฤติกรรมไม่รู้จักรู้จักใช้เงินให้เกิดประโยชน์ และเทคนิคการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ได้แก่ กรณีตัวอย่าง การชี้แนะ และการเสริมแรงทางสังคม ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้คือ

1. ผู้วิจัยแจกเอกสารกรณีตัวอย่าง เรื่อง "การใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์"
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนศึกษาเรื่องจากกรณีตัวอย่างนั้น
3. ผู้วิจัยให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับบทบาทของแต่ละคนในเรื่องจากกรณีตัวอย่างว่า มีพฤติกรรมใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์ โดยให้นักเรียนวิเคราะห์พฤติกรรมใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์ของแต่ละคนตามหัวข้อในบัตรงาน ดังต่อไปนี้

ก. นักเรียนคิดว่ากิตติใช้เงินให้เกิดประโยชน์หรือไม่
 ข. กิตติทำอะไร จึงซื้อลูกฟุตบอลที่ถูกใจได้ นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำนั้นหรือไม่ เพราะอะไร

ค. นักเรียนคิดว่ากิตติกับซุซาทาใช้เงินให้เกิดประโยชน์หรือไม่ เพราะอะไร

ง. นักเรียนคิดว่านิกรใช้เงินให้เกิดประโยชน์หรือไม่ เพราะอะไร

จ. นักเรียนคิดว่าการกระทำของใครที่ควรแก่การเป็นแบบอย่างที่ดี

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระที่ได้จากการให้คำปรึกษาครั้งนี้ และผู้วิจัยนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการรับคำปรึกษาครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรมกรณีตัวอย่าง
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

กรณีตัวอย่าง เรื่อง การจ่ายเงินให้เกิดประโยชน์

วันนี้เป็นวันหยุด กิตติกับชวชาติไปเที่ยวห้างสรรพสินค้า นึกกับเพื่อน ๆ เดินดูของที่
แผนกเครื่องเขียน ชวชาติซื้อกล่องใส่ปากกา กิตติก็ซื้อบ้าง แม้ว่าจะมีกล่องใส่ปากกาอยู่แล้ว
นึกรอยากซื้อบ้าง เพราะกล่องใส่ปากกามีหลายแบบและสวยงาม แต่คิดได้ว่ากล่องใส่ปากกา
ของตนมีอยู่แล้ว ถ้าซื้อมาต้องเก็บกล่องอีกกล่องหนึ่ง ซึ่งจะไม่ได้ใช้ประโยชน์เลย

เมื่อเดินผ่านแผนกกีฬา กิตติเห็นลูกฟุตบอล ราคาถูกละ 340 บาท รู้สึกถูกใจ แม้
กิตติจะไม่มีเงินก็ตัดสินใจซื้อ โดยยืมเงินจากชวชาติ ซึ่งนึกรคิดว่าถ้าเป็นตนเอง ถึงจะมีเงินที่
จะซื้อได้ก็จะไม่ซื้อ เพราะสามารถยืมได้จากห้องพลศึกษาของโรงเรียน และยังคงยืมเงิน
เพื่อนก็ต้องหาเงินมาคืนเพื่อนภายหลัง

นึกรคิดว่าก่อนจะซื้ออะไร ควรคิดก่อนว่า ของนั้นจำเป็นต้องซื้อหรือไม่ ของนั้นมี
ประโยชน์หรือเปล่า ของนั้นมีคุณภาพและราคาไม่แพง คุณภาพใช้ได้

ก่อนกลับบ้าน กิตติกับชวชาติซื้อทอฟฟี่ และน้ำอัดลมมารับประทาน ซึ่งนึกรคิดว่าน้ำ
อัดลมไม่มีประโยชน์ต่อร่างกาย และทอฟฟี่ถ้ารับประทานมาก ๆ ก็จะทำให้ฟันผุ ต้องเสียเงิน
ไปหาทันตแพทย์ ส่วนนึกรซื้อนมสดมารับประทาน เพราะจะมีประโยชน์ต่อร่างกายและคุ้มค่า
กับเงินที่เสียไป

มีสิ่งพึงปรารถนาให้ครบบาท

อย่าให้ขาดสิ่งของต้องประสงค์

มีน้อยใช้น้อยค่อยบรรจง

อย่าจ่ายลงให้มากจะยาวนาน

(จากสุภาษิตสอนหญิง ของสุนทรภู่)

โปรแกรมการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

ครั้งที่ 5

การเก็บออมเงิน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทราบผลการปฏิบัติของนักเรียนในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมมาใช้เงินให้เกิดประโยชน์
2. เพื่อให้นักเรียนพิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมทางการเงิน
3. เพื่อให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจริง ใช้จ่ายพฤติกรรมทางการเงิน

เวลา 50 นาที

อุปกรณ์

1. วีดิทัศน์ประกอบการใช้เทคนิคแม่แบบเรื่อง "การเก็บออมเงิน"
2. บัตรงานสำหรับการอภิปราย

วิธีดำเนินการ

1. ขึ้นเริ่มต้นของการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลความก้าวหน้าของพฤติกรรมมาใช้เงินให้เกิดประโยชน์
ที่ต้องปรับปรุงแก้ไข ผู้วิจัยให้การเสริมแรงทางสังคม และให้ข้อมูลย้อนกลับ

2. ขึ้นดำเนินการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยดำเนินการให้คำปรึกษาเพื่อให้รู้จักเก็บออมเงิน ตามลำดับดังนี้

- 2.1 ให้นักเรียนเรียงลำดับพฤติกรรมทางการเงิน ที่นักเรียนต้องการแก้ไข
จากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ผู้วิจัยชี้แนะ
- 2.2 ผู้วิจัยและนักเรียนปรึกษาร่วมกันว่าพฤติกรรมไม่เก็บออมเงิน ที่นักเรียน
ต้องการแก้ปัญานั้น สามารถแก้ไขได้มากน้อยเพียงใด และต้องเฝ้าระวังเกินกว่าที่นักเรียนปฏิบัติได้
- 2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนสำรวจพฤติกรรมไม่เก็บออมเงิน ที่นักเรียนต้องการแก้ไข
ว่า มีสิ่งใดหรือเหตุการณ์ใดบ้าง ที่เกิดขึ้นก่อนพฤติกรรมไม่เก็บออมเงิน และผลที่เกิดขึ้นตามมา
ภายหลังการแสดงพฤติกรรมไม่เก็บออมเงิน

2.4 เมื่อนักเรียนเข้าใจข้อเสียของการแสดงพฤติกรรมไม่เก็บออมเงิน และต้องการที่จะปรับปรุงแก้ไขแล้ว ผู้วิจัยให้นักเรียนทำสัญญาเพื่อที่จะดำเนินการแก้ไขพฤติกรรมไม่เก็บออมเงินที่เป็นปัญหานั้น

ในขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้วิจัยใช้เทคนิคทั่วไปของการให้คำปรึกษา ได้แก่ การฟัง การใช้คำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การตีความ การให้กำลังใจ เพื่อให้นักเรียนระบุพฤติกรรมที่ไม่รู้จักเก็บออมเงิน และเทคนิคการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ได้แก่ เทคนิคแม่แบบ การชี้แนะ และการเสริมแรงทางสังคม ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้คือ

1. ผู้วิจัยฉายวิดีโอเรื่อง "การเก็บออมเงิน"
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับพฤติกรรมเก็บออมเงินที่แสดงนั้น ว่าเหมาะสมหรือไม่เพียงใด ตามหัวข้อในบัตรงาน ดังนี้

ก. การออมเงิน หมายถึงอะไร

ข. นักเรียนคิดว่าการออมเงินมีประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และประเทศชาติ อย่างไร

ค. นักเรียนจะกระทำอย่างไรจึงจะสามารถเก็บออมเงินได้

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระที่ได้จากการให้คำปรึกษาครั้งนี้ และผู้วิจัยนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการรับคำปรึกษาครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรมเทคนิคแม่แบบ
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

Script แม่แบบเรื่อง การเก็บออมเงิน

ภาพ	คำบรรยาย
ภาพที่ 1 Caption ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร	ดนตรี
ภาพที่ 2 Caption เสนอ	ดนตรี
ภาพที่ 3 Caption วิถีทัศน์ประกอบคำบรรยาย	ดนตรี
ภาพที่ 4 Caption รพีพรรณ อักษรราวดีวัฒน์ ผู้จัดทำ รศ.กมลรัตน์ กรีทอง ผศ.ดร.ไพโรจน์ เบาใจ ผศ.ดร.กาญจนา หาสิตะพันธุ์ อ.พรรณพิศ วาณิชย์การ อ.ทศพร มณีศรีษา อ.ทัศนาก ทองภักดี ที่ปรึกษา ขอขอบคุณ คณะครู-อาจารย์และนักเรียน โรงเรียนเซนต์ดอมินิก กรุงเทพมหานคร	ดนตรี

ภาพ	คำบรรยาย
ภาพที่ 5 ภาพภายในห้องเรียน ครูประจำชั้นยืนอยู่หน้าห้องเรียน	ครูประจำชั้นพูดกับนักเรียนว่า "นักเรียนคะอีก 2 เดือน จะถึงวันขึ้นปีใหม่ ในราวกลางเดือน ธันวาคม ครูอยากให้นักเรียนช่วยกันจัดบอร์ด วันขึ้นปีใหม่ ซึ่งเป็นกิจกรรมส่งเสริมการแสดงผลงาน และการทำงานร่วมกัน"
ภาพที่ 6 ภาพภายในห้องเรียนมองจากหลังห้อง เห็นหัวหน้าชั้นยืนอยู่หน้าห้องเรียน	หัวหน้าชั้น : เพื่อน ๆ ครับ การจัดบอร์ด เรา ต้องใช้อุปกรณ์หลายอย่าง เช่น กระดาษโปสเตอร์ สีเขียนบอร์ด รูปภาพ ซึ่งเรายังไม่มี ผมเห็นว่า เราควรเก็บเงินคนละ 20 บาท
ภาพที่ 7 ภาพนักเรียนคนหนึ่งยกมือถาม	นักเรียน : แล้วของขำจะเก็บเงินคนละเท่าไรล่ะ
ภาพที่ 8 ภาพหัวหน้าชั้นยืนอยู่หน้าห้องเรียน	หัวหน้าชั้น : สำหรับค่าของขำคนละ 10 บาท คงพอนะ รวมแล้ว 30 บาท พวกเรายังไง
ภาพที่ 9 ภาพนักเรียนคนหนึ่งยกมือแล้วพูด	นักเรียน : ไม่ไหวหรอก ผมได้เงินค่าขนม วันละ 20 บาท ต้องใช้ทุกวัน จะเอาเงิน ที่ไหนมาให้ตั้ง 30 บาท

ภาพ	คำบรรยาย
ภาพที่ 10 ภาพนักเรียนอีกคนยกมือแล้วพูด	นักเรียน : ผมก็แย่เหมือนกัน ได้เงินค่าขนมมา ขนมมาทุกวันก็จริง แต่ต้องแบ่งไว้ซื้อของจำเป็น อื่น ๆ อีก ผมมีไม่ถึง 30 บาทหรอก
ภาพที่ 11 ภาพภานุวัฒน์ ยกมือพูดเสนอแนะ	ภานุวัฒน์ยกมือพูดเสนอแนะว่า "เพื่อน ๆ จะลอง วิธีนี้ไหม ผมคิดว่า ถ้าพวกเราสะสมเงินเพียง วันละ 1 บาท ในเดือนพฤศจิกายน และเดือน ธันวาคม 2 เดือนก็ได้ครบ 30 บาทแล้วละ ซึ่ง เราไม่ต้องรบกวนพ่อแม่
ภาพที่ 12 เพื่อน ๆ ประมอให้ภานุวัฒน์และนักเรียน คนหนึ่งพูดชมเชย	นักเรียน : ขอชมภานุวัฒน์นะ เธอเป็นคนที่ รู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงินและยังรู้จักหาวิธี เก็บสะสมเงินไว้ใช้ประโยชน์ในอนาคต ซึ่ง ช่วยแบ่งเบาภาระพ่อแม่ ผมขอชมเชยจริง ๆ
ภาพที่ 13 ภานุวัฒน์ ยิ้มอย่างภูมิใจ และพูดกับเพื่อน ๆ	ภานุวัฒน์ : เพื่อน ๆ เห็นด้วยกับการออมไหม ว่า เงินทองเป็นของหายาก เราต้องใช้จ่ายอย่าง ประหยัด และต้องเก็บออมเอาไว้ เพื่อใช้ ประโยชน์ในวันข้างหน้า เมื่อมีความจำเป็น

โปรแกรมการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

ครั้งที่ 6

การใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทราบผลการปฏิบัติของนักเรียนในการแก้ไขพฤติกรรมเก็บออมเงิน
2. เพื่อให้นักเรียนพิจารณาแนวทางการแก้ไขพฤติกรรมมาใช้สิ่งของเครื่องใช้

อย่างคุ้มค่า

3. เพื่อให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจริง โดยใช้พฤติกรรมมาใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า

เวลา 50 นาที

อุปกรณ์

1. วิดีทัศน์ประกอบการใช้เทคนิคแม่แบบเรื่อง "การใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า"
2. บัตรงานสำหรับการอภิปราย

วิธีดำเนินการ

1. ขึ้นเริ่มต้นของการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลความก้าวหน้าของพฤติกรรมเก็บออมเงินที่ต้อง

ปรับปรุงแก้ไข ผู้วิจัยให้การเสริมแรงทางสังคมและให้ข้อมูลย้อนกลับ

2. ขึ้นดำเนินการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยดำเนินการให้คำปรึกษาเพื่อให้รู้จักการใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า

ตามลำดับดังนี้

- 2.1 ให้นักเรียนเรียงลำดับพฤติกรรมการใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า

ที่นักเรียนต้องการแก้ไขจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ผู้วิจัยให้การชี้แนะ

- 2.2 ผู้วิจัยและนักเรียนปรึกษาร่วมกันว่าพฤติกรรมามารู้จักการใช้สิ่งของเครื่องใช้

อย่างคุ้มค่า ที่นักเรียนต้องการแก้ไขนั้น สามารถแก้ไขได้มากน้อยเพียงใด และต้องไม่ยาก

เกินกว่าที่นักเรียนปฏิบัติได้

2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนสำรวจพฤติกรรมไม่รู้จักใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่าที่นักเรียนต้องการแก้ไขว่า มีสิ่งใดหรือเหตุการณ์ใดบ้าง ที่เกิดขึ้นก่อนพฤติกรรมไม่รู้จักใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า และผลที่เกิดขึ้นตามมาภายหลังการแสดงผลพฤติกรรมการไม่รู้จักใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า

2.4 เมื่อนักเรียนเข้าใจข้อเสียของการแสดงผลพฤติกรรมไม่รู้จักใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า และต้องการที่จะปรับปรุงแก้ไขแล้ว ผู้วิจัยให้นักเรียนทำสัญญา เพื่อที่จะดำเนินการแก้ไขพฤติกรรมไม่เก็บออมเงินที่เป็นปัญหานั้น

ในขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้วิจัยใช้เทคนิคทั่วไปของการให้คำปรึกษา ได้แก่ การฟัง การใช้คำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การตีความ การให้กำลังใจ เพื่อให้นักเรียนระบุพฤติกรรมการไม่รู้จักใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า และเทคนิคการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ได้แก่ เทคนิคแม่แบบ การชี้แนะ และการเสริมแรงทางสังคม ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้คือ

1. ผู้วิจัยฉายวีดิทัศน์เรื่อง "การใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า"
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับพฤติกรรมไม่รู้จักใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่าที่แสดงนั้นว่า เหมาะสมหรือไม่ เพียงใด ตามหัวข้อในบัตรงานดังนี้
 - ก. คนุพลาทำอะไรที่แสดงถึงการใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า
 - ข. นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของสมศักดิ์ หรือไม่ เพราะอะไร
 - ค. คนุพลาได้รับผลตอบแทนอย่างไรจากการกระทำนั้น
 - ง. นักเรียนคิดว่าการกระทำของคนุพลา ควรแก่การเป็นแบบอย่างที่ดีหรือไม่ เพราะอะไร

3. ขั้นยุติการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระที่ได้จากการให้คำปรึกษาครั้งนี้ และผู้วิจัยนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการรับคำปรึกษาครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรมเทคนิคแม่แบบ
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

Script แม่แบบเรื่อง การใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า

ภาพ	คำบรรยาย
ภาพที่ 1 Caption ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร	คนตรี
ภาพที่ 2 Caption เสนอ	คนตรี
ภาพที่ 3 Caption วิดีทัศน์ประกอบคำบรรยาย	คนตรี
ภาพที่ 4 Caption รพีพรรณ อักษรวัตวิวัฒน์ ผู้จัดทำ รศ.กมลรัตน์ กรีทอง ผศ.ดร.ไพโรจน์ เบาลือ ผศ.ดร.กาญจนา หาสิตะพันธุ์ อ.พรรณพิศ วาณิชัยการ อ.ทศพร มณีศรีษา อ.ทัศนาก ทองภักดี ที่ปรึกษา ขอขอบคุณ คณะครู-อาจารย์และนักเรียน โรงเรียนเซนต์ดอมินิก กรุงเทพมหานคร	คนตรี

ภาพ	คำบรรยาย
ภาพที่ 5 ภาพถ่ายในบ้าน คุณแม่กำลังจัดของเพื่อเตรียมไปขาย	ขณะนี้ใกล้เปิดภาคเรียนปีการศึกษาใหม่ คุณแม่กำลังจัดของไปขายที่ตลาดเพื่อเก็บ เงินไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการเรียนของลูก
ภาพที่ 6 ภาพคนดูแลมือขอเงินคุณแม่	คนดูแลมือขอเงินคุณแม่ได้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อีกไม่กี่วันโรงเรียนจะเปิดภาคเรียนแล้ว คนดูแลมือขอเงินคุณแม่ไปซื้อ
ภาพที่ 7 ภาพสมศักดิ์พูดคุยกับคนดูแล	สมศักดิ์ : น้องคนดูแล หนังสือเก่าของพี่พอมืออยู่บ้างนะ เราไปช่วยกันหาดีกว่าเพื่อจะได้ประหยัดเอาไว้ คนดูแล : ครับพี่ ผมก็ว่าดีเหมือนกัน เราจะได้ประหยัดเงินเอาไว้
ภาพที่ 8 ภาพคนดูแลเขียนกระดาษรวมกัน	คนดูแลรำพึงกับตัวเองว่า ควรนำกระดาษจากสมุดที่เหลือเข้ามาเขียนรวบรวมเป็นสมุดบันทึก เพื่อใช้จดบันทึกสิ่งสำคัญ หรือใช้ในการคิดคำนวณวิชาคณิตศาสตร์
ภาพที่ 9 ภาพคุณแม่และสมศักดิ์ยิ้มกับคนดูแล	คุณแม่ : แม่ภูมิใจในตัวลูกมากที่รู้จักหน้าที่ของตัวเองที่เหลือเข้ามาทำให้เกิดประโยชน์ ซึ่งถือว่ารู้จักใช้ของ สมศักดิ์ : พี่ก็เห็นด้วย

โปรแกรมการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

ครั้งที่ 7

การรู้จักรักษาและซ่อมแซมสิ่งของ เครื่องใช้ให้ใช้งานได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทราบผลการปฏิบัติของนักเรียนในการแก้ไขพฤติกรรมมาใช้สิ่งของ เครื่องใช้ อย่างคุ้มค่า
2. เพื่อให้นักเรียนพิจารณาแนวทางในการแก้ไขพฤติกรรมรู้จักรักษาและซ่อมแซม สิ่งของ เครื่องใช้ให้ใช้งานได้
3. เพื่อให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจริง โดยใช้พฤติกรรมรู้จักรักษาและซ่อมแซมสิ่งของ เครื่องใช้ให้ใช้งานได้

เวลา 50 นาที

อุปกรณ์

1. เอกสารกรณีตัวอย่าง
2. บัตรงานสำหรับกรอกริบบาย

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นของการให้คำปรึกษา
 ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลความก้าวหน้าของพฤติกรรมมาใช้สิ่งของ เครื่องใช้ อย่างคุ้มค่าที่ต้องปรับปรุงแก้ไข ผู้วิจัยให้การเสริมแรงทางสังคมและการให้ข้อมูลย้อนกลับ
2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา
 ผู้วิจัยดำเนินการให้คำปรึกษา เพื่อให้รู้จักรักษา และซ่อมแซม เครื่องใช้ให้ใช้งานได้ตามลำดับดังนี้
 - 2.1 ให้นักเรียนเรียงลำดับพฤติกรรมรู้จักรักษาและซ่อมแซม เครื่องใช้ให้ใช้งานได้ที่นักเรียนต้องการแก้ไข จากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ผู้วิจัยให้การชี้แนะ
 - 2.2 ผู้วิจัยและนักเรียนปรึกษาร่วมกันว่าพฤติกรรมไม่รู้จักรักษาและซ่อมแซม เครื่องใช้ให้ใช้งานได้ที่ต้องการแก้ไขนั้นสามารถแก้ไขได้มากน้อยเพียงใด และต้องงมียาก เกินกว่าที่นักเรียนปฏิบัติได้

2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนสำรวจพฤติกรรมกรรมการไม่รู้จักรักษาและซ่อมแซมเครื่องใช้ให้ใช้งานได้ที่นักเรียนต้องการแก้ไขว่า มีสิ่งใดหรือเหตุการณ์ใดบ้างที่เกิดขึ้นก่อนพฤติกรรมกรรมการไม่รู้จักรักษาและซ่อมแซมเครื่องใช้ให้ใช้งานได้ และผลที่เกิดขึ้นตามมาภายหลังการแสดงผลพฤติกรรมไม่รู้จักรักษาและซ่อมแซมเครื่องใช้ให้ใช้งานได้

2.4 เมื่อนักเรียนเข้าใจข้อเสียของการแสดงพฤติกรรมไม่รู้จักรักษาและซ่อมแซมเครื่องใช้ให้ใช้งานได้ และต้องการที่จะปรับปรุงแก้ไขแล้ว ผู้วิจัยให้นักเรียนทำสัญญา เพื่อที่จะดำเนินการแก้ไขพฤติกรรมไม่รู้จักรักษาและซ่อมแซมเครื่องใช้ให้ใช้งานได้

ในขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้วิจัยใช้เทคนิคทั่วไปของการให้คำปรึกษา ได้แก่ การฟัง การใช้คำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การตีความ การให้กำลังใจ เพื่อให้นักเรียนระบุพฤติกรรมไม่รู้จักรักษาและซ่อมแซมเครื่องใช้ให้ใช้งานได้ และเทคนิคการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ได้แก่ กรณีตัวอย่าง การชี้แนะ และการเสริมแรงทางสังคม ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้คือ

1. ผู้วิจัยแจกเอกสารกรณีตัวอย่าง เรื่อง "การรู้จักรักษาและซ่อมแซมเครื่องใช้ให้ใช้งานได้"

2. ผู้วิจัยให้นักเรียนศึกษาเรื่องจากกรณีตัวอย่างนั้น

3. ผู้วิจัยให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับบทบาทของแต่ละคนในเรื่องจากกรณีตัวอย่างว่า มีพฤติกรรมรู้จักรักษาและซ่อมแซมเครื่องใช้ให้ใช้งานได้เป็นอย่างไร โดยให้นักเรียนวิเคราะห์ตามหัวข้อในบัตรงานดังต่อไปนี้

ก. "บ้านของนันทมีฐานะร่ำรวย นันทมีจำเป็นต้องเก็บของเก่า ๆ มาซ่อมแซมใช้ เพราะ เพียงแค่นักซอคุณพ่อคุณแม่ซื้อของใหม่ให้ นันทมีก็ได้สิ่งที่ต้องการ" นักเรียนรู้สึกเห็นด้วยหรือไม่กับข้อความข้างบนนี้ และถ้าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยให้ตอบว่า เพราะเหตุใด

ข. นักเรียนคิดว่าการที่สมคิดชอบเก็บเอาสิ่งของเก่า ๆ มาซ่อมแซมแล้วนำมาใช้ใหม่เป็นการกระทำที่ดีมีประโยชน์หรือไม่ เพราะเหตุใด

ค. นักเรียนคิดว่าควรปิดบุคคลใดในเรื่อง เป็นตัวอย่างในการปฏิบัติ เพราะเหตุใด

ง. นักเรียนคิดว่าตนเองสามารถรักษาและซ่อมแซมเครื่องใช้ให้ใช้งานได้หรือไม่ พร้อมทั้งยกตัวอย่างการรักษาและซ่อมแซมเครื่องใช้ให้ใช้งานได้

3. วัตถุประสงค์การให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระที่ได้จากการให้คำปรึกษาครั้งนี้ และผู้วิจัย
นัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการรับคำปรึกษาครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรมกรณีตัวอย่าง
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

กรณีตัวอย่างเรื่อง การรู้จักรักษาและซ่อมแซมสิ่งของเครื่องใช้ให้ใช้งานได้

นี่เป็นลูกชายคนเดียวของพ่อและแม่ บ้านของเขามีฐานะร่ำรวย เป็นวันหนึ่งเขาเดินถือลูกบอลพลาสติกสีสดสวย ไปเล่นที่สนามเด็กเล่นใกล้ ๆ บ้าน นัทเรียนลูกบอลขึ้นใบและตีลูกบอลเล่นอย่างสนุกสนาน เขาเล่นอยู่คนเดียวจนเหนื่อย นัทคิดในใจว่า จะเล่นอีกสักพักแล้วก็จะกลับบ้าน ขณะที่เขาเรียนลูกบอลขึ้นอีกครั้ง ปรากฏว่า ลูกบอลไปติดค้างอยู่บนปลายกิ่งไม้ ส่วนสมคิด ซึ่งเป็นลูกของนักการภารโรงที่โรงเรียน ขอบมาเล่นที่สนามเด็กเล่นในตอนเย็นของทุก ๆ วัน สมคิดยืนถือจรวดที่เขาพับด้วยกระดาษ แล้วพุ่งจรวดไปบนอากาศ สมคิดวิ่งไปเก็บจรวดที่หกลงมา แล้วเขาก็รีบไปเห็นเด็กชายคนหนึ่งแต่งตัวด้วยเสื้อผ้าใหม่ และกำลังเรียนลูกบอลสีสวยเล่น เขารู้สึกอยากมีของเล่นที่สวยงาม ๆ บ้าง เมื่อลูกบอลติดค้างบนปลายกิ่งไม้ นัทจึงใช้ไม้ยาว ๆ เขี่ย เพื่อให้ลูกบอลหกลงมา เขาพยายามเขี่ยอยู่นาน ลูกบอลก็เริ่มหกลงสักที นัทเริ่มหมกใจใช้ไม้พาดลูกบอลแรง ๆ ไม้พาดไปถูกกิ่งไม้ บ้างลูกบอลบ้าง ในที่สุดลูกบอลก็หกลงมา นัทเดินไปหยิบลูกบอลดู แต่ลูกบอลของเขาเหียวแพบและมีรูรั่ว นัทคิดว่าคงใช้ไม้ไม่ได้แล้ว เขาจึงขว้างลูกบอลทิ้งด้วยความแค้น นัทเดินกลับบ้านด้วยอารมณ์หงุดหงิด

สมคิดกำลังเล่นจรวดที่พับด้วยกระดาษอยู่ที่สนามเด็กเล่น วันนี้เขารู้สึกไม่ค่อยสนุกกับการพุ่งจรวดเล่นนัก เพราะเขาสนใจอยากเล่นลูกบอลสีสวย ๆ บ้าง แต่เขาก็ไม่มีเงินที่จะซื้อมัน เมื่อเห็นเด็กชายคนนั้นกำลังใช้ไม้พาดลูกบอล สมคิดรู้สึกใจหายกลัวลูกบอลจะแตกไปเสียก่อนที่จะร่วงสู่พื้น นัทเดินกลับถึงบ้าน เขารู้สึกหงุดหงิดมากที่เสียลูกบอลไป เพราะเป็นลูกบอลที่แม่เพิ่งจะซื้อให้ใหม่ ๆ นัทหยิบขนมออกมาจากตู้เย็นและเดินไปเปิดทีวี แล้วนอนที่เก้าอี้ผ้าใบกินขนม และดูหนังการ์ตูนในทีวี เขาคิดบ่พอใจตัวเองว่าไม่ต้องการเสียใจเดียวขอพ่อกับแม่ซื้อให้ใหม่ก็ได้ เมื่อสมคิดเห็นลูกบอลถูกเจ้าของขว้างทิ้งแล้ว เขาจึงเดินไปหยิบขึ้นมาดู พอเห็นรูรั่วที่ลูกบอลสองสามรู เขาก็คิดว่า ถ้าเอาพลาสติกอุดรูรั่วแล้วเป่าลมใส่ใหม่ ลูกบอลก็คงจะพองเหมือนเดิม แต่เขาก็รู้สึกพอใจมากหลังจากซ่อมลูกบอลเสร็จแล้ว สมคิดก็เอาเสื้อที่เขาซื้อมาซุนด้วยตนเอง

วันต่อมา นัทไปเดินเล่นที่สนามเด็กเล่นอีก นัทไม่ค่อยมีเพื่อนเล่นสักเท่าไหร่ เพราะเขาเข้าเรียนที่โรงเรียนในเมือง แต่นัทก็ชอบมาเดินเล่นที่สนามเด็กเล่นซึ่งอยู่ใกล้บ้านเขา ในขณะที่นัทกำลังเดินอยู่เพลิน ๆ เขาเลี้ยวไปเห็นเด็กอีกกลุ่มหนึ่ง กำลังเล่นเรียนลูกบอล

อย่างสนุกสนาน นัทจ้องดูลูกบอลซึ่งมีสีสันเหมือนกับลูกบอลที่เขาเอาทิ้งไป เมื่อสองสัปดาห์ที่ผ่านมา เขาเดินไปใกล้ ๆ ที่เด็กสามคนกำลังเล่นลูกบอลอยู่ แล้วเขาก็จำได้แม่นยำว่า เป็นลูกบอลเก่าของเขา นัทรู้สึกแปลกใจว่าทำไมถึงเอามันกลับมาเล่นได้ อีก เมื่อยืนดูสักครู่ นัทก็เห็นพลาสติกสีดำติดปะลูกบอล เขาจึงรู้ว่าเด็กพวกนี้เก็บเอาลูกบอลที่ร่วงติดพลาสติก แล้วนำกลับมาเล่นได้ อีก นัทรู้สึกเสียดายลูกบอล และคิดว่าตอนนั้นเขาน่าจะเอาลูกบอลที่เป็นรูปร่างซ่อมแซมที่บ้าน แต่มันก็สายไปเสียแล้ว สมคิดกับเพื่อน ๆ สามคนกำลังโยนลูกบอลเล่นอย่างสนุกสนาน เขารักและทะนุถนอมลูกบอลลูกนี้มาก เพราะปกติเขาไม่เคยมีของเล่นที่มีสีสันสวยงามเช่นนี้ และที่สำคัญมันเป็นลูกบอลที่เขาเก็บจากสิ่งของที่ถูกรคนอื่นทิ้ง และเขานำมาซ่อมด้วยตนเอง

โปรแกรมการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

ครั้งที่ 8

ปฏิบัติการให้คำปรึกษาและปัจเจกนิเทศ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนสรุปผลการเข้ารับการปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเพื่อพัฒนาการประหยัด

เวลา 50 นาที

อุปกรณ์ -

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับขั้นตอนที่ได้ดำเนินการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม เพื่อพัฒนาการประหยัดไปแล้ว
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปผลของการปฏิบัติในการพัฒนาการประหยัด ซึ่งผลของการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมในครั้งนี้ จะทำให้นักเรียนมีการประหยัดที่เหมาะสมขึ้น ซึ่งเป็นการสร้างฐานะให้แก่ตนเอง ครอบครัว และประเทศชาติ และให้นักเรียนเปรียบเทียบการประหยัดของตนเองก่อน และหลังการให้คำปรึกษาและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
3. ผู้วิจัยสรุปสาระที่ได้จากการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเพื่อพัฒนาการประหยัด และถามนักเรียนว่า จะทำอย่างไรจึงจะทำให้การประหยัดที่เกิดขึ้นนั้นเกิดความต่อเนื่องและคงทน ผู้วิจัยกล่าวขอใบยินยอมในการเข้ารับการปรึกษาในครั้งนี้และกล่าวปิดโปรแกรมการให้คำปรึกษา

การประเมินผล

สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

โปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม
สำหรับกลุ่มทดลองที่ 2

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1.	ปฐมนิเทศและ เริ่มต้นการให้ คำปรึกษา	1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพ ระหว่างผู้วิจัยกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนด้วยกัน สร้างบรรยากาศในการให้ คำปรึกษาเพื่อให้นักเรียน รู้สึกอบอุ่นใจ ไร้ความกังวลและ เป็นกันเองกับผู้วิจัย พร้อมทั้ง จะให้ความร่วมมือในการ พัฒนาการประหยัด 2. เพื่อให้นักเรียนทราบ วัตถุประสงค์ของการให้คำ ปรึกษา บทบาทหน้าที่ของ นักเรียน ระยะเวลาและ สถานที่ในการรับคำปรึกษา	1. ผู้วิจัยแนะนำตนเอง หลังจาก นั้น ผู้วิจัยให้นักเรียนเข้าร่วม กิจกรรม "สวัสดีเพื่อนรัก" 2. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของ การให้คำปรึกษา บทบาท หน้าที่ของนักเรียน ระยะเวลา จำนวนครั้ง และ สถานที่ในการรับคำปรึกษา 3. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียน ซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับราย ละเอียดที่ชัดเจน 4. ผู้วิจัยนัดหมายวัน เวลา และ สถานที่ในการรับคำปรึกษาครั้ง ต่อไป
2.	ความหมายของ การประหยัดและ ลักษณะสำคัญของ การประหยัด	1. เพื่อให้นักเรียนบอกได้ว่า บุคคลควรเป็นผู้มีการ ประหยัด 2. เพื่อให้นักเรียนบอก ความหมายและลักษณะ สำคัญของการประหยัดได้	<u>ขั้นที่ 1</u> ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา ผู้วิจัยถามนักเรียนทุกคนใน กลุ่มว่า เคยทำอะไรที่แสดงถึง การประหยัด และมีประโยชน์ อย่างไร คนเราควรเป็นผู้มีการ ประหยัดหรือไม่ เพราะเหตุใด

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<u>ขั้นที่ 2 ขั้นตอนการให้คำปรึกษา</u> มีขั้นตอนดังนี้ 2.1 ผู้วิจัยใช้เทคนิคในการให้คำปรึกษาทั่วไป ได้แก่ การฟัง การใช้คำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การตีความ และการให้กำลังใจ เพื่อให้นักเรียนบอกความหมาย และลักษณะของผู้ที่มีการประหยัด ตามที่นักเรียนเข้าใจ 2.2 ผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ได้แก่ การชี้แนะ การเสริมแรงทางสังคม เพื่อให้นักเรียนบอกตัวอย่างการกระทำที่แสดงถึงการประหยัด <u>ขั้นที่ 3 ขั้นตอนการให้คำปรึกษา</u> ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระที่ได้จากการให้คำปรึกษาครั้งนี้ และผู้วิจัยนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ ในการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
3.	การวางแผนใช้ จ่ายเงิน	1. เพื่อให้ให้นักเรียนระบุพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการประหยัดที่ไม่เหมาะสมที่นักเรียนต้องการปรับปรุงแก้ไขเป็นลำดับแรก 2. เพื่อให้นักเรียนพิจารณาแนวทางการปรับปรุงแก้ไขการประหยัดให้เหมาะสม	<u>ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มระบุพฤติกรรมเกี่ยวกับการประหยัดที่ต้องการปรับปรุงแก้ไขว่า มีอะไรบ้าง เช่น การวางแผนใช้จ่ายเงิน การใช้เงินอย่างคุ้มค่า การเก็บออมเงิน การใช้สิ่งของเครื่องใช้เกิดประโยชน์คุ้มค่า การรักษาซ่อมแซมสิ่งของเครื่องใช้ให้ใช้งานได้ <u>ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา</u> มีขั้นตอนดังนี้ 2.1 ให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มเรียงลำดับพฤติกรรมวางแผนการใช้จ่ายเงินที่นักเรียนต้องการปรับปรุงแก้ไข จากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนพิจารณาว่าพฤติกรรมที่ต้องการแก้ไวนั้นสามารถแก้ไขได้มากน้อยเพียงใด และต้องไม่ยากเกินกว่าที่นักเรียนปฏิบัติได้ 2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนแต่ละคน

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			สำรวจพฤติกรรมที่นักเรียนต้องการปรับปรุงแก้ไขว่ามีสิ่งใดหรือเหตุการณ์ใดบ้างที่เกิดก่อนพฤติกรรมนั้น และผลที่เกิดตามมาภายหลังการแสดงพฤติกรรมนั้น 2.4 เมื่อนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มเข้าใจถึงข้อเสียของการประหยัดไม่เหมาะสมแล้ว ผู้วิจัยให้นักเรียนทำสัญญาเพื่อดำเนินการแก้ไขการประหยัดที่ไม่เหมาะสมในชั้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้วิจัยใช้เทคนิคทั่วไปของการให้คำปรึกษา ได้แก่ การฟัง การใช้คำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การตีความ การให้กำลังใจ และเทคนิคการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ได้แก่ กรณีตัวอย่าง การให้ข้อมูลย้อนกลับ การชี้แนะ การเสริมแรงทางสังคม

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			ชั้นที่ 3 <u>ชั้นยุติการให้คำปรึกษา</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนสรุปลงสาระ ที่ได้จากการให้คำปรึกษาครั้งนี้ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม พร้อมทั้งนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป
4 - 7	การใช้เงินให้เกิดประโยชน์ การเก็บออมเงิน การใช้สิ่งของ เครื่องใช้ อย่างคุ้มค่า การรักษาซ่อมแซม สิ่งของ เครื่องใช้ ให้ใช้งานได้	1. เพื่อทราบผลของการปฏิบัติของนักเรียนในการปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมเกี่ยวกับการประหยัดที่ใหม่เหมาะสม 2. เพื่อให้ให้นักเรียนระบุพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการประหยัดที่ใหม่เหมาะสมที่นักเรียนต้องการปรับปรุงแก้ไข 3. เพื่อให้ให้นักเรียนพิจารณาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการประหยัดให้เหมาะสม	ครั้งที่ 4 - 7 มีวิธีดำเนินการให้คำปรึกษา เช่นเดียวกันคือ <u>ชั้นที่ 1 ชั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มรายงานผลความก้าวหน้าของพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการประหยัดที่ใหม่เหมาะสม ที่ต้องการปรับปรุงแก้ไข <u>ชั้นที่ 2 ชั้นดำเนินการให้คำปรึกษา</u> มีขั้นตอนดังนี้ 2.1 ให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มเรียงลำดับพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการประหยัดที่ต้องการปรับปรุงแก้ไข จากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนพิจารณาว่า พฤติกรรมที่ต้องการแก้ไขนั้น สามารถแก้ไขได้มากน้อย เพียงใด และ ต้องไม่ยาก เกินกว่าที่นักเรียนปฏิบัติได้ 2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนแต่ละคน ในกลุ่มสำรวจพฤติกรรมที่ นักเรียนต้องการปรับปรุง แก้ไขว่า มีสิ่งใด หรือ เหตุการณ์ใดบ้างที่เกิด ก่อนพฤติกรรมนั้น และผล ที่เกิดตามมาภายหลังการ แสดงพฤติกรรมนั้น 2.4 เมื่อนักเรียนแต่ละคนในกลุ่ม เข้าถึงใจถึงข้อเสียของการ ประหยัดไม่เหมาะสมแล้ว ผู้วิจัยให้นักเรียนทำสัญญา เพื่อดำเนินการแก้ไข งานชิ้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้วิจัยใช้เทคนิคทั่วไปของการให้คำ ปรึกษา ได้แก่ การฟัง การ ให้คำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การตีความ

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			การให้กำลังใจ และเทคนิคการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ได้แก่ กรณีตัวอย่าง การให้ข้อมูลย้อนกลับ การชี้แนะ การเสริมแรงทางสังคม <u>ขั้นที่ 3 ขั้นยุติการให้คำปรึกษา</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนสรุปสาระ ที่ได้จาก การให้คำปรึกษาครั้งนี้ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม พร้อมทั้งนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป
8	ขั้นยุติการให้คำปรึกษาและปัจฉิมนิเทศ	เพื่อให้นักเรียนสรุปผลการเข้ารับคำปรึกษาที่มีต่อการประหยัด	1. ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับขั้นตอนในการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่มีต่อการประหยัด 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนสรุปผลของการแก้ไขพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนเปรียบเทียบระหว่างก่อนและหลังการได้รับคำปรึกษา เป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			3. ผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนสรุปสาระที่ได้จากการให้คำปรึกษาครั้งนี้ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม พร้อมทั้งกล่าวขอให้นักเรียนที่ให้ความร่วมมือและกล่าวปิดการให้คำปรึกษา

หมายเหตุ การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมแต่ละครั้งใช้เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

โปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

ครั้งที่ 1

ปฐมนิเทศและ เริ่มต้นให้คำปรึกษา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้วิจัยกับนักเรียนและระหว่างนักเรียนด้วยกัน และสร้างบรรยากาศในการให้คำปรึกษา เพื่อให้นักเรียนรู้สึกอบอุ่นไว้วางใจ พร้อมทั้งจะให้ความร่วมมือในการพัฒนาการประหยัด
2. เพื่อให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม รู้บทบาท หน้าที่ของนักเรียน ตลอดจนระยะเวลา และสถานที่ในการรับคำปรึกษา

เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

อุปกรณ์

1. ฉลากชื่อสิ่งต่าง ๆ ที่คู่กัน
2. นกหวีด

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยแนะนำตนเอง
2. ให้นักเรียนเล่นเกม "สวัสดีเพื่อนรัก" เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนในกลุ่ม ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้
 - 2.1 ให้นักเรียนนั่งเก้าอี้ซึ่งจัดเป็นวงกลม
 - 2.2 ผู้วิจัยแจกฉลากให้นักเรียนแต่ละคน
 - 2.3 ผู้วิจัยให้สัญญาณเริ่มให้นักเรียนเปิดฉลากของตนเอง แล้วรีบใบหาคู่ของตนเอง เช่น หวี คู่กับกระจก ปากกาคู่กับสมุด เป็นต้น
 - 2.4 เมื่อนักเรียนแต่ละคนได้คู่ของตนแล้ว ให้แต่ละคู่ซักถามในหัวข้อต่อไปนี้
 - 2.4.1 ชื่อ นามสกุล, ชื่อเล่น , อายุ

2.4.2 อาหารที่ชอบ, สีที่ชอบ, วิชาที่ชอบ

2.4.3 งานอดิเรก

2.4.4 อนาคตอยากเป็นอะไร

2.5 ให้แต่ละคู่ออกมาแนะนำตัว โดยให้ผลิตภัณฑ์แนะนำของตนเอง

2.6 ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่า ได้ประโยชน์อะไรบ้างจากกิจกรรมนี้

3. ผู้วิจัยสรุปวัตถุประสงค์ของกิจกรรมว่า เพื่อให้นักเรียนที่ยังไม่รู้จักคุ้นเคยกัน ได้ทำความรู้จักคุ้นเคยกัน และเพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้วิจัยและนักเรียนในกลุ่ม

4. ผู้วิจัยชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษา เป็นกลุ่มตาม ทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเพื่อพัฒนาการประหยัดของนักเรียน และเทคนิคที่ใช้ในการให้คำปรึกษา 5 เทคนิค ได้แก่ เทคนิคแม่แบบ กรณีตัวอย่าง การให้ข้อมูลย้อนกลับ การเสริมแรงทาง สังคม และการชี้แนะ รวมทั้งบทบาท หน้าที่ของนักเรียนทุกคนที่ต้องปฏิบัติ คือ การเข้ารับคำ ปรึกษา 8 ครั้ง

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

โปรแกรมการให้คำปรึกษา เป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

ครั้งที่ 2

ความหมายของการประหยัดและลักษณะสำคัญของการประหยัด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ให้นักเรียนบอกได้ว่าบุคคลควรเป็นคนประหยัด
2. เพื่อให้ให้นักเรียนบอกความหมายและลักษณะสำคัญของการประหยัดได้

เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

อุปกรณ์ -

วิธีดำเนินการ

1. ขึ้นเริ่มต้นของการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยถามนักเรียนว่า เคยทำอะไรที่แสดงถึงการประหยัดและมีประโยชน์อย่างไร
คนเราควรประหยัดหรือไม่ เพราะเหตุใด

2. ขึ้นดำเนินการให้คำปรึกษา

2.1 ผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้คำปรึกษาที่ว้าบ ได้แก่ การฟัง การใช้คำถาม
ปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การตีความ และการให้กำลังใจ เพื่อให้ให้นักเรียน
บอกความหมาย และลักษณะของคนประหยัดตามที่นักเรียนเข้าใจ

2.2 ผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ได้แก่ การชี้แนะ
การเสริมแรงทางสังคม เพื่อให้ให้นักเรียนบอกตัวอย่างการกระทำที่แสดงถึงการประหยัด

3. ขึ้นยุติการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระที่ได้จากการให้คำปรึกษาครั้งนี้ และผู้วิจัย
นัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการรับคำปรึกษาครั้งต่อไป

การประเมินผล

สังเกตการอภิปรายของนักเรียน

โปรแกรมการให้คำปรึกษา เป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

ครั้งที่ 3

การวางแผนใช้จ่ายเงิน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนระบุพฤติกรรมที่ไม่ประหยัดที่นักเรียนต้องการแก้ไขเป็นลำดับแรก
2. เพื่อให้นักเรียนพิจารณาแนวทางการแก้ไขพฤติกรรมวางแผนการใช้จ่ายเงิน
3. เพื่อให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจริง อดออมพฤติกรรมวางแผนการใช้จ่ายเงินจากกลุ่ม

เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

อุปกรณ์

1. เอกสารกรณีตัวอย่าง
2. บัตรงานสำหรับการอภิปราย

วิธีดำเนินการ

1. ขึ้นเริ่มต้นของการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยให้นักเรียนระบุพฤติกรรมที่ไม่ประหยัดที่นักเรียนต้องการแก้ไขปรับปรุงว่าได้แก่อะไรบ้าง ดังนี้ การวางแผนใช้จ่ายเงิน การใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์ การเก็บออม การใช้จ่ายสิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า การรักษาและซ่อมแซมสิ่งของเครื่องใช้ให้ใช้งานได้ ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม และนำเข้าสู่เรื่องการวางแผนใช้จ่ายเงิน

2. ขึ้นดำเนินการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยดำเนินการให้คำปรึกษา เพื่อให้รู้จักการวางแผนการใช้จ่ายเงิน ตามลำดับดังนี้

2.1 ให้นักเรียนทุกคนเรียงลำดับพฤติกรรมวางแผนใช้จ่ายเงิน ที่นักเรียนต้องการแก้ไขจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ผู้วิจัยชี้แนะ

2.2 ผู้วิจัยและนักเรียนปรึกษาร่วมกันว่า พฤติกรรมไม่รู้จักวางแผนใช้จ่ายเงินที่

ต้องการแก้ไขนั้น สามารถแก้ไขได้มากน้อยเพียงใด และต้องไม่ยากเกินกว่าที่นักเรียนปฏิบัติได้

2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนสำรวจพฤติกรรมไม่รู้จักรวางแผนใช้จ่ายเงิน ที่นักเรียนต้องการแก้ไขว่า มีสิ่งใดหรือเหตุการณ์ใดบ้างที่เกิดขึ้นก่อนพฤติกรรมไม่รู้จักรวางแผนใช้จ่ายเงิน และผลที่เกิดขึ้นตามมาภายหลังการแสดงพฤติกรรมไม่รู้จักรวางแผนใช้จ่ายเงิน

2.4 เมื่อนักเรียนเข้าใจข้อเสียของพฤติกรรมไม่รู้จักรวางแผนใช้จ่ายเงิน ทำให้เงินไม่เพียงพอสำหรับใช้จ่าย และต้องการที่จะปรับปรุงแก้ไขแล้ว ผู้วิจัยให้นักเรียนทำสัญญาเพื่อที่จะดำเนินการแก้ไขพฤติกรรมไม่รู้จักรวางแผนใช้จ่ายเงินที่เป็นปัญหานั้น

งานชิ้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้วิจัยใช้เทคนิคทั่วไปของการให้คำปรึกษา ได้แก่ การฟัง การใช้คำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การตีความ การให้กำลังใจ เพื่อให้ให้นักเรียนระบุพฤติกรรมไม่รู้จักรวางแผนใช้จ่ายเงิน และเทคนิคการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ได้แก่ กรณีตัวอย่าง การชี้แนะ และการเสริมแรงทางสังคม ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้คือ

1. ผู้วิจัยแจกเอกสารกรณีตัวอย่าง เรื่อง "การวางแผนใช้จ่ายเงิน"
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนศึกษาเรื่องจากกรณีตัวอย่างนั้น
3. ผู้วิจัยให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับบทบาทของแต่ละคนในเรื่องจากกรณีตัวอย่างว่ามีพฤติกรรมวางแผนใช้จ่ายเงินเป็นอย่างไร โดยให้นักเรียนวิเคราะห์พฤติกรรมวางแผนใช้จ่ายเงินของแต่ละคน ตามหัวข้อในบัตรงานดังต่อไปนี้

- ก. ใครมีลักษณะการใช้จ่ายที่ไม่เหมาะสมที่สุด เพราะเหตุใด
- ข. นักเรียนรู้สึกอย่างไรกับการใช้จ่ายเงินของอนุพงศ์ เพราะเหตุใด
- ค. นักเรียนคิดว่าใครมีลักษณะการใช้จ่ายเงินเหมาะสมที่สุด เพราะเหตุใด
- ง. นักเรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจในเรื่องอะไรบ้าง และจะนำความรู้

ความเข้าใจไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้อย่างไรบ้าง

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระที่ได้จากการให้คำปรึกษาคั้งนี้ และผู้วิจัยนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการรับคำปรึกษาคั้งต่อไป

การประเมินผล

สังเกตการอภิปรายของนักเรียน

กรณีตัวอย่างเรื่อง การวางแผนใช้จ่ายเงิน

ในการไปทัศนศึกษาต่างจังหวัดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนเอื้ออารุณ ตามโปรแกรมจะต้องแวะศึกษาและชมสถานที่หลายแห่ง ดังนี้ พิพิธภัณฑ์ สวนสัตว์ น้ำตก สวนรุกขชาติ และสถานที่สุดท้ายคือ ห้างสรรพสินค้าในจังหวัดเพื่อที่จะให้ทุกคนได้แวะซื้อของและชมสินค้า

สมเกียรติ อนุพงศ์ และวิฑูร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทั้งสามคนมีบ้านอยู่ในละแวกเดียวกัน เมื่อถึงกำหนดวันที่จะไปทัศนศึกษา พวกเขารู้สึกดีใจและตื่นเต้นมากเมื่อทุกคนได้รับเงินจากผู้ปกครอง ต่างก็ตรงไปที่บ้านของวิฑูร อันเป็นที่นัดหมาย เมื่อพบกันต่างก็ล้วงกระเป๋า เพื่อเอาเงินมาอวดกัน ปรากฏว่า ได้รับเงินเท่า ๆ กันคนละ 200 บาท แล้วก็เดินทางไปโรงเรียน

เมื่อไปถึงโรงเรียน วิฑูรต้องเสียเงินค่าเดินทางให้ครูเป็นเงิน 100 บาท แล้ววิฑูรก็เดินไปทักทายหยอกล้อกับเพื่อน ๆ เมื่อรถใกล้จะออกเดินทางแล้ว วิฑูรหัวน้ำ เขาจึงวิ่งไปซื้อไอศกรีม ทอปปิ้งและผลไม้สด เพื่อเก็บไว้กินในระหว่างอยู่บนรถ เมื่อคณะทัศนศึกษาแวะที่พิพิธภัณฑ์ เขาก็ซื้อขนมกินอีก พอถึงสวนสัตว์ วิฑูรเห็นของเล่นที่ทำด้วยพลาสติก มีสีสันแปลกตาเป็นรูปงูเห่าแลบลิ้นได้ เขาอยากได้มากจึงซื้อไว้หนึ่งตัว จนรถแวะที่ห้างสรรพสินค้า วิฑูรเดินไปกับเพื่อน เขาซื้อขนมกินจนเงินหมด วิฑูรเหนื่อยมากจึงเดินไปขึ้นรถรอเพื่อน ๆ สักครู่ เขารู้สึกปวดปัสสาวะ จึงขอให้สมเกียรติไปส่งเข้าห้องสุขา เมื่อถึงห้องสุขา พนักงานหน้าห้องสุขาบอกว่าต้องจ่ายค่าบริการ 2 บาท วิฑูรตกใจมากเพราะไม่มีเงินเหลืออยู่เลย จึงขอยืมเงินของสมเกียรติจ่ายเป็นค่าใช้บริการ

อนุพงศ์ได้รับเงินจากผู้ปกครอง 200 บาท เมื่อไปถึงโรงเรียนเขาก็ต้องจ่ายค่าเดินทาง 100 บาท เขาเหลือเงิน 100 บาท อนุพงศ์เป็นคนที่ไม่ค่อยใช้จ่ายเงินเมื่อรถจอดสถานที่ต่าง ๆ ไม่ว่าจะ เป็นสวนสัตว์ น้ำตก สวนรุกขชาติ อนุพงศ์ก็ไม่ซื้อขนมกินเลย เขาซื้อเฉพาะอาหารกลางวันกิน แต่อนุพงศ์ชอบกินขนม เขาจึงใช้วิธีขอกินกับเพื่อน ๆ ทานให้ไม่ค่อยมีใครชอบเขา อนุพงศ์มีเงินเหลือจากการไปเที่ยวครั้งนี้ 85 บาท เขาเอาเงินไปอวดค้ำเพื่อน ๆ ดู และเขารู้สึกภาคภูมิใจมากที่ตนเองสามารถเหลือเงินมากกว่าเพื่อนคนอื่น ๆ

ส่วนสมเกียรติ เมื่อจ่ายเงินค่าเดินทางแล้ว เขาก็เหลือเงิน 100 บาท เหมือนกับอนุพงศ์และวิฑูร สมเกียรติคิดวางแผนการใช้จ่ายเงินโดยแบ่งเงินไว้เก็บ 30 บาท ส่วนอีก

70 บาท แบ่งเป็นค่าอาหาร 15 บาท ค่าน้ำ 5 บาท และค่าขนม 10 บาท เมื่อรถแวะที่ห้างสรรพสินค้า เขาซื้อกล่องสีเมจิก 1 กล่อง เขามีเงินเหลืออีก 17 บาท แต่วิทยุยอมจ่ายค่าเข้าห้องสุชา 2 บาท จึงเหลือเงิน 15 บาท สมเกียรติเอาเงินที่แบ่งไว้ตอนแรก 30 บาท รวมกับเงินที่เหลือจากการใช้จ่ายต่าง ๆ รวมทั้งสิ้น 45 บาท เขาจึงนำเงินจำนวนนี้ไปใส่กระปุกออมสินไว้

โปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

ครั้งที่ 4

การใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทราบผลการปฏิบัติของนักเรียนในการแก้ไขพฤติกรรมวางแผนใช้จ่ายเงิน
2. เพื่อให้ให้นักเรียนพิจารณาแนวทางในการแก้ไขพฤติกรรมใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์
3. เพื่อให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจริง อดออมพฤติกรรมใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์จากกลุ่ม

เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

อุปกรณ์

1. เอกสารกรณีตัวอย่าง
2. บัตรงานสำหรับการอภิปราย

วิธีดำเนินการ

1. ขึ้นเริ่มต้นของการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลความก้าวหน้าของพฤติกรรมการวางแผนการใช้จ่ายเงินที่ต้องปรับปรุงแก้ไข ผู้วิจัยให้การเสริมแรงทางสังคม และให้ข้อมูลย้อนกลับ

2. ขึ้นดำเนินการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยดำเนินการให้คำปรึกษาเพื่อให้รู้จักการใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์ตามลำดับดังนี้

2.1 ให้นักเรียนทุกคนเรียงลำดับพฤติกรรมรู้จักใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์ที่ต้องการแก้ไขจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ผู้วิจัยชี้แนะ

2.2 ผู้วิจัยและนักเรียนปรึกษาร่วมกันว่า พฤติกรรมไม่รู้จักใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์ที่ต้องการแก้ไขนั้น สามารถแก้ไขได้มากน้อยเพียงใด และต้องไม่ยากเกินกว่าที่นักเรียนปฏิบัติได้

2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนสำรวจพฤติกรรมไม่รู้จักใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์ ที่ต้องการ

การแก้ไขว่า มีสิ่งใดหรือเหตุการณ์ใดบ้างที่เกิดขึ้นก่อนพฤติกรรมไม่รู้จักรู้จักใช้เงินทำให้เกิดประโยชน์ และผลที่เกิดขึ้นตามมาภายหลังการแสดงพฤติกรรมไม่รู้จักรู้จักใช้เงินทำให้เกิดประโยชน์

2.4 เมื่อนักเรียนเข้าใจข้อเสียของการแสดงพฤติกรรมการไม่รู้จักรู้จักใช้เงินทำให้เกิดประโยชน์ และต้องการที่จะปรับปรุงแก้ไขแล้ว ผู้วิจัยให้นักเรียนทำสัญญาเพื่อที่จะดำเนินการแก้ไขพฤติกรรมไม่รู้จักรู้จักใช้เงินให้เกิดประโยชน์ที่เป็นปัญหานั้น

ในขั้นดำเนินการให้คำปรึกษาผู้วิจัยใช้เทคนิคทั่วไปของการให้คำปรึกษา ได้แก่ การฟัง การใช้คำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การตีความ การให้กำลังใจ เพื่อให้ นักเรียนระบุพฤติกรรมไม่รู้จักรู้จักใช้เงินทำให้เกิดประโยชน์ วางแผนใช้จ่ายเงิน และเทคนิคการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ได้แก่ กรณีตัวอย่าง การชี้แนะ และการเสริมแรงทางสังคม ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้คือ

1. ผู้วิจัยแจกเอกสารกรณีตัวอย่าง เรื่อง "การใช้เงินทำให้เกิดประโยชน์"
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนศึกษาเรื่องจากกรณีตัวอย่างนั้น
3. ผู้วิจัยให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับบทบาทของแต่ละคนในเรื่องจากกรณีตัวอย่างว่ามีพฤติกรรมใช้เงินทำให้เกิดประโยชน์ โดยให้นักเรียนวิเคราะห์พฤติกรรมใช้เงินทำให้เกิดประโยชน์ของแต่ละคนตามหัวข้อในบัตรงานดังต่อไปนี้

ก. นักเรียนคิดว่ากิตติใช้เงินทำให้เกิดประโยชน์หรือไม่

ข. กิตติทำอะไรจึงซื้อลูกฟุตบอลที่ถูกใจได้ นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำนั้นหรือไม่ เพราะอะไร

ค. นักเรียนคิดว่ากิตติกับซุซาดาใช้เงินทำให้เกิดประโยชน์หรือไม่ เพราะอะไร

ง. นักเรียนคิดว่านิกรใช้เงินทำให้เกิดประโยชน์หรือไม่ เพราะอะไร

จ. นักเรียนคิดว่าการกระทำของใครที่ควรแก่การเป็นแบบอย่างที่ดี

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระที่ได้จากการให้คำปรึกษาครั้งนี้ และผู้วิจัยนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการรับคำปรึกษาครั้งต่อไป

การประเมินผล

สังเกตการอภิปรายของนักเรียน

กรณีตัวอย่าง เรื่อง การใช้เงินให้เกิดประโยชน์

วันนี้เป็นวันหยุด กิตติกับซุชาติไปเที่ยวห้างสรรพสินค้า นึกกับเพื่อน ๆ เดินดูของที่
 แผนกเครื่องเขียน ซุชาติซื้อกล่องใส่ปากกา กิตติก็ซื้อบ้างแม้ว่าจะมีกล่องใส่ปากกาอยู่แล้ว นึก
 ยากซื้อบ้างเพราะกล่องใส่ปากกามีหลายแบบและน่ารักมาก แต่คิดว่ากล่องใส่ปากกาของตน
 มีอยู่แล้ว ถ้าซื้อมาต้องเก็บกล่องใบกล่องหนึ่ง ซึ่งจะไม่เข้าประโยชน์เลย

เมื่อเดินผ่านแผนกกีฬา กิตติเห็นลูกฟุตบอล ราคาลูกละ 340 บาท รู้สึกถูกใจ แม้กิตติ
 จะไม่มีเงินที่ตัดสินใจซื้อ อดยืมเงินจากซุชาติ ซึ่งนึกคิดว่าถ้าเป็นตนเอง ถึงจะมีเงินที่จะซื้อ
 ไปได้ก็จะไม่ซื้อ เพราะสามารถยืมได้จากห้องพลศึกษาของโรงเรียน และยังคงยืมเงินเพื่อนก็
 ต้องหาเงินมาคืนเพื่อนภายหลัง

นึกคิดว่าก่อนจะซื้ออะไร ควรคิดก่อนว่าของนั้นจำเป็นต้องซื้อหรือไม่ ของนั้นมี
 ประโยชน์หรือเปล่า ของนั้นมีคุณภาพและราคาไม่แพง คุณภาพใช้ได้

ก่อนกลับบ้าน กิตติกับซุชาติซื้อทอฟฟี่และน้ำอัดลมมารับประทาน ซึ่งนึกคิดว่าน้ำอัดลม
 ไม่มีประโยชน์ต่อร่างกาย และทอฟฟี่ที่รับประทานมาก ๆ ก็จะทำให้ฟันผุ ต้องเสียเงินไปหา
 ทันตแพทย์ ส่วนนึกซื้อนมสดมารับประทาน เพราะจะมีประโยชน์ต่อร่างกายและคุ้มค่ากับเงิน
 ที่เสียไป

มีสิ่งพึงปรารถนาให้ครบบาท

อย่าให้ขาดสิ่งของต้องประสงค์

มีน้อยช้าน้อยค่อยบรรจง

อย่าจ่ายลงให้มากจะยากนาน

(จากสุภาษิตสอนหญิง ของสุนทรภู่)

โปรแกรมการให้คำปรึกษา เป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

ครั้งที่ 5

การเก็บออมเงิน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทราบผลการปฏิบัติของนักเรียนในการแก้ไขพฤติกรรมมาใช้เงินให้เกิดประโยชน์
2. เพื่อให้นักเรียนพิจารณาแนวทางการแก้ไขพฤติกรรมทางการเงิน
3. เพื่อให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจริง อดออมพฤติกรรมทางการเงินจากกลุ่ม

เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

อุปกรณ์

1. วิดีทัศน์ประกอบการใช้เทคนิคแม่แบบเรื่อง "การเก็บออมเงิน"
2. บัตรงานสำหรับการอภิปราย

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นของการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลความก้าวหน้าของพฤติกรรมมาใช้เงินให้เกิดประโยชน์ที่ต้องปรับปรุงแก้ไข ผู้วิจัยให้การเสริมแรงทางสังคมและให้ข้อมูลย้อนกลับ
2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยดำเนินการให้คำปรึกษา เพื่อให้รู้จักเก็บออมเงินตามลำดับดังนี้

 - 2.1 ให้นักเรียนทุกคนเรียงลำดับพฤติกรรมทางการเงินที่นักเรียนต้องการแก้ไข จากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ผู้วิจัยชี้แนะ
 - 2.2 ผู้วิจัยและนักเรียนปรึกษาร่วมกันว่าพฤติกรรมมาไม่เก็บออมเงิน ที่นักเรียนต้องการแก้ปัญหานั้นสามารถแก้ไขได้มากน้อยเพียงใด และต้องงายากเกินกว่าที่นักเรียนปฏิบัติได้
 - 2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนสำรวจพฤติกรรมมาไม่เก็บออมเงิน ที่นักเรียนต้องการแก้ไขว่ามีสิ่งใดหรือเหตุการณ์ใดบ้างที่เกิดขึ้นก่อนพฤติกรรมมาไม่เก็บออมเงิน และผลที่เกิดขึ้นตามมา

ตามมาภายหลังการแสดงพฤติกรรมไม่เก็บออมเงิน

2.4 เมื่อนักเรียนเข้าใจข้อเสียของการแสดงพฤติกรรมไม่เก็บออมเงิน และต้องการที่จะปรับปรุงแก้ไขแล้ว ผู้วิจัยให้นักเรียนทำสัญญาเพื่อที่จะดำเนินการแก้ไขพฤติกรรมไม่เก็บออมเงินที่เป็นปัญหานั้น

ในขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้วิจัยใช้เทคนิคทั่วไปของการให้คำปรึกษา ได้แก่ การฟัง การใช้คำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การตีความ การให้กำลังใจ เพื่อให้นักเรียนระบุพฤติกรรมการไม่รู้จักเก็บออมเงิน และเทคนิคการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ได้แก่ เทคนิคแม่แบบ การชี้แนะ และการเสริมแรงทางสังคม ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้คือ

1. ผู้วิจัยฉายวีดิทัศน์เรื่อง "การเก็บออมเงิน"
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับพฤติกรรมเก็บออมเงินที่แสดงนั้นว่า เหมาะสมหรือไม่เพียงใด ตามหัวข้ออันมีตรงงานดังนี้

ก. การออมเงิน หมายถึงอะไร

ข. นักเรียนคิดว่าการออมเงินมีประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และประเทศชาติอย่างไร

ค. นักเรียนจะกระทำอย่างไรจึงจะสามารถเก็บออมเงินได้

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระที่ได้จากการให้คำปรึกษาครั้งนี้ และผู้วิจัยนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการรับคำปรึกษาครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตจากร่วมกิจกรรมเทคนิคแม่แบบ
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

Script แม่แบบเรื่อง การเก็บออมเงิน

ภาพ	คำบรรยาย
ภาพที่ 1 Caption ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร	ดนตรี
ภาพที่ 2 Caption เสนอ	ดนตรี
ภาพที่ 3 Caption วิถีทัศน์ประกอบคำบรรยาย	ดนตรี
ภาพที่ 4 Caption รพีพรรณ อักษรวัตวิวัฒน์ ผู้จัดทำ รศ.กมลรัตน์ กรีทอง ผศ.ดร.ไพโรจน์ เบาใจ ผศ.ดร.กาญจนา ทาสิตะพันธุ์ อ.พรณพิศ วาณิชการ อ.ทศพร มณีศรีงา อ.ทัศนากิติ ทองภักดี ที่ปรึกษา ขอขอบคุณ คณะครู-อาจารย์ และนักเรียน โรงเรียนเซนต์ดอมินิก กรุงเทพมหานคร	ดนตรี

ภาพ	คำบรรยาย
ภาพที่ 5 Caption ภาพภายในห้องเรียน ครูประจำชั้นยืนอยู่หน้าห้องเรียน	ครูประจำชั้นพูดกับนักเรียนว่า "นักเรียนคะ อีก 2 เดือนจะถึงวันขึ้นปีใหม่ ในราวกลางเดือนธันวาคม ครูอยากให้นักเรียนช่วยกันจัดบอร์ดวันขึ้นปีใหม่ ซึ่งเป็นกิจกรรมส่งเสริมการแสดงออกและการทำงานร่วมกัน"
ภาพที่ 6 ภาพภายในห้องเรียนมองจากหลังห้อง เห็นหัวหน้าชั้นยืนอยู่หน้าห้องเรียน	หัวหน้าชั้น : เพื่อน ๆ ครับ การจัดบอร์ดเราต้องใช้อุปกรณ์หลายอย่าง เช่น กระดาษ ปรินเตอร์ สีเขียวบอร์ด รูปภาพ ซึ่งเรายังไม่เห็น ผมเห็นว่า เราควรเก็บเงินคนละ 20 บาท
ภาพที่ 7 ภาพนักเรียนคนหนึ่งยกมือถาม	นักเรียน : แล้วของขั้วจะเก็บเงินคนละเท่าไรล่ะ
ภาพที่ 8 ภาพหัวหน้าชั้นยืนอยู่หน้าห้องเรียน	หัวหน้าชั้น : สำหรับค่าของขั้วคนละ 10 บาท คงพอนะ รวมแล้ว 30 บาท พวกเรายังไง
ภาพที่ 9 ภาพนักเรียนคนหนึ่งยกมือแล้วพูด	นักเรียน : ไม่ไหวหรอก ผมได้เงินค่าขนมวันละ 20 บาท ต้องใช้ทุกวัน จะเอาเงินที่ไหนมาหัดตั้ง 30 บาท

ภาพ	คำบรรยาย
ภาพที่ 10 ภาพนักเรียนอีกคนยกมือแล้วพูด	นักเรียน : ผมก็แย่เหมือนกัน ได้เงินค่าขนมมาทุกวันก็จริง แต่ต้องแบ่งไว้ซื้อของจำเป็นอื่น ๆ อีก ผมมีไม่ถึง 30 บาทหรอก
ภาพที่ 11 ภาพภานุวัฒน์ ยกมือพูดเสนอแนะ	ภานุวัฒน์ยกมือพูดเสนอแนะว่า "เพื่อน ๆ จะลองวิธีนี้ไหม ผมคิดว่า ถ้าพวกเราสะสมเงินเพียงวันละ 1 บาท ในเดือนพฤศจิกายน และเดือนธันวาคม 2 เดือนก็ได้ครบ 30 บาทแล้วละ ซึ่งเราไม่ต้องรบกวนพ่อแม่
ภาพที่ 12 เพื่อน ๆ ปรบมือให้ภานุวัฒน์และนักเรียนคนหนึ่งพูดชมเชย	นักเรียน : ขอชมภานุวัฒน์นะ เธอเป็นคนที่รู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงินและยังรู้จักหาวิธีเก็บสะสมเงินไว้ใช้ประโยชน์ในอนาคต ซึ่งช่วยแบ่งเบาภาระพ่อแม่ ผมขอชมเชยจริง ๆ
ภาพที่ 13 ภานุวัฒน์ ยิ้มอย่างภูมิใจ และพูดกับเพื่อน ๆ	ภานุวัฒน์ : เพื่อน ๆ เห็นด้วยกับการออมไหม ว่า เงินทองเป็นของหายาก เราต้องใช้อย่างประหยัด และต้องเก็บออมเอาไว้ เพื่อใช้ประโยชน์ในวันข้างหน้า เมื่อมีความจำเป็น

โปรแกรมการให้คำปรึกษา เป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

ครั้งที่ 6

การใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทราบผลการปฏิบัติของนักเรียนในการแก้ไขพฤติกรรมเก็บออมเงิน
2. เพื่อให้ให้นักเรียนพิจารณาแนวทางการแก้ไขพฤติกรรมมาใช้สิ่งของเครื่องใช้

อย่างคุ้มค่า

3. เพื่อให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจริง โดยใช้พฤติกรรมมาใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า

จากกลุ่ม

เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

อุปกรณ์

1. วีดิทัศน์ประกอบการใช้เทคนิคแม่แบบเรื่อง "การใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า"
2. บัตรงานสำหรับการอภิปราย

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นของการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลความก้าวหน้าของพฤติกรรมเก็บออมเงิน ที่ต้องปรับปรุงแก้ไข ผู้วิจัยให้การเสริมแรงทางสังคม และให้ข้อมูลย้อนกลับ

2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยดำเนินการให้คำปรึกษา เพื่อให้รู้จักการใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่าตามลำดับดังนี้

- 2.1 ให้นักเรียนทุกคน เรียงลำดับพฤติกรรมมาใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า ที่

นักเรียนต้องการแก้ไขจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ผู้วิจัยชี้แนะ

- 2.2 ผู้วิจัยและนักเรียนปรึกษาหารือกันว่า พฤติกรรมไม่รู้จักใช้สิ่งของเครื่องใช้

อย่างคุ้มค่า ที่นักเรียนต้องการแก้ไขนั้น สามารถแก้ไขได้มากน้อยเพียงใด และต้องไม่ยากเกินกว่าที่นักเรียนปฏิบัติได้

2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนสำรวจพฤติกรรมไม่รู้จักรหัสสิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า ที่นักเรียนต้องการแก้ไขว่า มีสิ่งใดหรือเหตุการณ์ใดบ้างที่เกิดขึ้นก่อนพฤติกรรมไม่รู้จักรหัสสิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า และผลที่เกิดขึ้นตามมาภายหลังการแสดงผลพฤติกรรมการไม่รู้จักรหัสสิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า

2.4 เมื่อนักเรียนเข้าใจข้อเสียของการแสดงผลพฤติกรรมไม่รู้จักรหัสสิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า และต้องการที่จะปรับปรุงแก้ไขแล้ว ผู้วิจัยให้นักเรียนทำสัญญา เพื่อที่จะดำเนินการแก้ไขพฤติกรรมไม่รู้จักรหัสสิ่งของเครื่องใช้ที่เป็นปัญหานั้น

ในขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้วิจัยใช้เทคนิคทั่วไปของการให้คำปรึกษา ได้แก่ การฟัง การใช้คำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การตีความ การให้กำลังใจ เพื่อให้นักเรียนระบุพฤติกรรมไม่รู้จักรหัสสิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า และเทคนิคการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ได้แก่ เทคนิคแม่แบบ การชี้แนะ และการเสริมแรงทางสังคม ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้คือ

1. ผู้วิจัยฉายวิดีโอเรื่อง "การใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า"
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับพฤติกรรมไม่รู้จักรหัสสิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า ที่แสดงนั้นว่า เหมาะสมหรือไม่เพียงใด ตามหัวข้อในมัตฐานดังนี้
 - ก. ดนุผลทำอะไรที่แสดงถึงการไม่รู้จักรหัสสิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า
 - ข. นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของสมศักดิ์หรือไม่ เพราะอะไร
 - ค. ดนุผลได้รับผลตอบแทนอย่างไรจากการกระทำนั้น
 - ง. นักเรียนคิดว่าการกระทำของดนุผล ควรแก่การเป็นแบบอย่างที่ดีหรือไม่ เพราะอะไร

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระที่ได้จากการให้คำปรึกษาครั้งนี้ และผู้วิจัยนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการรับคำปรึกษาครั้งต่อไป

การประเมินผล

สังเกตการอภิปรายของนักเรียน

Script แม่แบบเรื่อง การใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า

ภาพ	คำบรรยาย
ภาพที่ 1 Caption ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร	คนตรี
ภาพที่ 2 Caption เสนอ	คนตรี
ภาพที่ 3 Caption วัตถุประสงค์ประกอบคำบรรยาย	คนตรี
ภาพที่ 4 Caption รพีพรรณ อักษรวัตวิวัฒน์ ผู้จัดทำ รศ.กมลรัตน์ กรีทอง ผศ.ดร.ไพโรจน์ เบาลือ ผศ.ดร.กาญจนา หาสิตะพันธุ์ อ.พรณิศา วาณิชย์การ อ.ทศพร มณีศรีชา อ.ทัศนาก้องภักดี ที่ปรึกษา ขอขอบคุณ คณะครู-อาจารย์ และนักเรียน โรงเรียนเซนต์ดอมินิก กรุงเทพมหานคร	คนตรี

ภาพ	คำบรรยาย
ภาพที่ 5 ภาพภายในบ้าน คุณแม่กำลังจัดของเพื่อเตรียมไปขาย	ขณะนี้ใกล้จะเปิดภาคเรียนปีการศึกษาใหม่ คุณแม่กำลังจัดของไปขายที่ตลาด เพื่อเก็บเงินไว้เป็นค่าใช้จ่ายการเรียนของลูก
ภาพที่ 6 ภาพคุณพลแบมือขอเงินคุณแม่	คุณพลสอบเลื่อนชั้นได้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อีกไม่กี่วันโรงเรียนจะเปิดภาคเรียนแล้ว คุณพลต้องชำระหนังสือเรียนใหม่ จึงขอเงินคุณแม่ไปซื้อ
ภาพที่ 7 ภาพสมศักดิ์พูดกับคุณพล	สมศักดิ์ : น้องคุณพล หนังสือเก่าของพี่ผมมีอยู่บ้างนะ เราไปช่วยกันดัดกว่า เพื่อจะได้ประหยัดเอาไว้ คุณพล : ครับพี่ ผมก็ว่าดีเหมือนกัน เราจะได้ประหยัดเงินเอาไว้
ภาพที่ 8 ภาพคุณพลเขียนกระดาษรวมกัน	คุณพลรำพึงกับตัวเองว่า ควรนำกระดาษจากสมุดที่เหลือมาเย็บรวบรวมเป็นสมุดโน้ต เพื่อใช้จดบันทึกสิ่งสำคัญ หรือใช้ในการศึกษาค้นคว้าวิชาคณิตศาสตร์
ภาพที่ 9 ภาพคุณแม่และสมศักดิ์ยิ้มกับคุณพล	คุณแม่ : แม่ภูมิใจในตัวลูกมากที่รู้จักนำของที่เหลือมาใช้ มาทำให้เกิดประโยชน์ ซึ่งถือว่ารู้จักใช้ของอย่างคุ้มค่า สมศักดิ์ : พี่ก็เห็นด้วย

โปรแกรมการให้คำปรึกษา เป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

ครั้งที่ 7

การรู้จักรักษาและซ่อมแซมสิ่งของ เครื่องใช้ให้ใช้งานได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทราบผลการปฏิบัติของนักเรียนในการแก้ไขพฤติกรรมมาใช้สิ่งของ เครื่องใช้ อย่างคุ้มค่า
2. เพื่อให้นักเรียนพิจารณาแนวทางการแก้ไขพฤติกรรมรู้จักรักษาและซ่อมแซม สิ่งของ เครื่องใช้ให้ใช้งานได้
3. เพื่อให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจริง โดยใช้พฤติกรรมรู้จักรักษาและซ่อมแซมสิ่งของ เครื่องใช้ให้ใช้งานได้

เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

อุปกรณ์

1. เอกสารกรณีตัวอย่าง
2. บัตรงานสำหรับการอภิปราย

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นของการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลความก้าวหน้าของพฤติกรรมมาใช้สิ่งของ เครื่องใช้ อย่างคุ้มค่าที่ต้องปรับปรุงแก้ไข ผู้วิจัยให้การเสริมแรงทางสังคม และให้ข้อมูลย้อนกลับ
2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยดำเนินการให้คำปรึกษา เพื่อให้รู้จักรักษาและซ่อมแซม เครื่องใช้ให้ใช้งานได้ตามลำดับดังนี้

 - 2.1 ให้นักเรียนทุกคนเรียงลำดับพฤติกรรมรู้จักรักษาและซ่อมแซม เครื่องใช้ ให้ใช้งานได้ ที่นักเรียนต้องการแก้ไขจากมากที่สลับไปหาน้อยที่สุด ผู้วิจัยให้การชี้แนะ

2.2 ผู้วิจัยและนักเรียนปรึกษาร่วมกันว่า พฤติกรรมไม่รู้จักรักษาและซ่อมแซมเครื่องใช้ให้ใช้งานได้ที่ต้องการแก้ไขนั้น สามารถแก้ไขได้มากเพียงใด และต้องไม่ยากเกินกว่าที่นักเรียนปฏิบัติได้

2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนสำรวจพฤติกรรมไม่รู้จักรักษาและซ่อมแซมเครื่องใช้ให้ใช้งานได้ที่นักเรียนต้องการแก้ไขว่า มีสิ่งใดหรือเหตุการณ์ใดบ้างที่เกิดขึ้นก่อนพฤติกรรมไม่รู้จักรักษาและซ่อมแซมเครื่องใช้ให้ใช้งานได้ และผลที่เกิดขึ้นตามมาภายหลังการแสดงพฤติกรรมไม่รู้จักรักษาและซ่อมแซมเครื่องใช้ให้ใช้งานได้

2.4 เมื่อนักเรียนเข้าใจข้อเสียของการแสดงพฤติกรรมไม่รู้จักรักษาและซ่อมแซมเครื่องใช้ให้ใช้งานได้ และต้องการที่จะปรับปรุงแก้ไขแล้ว ผู้วิจัยให้นักเรียนทาสัญญา เพื่อที่จะดำเนินการแก้ไขพฤติกรรมไม่รู้จักรักษาและซ่อมแซมเครื่องใช้ให้ใช้งานได้

ในขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้วิจัยใช้เทคนิคทั่วไปของการให้คำปรึกษา ได้แก่ การฟัง การใช้คำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การตีความ การให้กำลังใจ เพื่อให้นักเรียนระบุพฤติกรรมไม่รู้จักรักษาการวางแผนการใช้จ่ายเงิน และเทคนิคการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ได้แก่ กรณีตัวอย่าง การชี้แนะ และการเสริมแรงทางสังคม ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้คือ

1. ผู้วิจัยแจกเอกสารกรณีตัวอย่าง เรื่อง "การรู้จักรักษาและซ่อมแซมเครื่องใช้ให้ใช้งานได้"

2. ผู้วิจัยให้นักเรียนศึกษา เรื่องจากกรณีตัวอย่างนั้น

3. ผู้วิจัยให้นักเรียนอภิปราย เกี่ยวกับบทบาทของแต่ละคนในเรื่องจากกรณีตัวอย่างว่า มีพฤติกรรมการรู้จักรักษาและซ่อมแซมเครื่องใช้ให้ใช้งานได้เป็นอย่างไร จุดย่ให้นักเรียนวิเคราะห์ตามหัวข้อในบัตรงานดังต่อไปนี้

ก. "บ้านของนันทมีฐานะร่ำรวย นันทไม่จำเป็นต้องเก็บของเก่า ๆ มาซ่อมแซมใช้ เพราะเพียงแค่นำของของคุณแม่ชื่อของใหม่ให้ นันทก็จะได้สิ่งที่ต้องการ" นักเรียนรู้สึกเห็นด้วยหรือไม่กับข้อความข้างบนนี้ และถ้าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยให้ตอบว่า เพราะเหตุใด

ข. นักเรียนคิดว่า การที่สมคิดชอบเก็บเอาสิ่งของเก่า ๆ มาซ่อมแซมแล้วนำมาใช้ใหม่ เป็นการกระทำที่ดีมีประโยชน์หรือไม่ เพราะเหตุใด

ค. นักเรียนคิดว่าควรยึดบุคคลใดในเรื่อง เป็นตัวอย่างในการปฏิบัติ เพราะเหตุใด

ง. นักเรียนคิดว่า ตนเองสามารถรักษาและซ่อมแซมเครื่องใช้ให้ใช้งานได้หรือไม่ พร้อมทั้งยกตัวอย่างการรักษาและซ่อมแซมเครื่องใช้ให้ใช้งานได้

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระที่ได้จากการให้คำปรึกษาครั้งนี้ และผู้วิจัยนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการรับคำปรึกษาครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรมกรณีตัวอย่าง
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

กรณีตัวอย่างเรื่อง การรู้จักรักษาและซ่อมแซมสิ่งของเครื่องใช้ให้ใช้งานได้

นัทเป็นลูกชายคนเดียวของพ่อและแม่ บ้านของเขามีฐานะร่ำรวย เป็นวันหนึ่งเขาเดินถือลูกบอลพลาสติกสีสดใส ไปเล่นที่สนามเด็กเล่นใกล้ ๆ บ้าน นัทโยนลูกบอลขึ้นไป และตีลูกบอลเล่นอย่างสนุกสนาน เขาเล่นอยู่คนเดียวจนเหนื่อย นัทคิดในใจว่า จะเล่นอีกสักพักแล้วก็จะกลับบ้าน ขณะที่เขาโยนลูกบอลขึ้นอีกครั้ง ปรากฏว่า ลูกบอลไปติดค้างอยู่บนปลายกิ่งไม้ส่วนสมคิดซึ่งเป็นลูกของนักการภารโรงที่โรงเรียน ขอบมาเล่นที่สนามเด็กเล่นในตอนเย็นของทุก ๆ วัน สมคิดยื่นมือจรวดที่เขาพับด้วยกระดาษ แล้วพุ่งจรวดไปบนอากาศ สมคิดวิ่งไปเก็บจรวดที่หั่นลงมา แล้วเขาก็เหลือบไปเห็นเด็กชายคนหนึ่งแต่งตัวด้วยเสื้อผ้าใหม่ และกำลังโยนลูกบอลสีสวยเล่น เขารู้สึกอยากมีของเล่นที่สวยงาม ๆ บ้าง เมื่อลูกบอลติดค้างบนปลายกิ่งไม้ นัทจึงใช้ไม้ยาว ๆ เขี่ย เพื่อให้ลูกบอลหั่นลงมา เขาพยายามเขี่ยอยู่นาน ลูกบอลก็ไหม้หั่นสักที นัทหมดความใจใช้ไม้พาดลูกบอลแรง ๆ ไม้พาดไปถูกกิ่งไม้บ้างลูกบอลบ้าง ในที่สุดลูกบอลก็หั่นลงมา นัทเดินไปหยิบลูกบอลดู แต่ลูกบอลของเขาเหี่ยวแห้งและมีรูรั่ว นัทคิดว่าคงใช้ไม้ไม่ได้แล้ว เขาจึงขว้างลูกบอลทิ้งด้วยความโกรธ นัทเดินกลับบ้านด้วยอารมณ์หงุดหงิด

สมคิดกำลังเล่นจรวดที่พับด้วยกระดาษอยู่ที่สนามเด็กเล่น วันนี้เขารู้สึกไม่ค่อยสนุกกับการพุ่งจรวดเล่นนัก เพราะเขาสนใจอยากเล่นลูกบอลสีสวย ๆ บ้าง แต่เขาก็ไม่มีเงินที่จะซื้อ มัน เมื่อเห็นเด็กชายคนนั้นแก้างใช้ไม้พาดลูกบอล สมคิดรู้สึกใจหายกลัวลูกบอลจะแตกไปเสียก่อนที่จะร่วงสู่พื้น นัทเดินกลับถึงบ้าน เขารู้สึกหงุดหงิดมากที่เสียลูกบอลไป เพราะเป็นลูกบอลที่แม่เพิ่งจะซื้อให้ใหม่ ๆ นัทหยิบขนมออกมาจากตู้เย็นและเดินไปเปิดทีวี แล้วนอนที่เก้าอี้ผ้าใบกินขนมและดูหนังการ์ตูนในทีวี เขาคิดลอบใจตัวเองว่าไม่ต้องเสียใจ เดียวขอพ่อกับแม่ซื้อให้ใหม่ก็ได้ เมื่อสมคิดเห็นลูกบอลถูกเจ้าของขว้างทิ้งแล้ว เขาจึงเดินไปหยิบขึ้นมาดู พอเห็นรูรั่วที่ลูกบอลสองสามรู เขาก็คิดว่า ถ้าเอาพลาสติกเตอร์ปิดรูรั่วแล้วเป่าลมใส่ใหม่ ลูกบอลก็คงจะพองเหมือนเดิม แต่เขาก็รู้สึกพอใจมาก หลังจากซ่อมลูกบอลเสร็จแล้ว สมคิดก็เอาเสื้อที่ขาดมาซุนด้วยตนเอง

วันต่อมา นัทไปเดินเล่นที่สนามเด็กเล่นอีก นัทไม่ค่อยมีเพื่อนในละแวกนี้ เพราะเขาเข้าเรียนที่โรงเรียนในเมือง แต่นัทก็ชอบมาเดินเล่นที่สนามเด็กเล่นซึ่งอยู่ใกล้บ้านเขา ในขณะที่นัทกำลังเดินอยู่เพลิน ๆ เขาเหลือบไปเห็นเด็กอีกกลุ่มหนึ่งกำลังเล่นโยนลูกบอลอย่างสนุกสนาน นัทจ้องดูลูกบอล ซึ่งมีสีสันเหมือนกับลูกบอลที่เขาเอาทิ้งไปเมื่อสองสัปดาห์ที่ผ่านมา เขาเดินไป

ากส์ ๆ ที่เด็กสามคนกำลังเล่นลูกบอลอยู่ แล้วเขาก็จำได้แม่นว่า เป็นลูกบอลเก่าของเขา
นักรู้สึกแปลกใจว่า ทำไมถึงเอามันกลับมาเล่นได้ อีก เมื่อยืนดูสักครู่ นัทก็เห็นพลาสติกสีดำ
ติดปะลูกบอล เขาจึงรู้ว่าเด็กพวกนี้เก็บเอาลูกบอลที่รั่วใบติคพลาสติกแล้วนำกลับมาเล่นได้
อีก นักรู้สึกเสียดายลูกบอล และคิดว่าตอนนั้นเขาน่าจะเอาลูกบอลที่เป็นรูรั่วใบซ่อมแซมที่บ้าน
แต่มันก็สายไปเสียแล้ว สมคิดกับเพื่อน ๆ สามคนกำลังโยนลูกบอลเล่นอย่างสนุกสนาน เขารัก
และทะนุถนอมลูกบอลลูกนี้มาก เพราะปกติเขาไม่เคยมีของเล่นที่มีสีสันสวยงามเช่นนี้ และที่
สำคัญมันเป็นลูกบอลที่เขาเก็บจากสิ่งของที่ถูกรคนอื่นทิ้ง และเขานำมาซ่อมด้วยตนเอง

โปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

ครั้งที่ 8

ยุติการให้คำปรึกษาและปัจฉิมนิเทศ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ นักเรียนสรุปผลการเข้ารับคำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม เพื่อพัฒนาการประหยัด

เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

อุปกรณ์ -

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับขั้นตอนที่ได้ดำเนินการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม เพื่อพัฒนาการประหยัดไปแล้ว
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนสรุปผลของการปฏิบัติในการพัฒนาการประหยัด ซึ่งผลของการได้รับคำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมในครั้งนี้ จะทำให้นักเรียนมีการประหยัดที่เหมาะสมขึ้น ซึ่งเป็นการสร้างฐานะให้แก่ตนเอง ครอบครัว และประเทศชาติ และให้นักเรียนเปรียบเทียบการประหยัดของตนเองก่อน และหลังการได้รับคำปรึกษา และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
3. ผู้วิจัยสรุปสาระที่ได้จากการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเพื่อพัฒนาการประหยัด และถามนักเรียนว่า จะทำอย่างไรจึงจะทำให้การประหยัดที่เกิดขึ้นนั้นเกิดความต่อเนื่องและคงทน ผู้วิจัยกล่าวขอปรารถนาความร่วมมือในการเข้ารับคำปรึกษาในครั้งนี้และกล่าวปิดโปรแกรมการให้คำปรึกษา

การประเมินผล

สังเกตจากการอภิปรายของนักเรียน

ภาคผนวก ก .

1. แบบสอบถามการประหยัด
2. เฉลยคำตอบแบบสอบถามการประหยัด
3. ตาราง 6 ค่าอำนาจจําแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการประหยัด
4. ตาราง 7 แสดงคะแนนการประหยัดของกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม
5. ตาราง 8 แสดงคะแนนการประหยัดของกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม
6. ตาราง 9 แสดงความแตกต่างของคะแนนการประหยัดของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการทดลอง

แบบสอบถามการประหยัด

คำชี้แจง แบบสอบถามเรื่องการประหยัดเป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบตามสถานการณ์ที่กำหนด แต่ละข้อคำถามมี 3 ตัวเลือก ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์ที่กำหนดแล้วตอบคำถามให้ตรงตามความเป็นจริงของนักเรียนให้มากที่สุด โดยทำเครื่องหมายกากบาท (X) ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ต้องการ

1. โภคลเก็บสะสมเงินที่ได้เป็นค่าขนม 300 บาท ซึ่งตั้งใจจะนำไปฝากธนาคาร แต่เมื่อเห็นเพื่อนซื้อกางเกงใส่ และมีคนชมว่าหล่อ โภคลจึงอยากได้บ้าง แต่ยังไม่เสียขายเงินอยู่ ไม่รู้ว่าจะตัดสินใจอย่างไร ถ้านักเรียนเป็นโภคล นักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร
 - ก. ไม่ซื้อ เพราะไม่อยู่ในแผนการใช้จ่ายเงินของตน
 - ข. ยังไม่แน่ใจ อาจจะซื้อในสัปดาห์หน้า
 - ค. ซื้อ เพราะอยากได้เหมือนเพื่อน
2. ในโอกาสวันแม่ที่ 12 สิงหาคม พ.ศ. 2538 แม่ให้เงินเกรียงไกรเป็นเงิน 1,000 บาท ถ้านักเรียนเป็นเกรียงไกร นักเรียนจะทําอย่างไร
 - ก. นำไปฝากธนาคาร เพื่อนำมาใช้เมื่อถึงคราวจำเป็น
 - ข. นำไปซื้อของเล่นที่อยากได้มานานแล้ว
 - ค. นำไปฝากธนาคารส่วนหนึ่ง และซื้อของเล่นส่วนหนึ่ง
3. ชีระเห็นเพื่อน ๆ ในกลุ่ม ดัดเสือกีฬาสีหมักกันหลายคน ก็อยากได้บ้าง เพราะเสือกีฬาของชีระ แม้จะใช้ได้แต่ค่อนข้างเก่า ถ้านักเรียนเป็นชีระจะทําอย่างไร
 - ก. ดัดใหม่ เพราะจะได้มีเสือกีฬาเหมือนเพื่อน ๆ และไม่อายเพื่อน
 - ข. ไปขออนุญาตคุณแม่ก่อน ถ้าคุณแม่อนุญาตก็ดัดใหม่
 - ค. ใช้ตัวเก่าต่อไป เพราะเห็นว่ายังใช้ได้

4. สมภพมีกระเป๋าอยู่ใบหนึ่งยังใหม่อยู่ วันหนึ่งกระเป๋าเกี่ยวกับตะปูฝาบ้าน จนทำให้หูหิ้วกระเป๋าใบนั้นขาด ถ้านักเรียนเป็นสมภพนักเรียนจะทำอย่างไร
- นักเรียนกระเป๋านั้นนำให้ร้านซ่อม เพื่อใช้การต่อไป
 - เก็บกระเป๋าใบนั้นไว้ในตู้ เพื่อคนอื่น ๆ ต้องการจะใช้
 - เอากระเป๋าใบนั้นทิ้งไปแล้ว ซื้อใบใหม่ เพราะราคามันก็บาท
5. โชคได้รับเงินจากแม่ไว้ใช้จ่ายที่โรงเรียนวันละ 50 บาท ถ้านักเรียนเป็นโชคนักเรียนจะใช้จ่ายเงินแต่ละวันอย่างไร
- เอาไปซื้อข้าว ขนม ที่เหลือเอาไปซื้อของเล่น
 - เอาไปซื้อข้าว และของที่จำเป็นที่เหลือเอาไปใส่กระปุกออมสินไว้
 - ซื้ออาหารและขนมที่ชอบมากกว่าจะคำนึงราคาและคุณค่าที่เหมาะสม
6. ตอนเข้าคูปองให้เงินเด็กชายธนา 20 บาท และคูปองให้อีก 30 บาท เมื่อธนากลับจากโรงเรียนมีเงินเหลืออยู่ 15 บาท ถ้านักเรียนเป็นธนา นักเรียนจะทำอย่างไรกับเงินจำนวนนั้น
- นำไปซื้อหมกถ้อง
 - นำไปซื้อน้ำผลไม้
 - นำไปซื้อน้ำอัดลม
7. ทรงสิทธิ์ได้รับเงินจากพ่อ 500 บาท เพื่อไปซื้อรองเท้า เมื่อซื้อมาแล้วเหลือเงินอยู่ 150 บาท จึงนำไปคืนให้กับพ่อ แต่พ่อไม่เอา บอกว่า "เก็บไว้เถอะ" ถ้านักเรียนเป็นทรงสิทธิ์ นักเรียนจะทำอย่างไร
- นำไปฝากธนาคารทั้ง 150 บาท
 - นำไปฝากธนาคารส่วนหนึ่ง และเอาไปซื้อขนมส่วนหนึ่ง
 - นำไปซื้อขนมทั้งหมดเลย เพราะเป็นเงินส่วนที่เหลือที่พ่อให้

8. กอบชัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีปากกาใช้อยู่ประจำตัวหนึ่ง วันหนึ่งป่าของกอบชัยมาจากอเมริกา แล้วซื้อปากกาด้ามหนึ่งมาฝากกอบชัย ซึ่งสวยงาม ถ้านักเรียนเป็นกอบชัย นักเรียนจะทําอย่างไร
- เลิกใช้ปากกาด้ามเดิม เพราะปากกาใหม่สวยกว่า
 - เอาปากกาด้ามใหม่เก็บไว้ใช้ จนกว่าปากกาด้ามเดิมหมึกหมด
 - ใช้ปากกาด้ามใหม่บ้าง เก่าบ้าง สลับกัน
9. เด็กชายก๊อตเป็นนักกีฬาฟุตบอลของโรงเรียน วันหนึ่งขณะแข่งฟุตบอล บังเอิญเตะไปถูกก้อนหิน ทําให้รองเท้าคู่ที่สวมอยู่นั้นเกิดขาดไป ถ้านักเรียนเป็นเด็กชายก๊อต นักเรียนจะทําอย่างไร
- ถอดรองเท้าคู่นั้นทิ้งไป เพราะเก็บไว้ก็ใช้ไม่ได้แล้ว
 - ใส่รองเท้าคู่นั้นเล่นต่อไป จนจบการแข่งขัน
 - ถอดรองเท้าคู่นั้นออก แข่งขันเสร็จค่อยมาคู่อีกทีว่า พอจะนำไปซ่อมแซมเพื่อใช้การต่อไปได้หรือไม่
10. คุณพ่อคนหนึ่งตั้งใจซื้อโทรทัศน์สียี่ห้อหนึ่งจากร้านเก่าแก่เฮง ถ้าซื้อเงินสดราคา 8,000 บาท แต่ถ้าซื้อเงินผ่อนจะต้องจ่ายงวดแรก 3,000 บาท และต่อไปจ่ายเดือนละ 700 บาท เป็นเวลา 10 เดือน ขณะนี้คุณพ่อมีเงินไม่พอจะซื้อเงินสด ถ้านักเรียนเป็นคุณพ่อ นักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร
- ขอยืมเงินเพื่อนมาซื้อด้วยเงินสด
 - รอเก็บเงินให้ครบแล้วซื้อเงินสด
 - ซื้อเงินผ่อนเป็นรายเดือน
11. เด็กชายเมฆ มีเงิน 50 บาท ถ้าช่วยคุณพ่อทำงานบ้าน คุณพ่อจะให้เงินวันละ 10 บาท แต่เด็กชายเมฆต้องการหนังสือเล่มหนึ่งราคา 100 บาท และหุ่นยนต์ราคา 80 บาท ถ้านักเรียนเป็นเด็กชายเมฆ นักเรียนจะทําอย่างไร
- ช่วยพ่อทำงานจนมีเงินพอที่จะซื้อหนังสือก่อนแล้วจึงสะสมไว้ซื้อหุ่นยนต์ต่อไป
 - ขอเงินพ่ออีก 50 บาท เพื่อจะได้ซื้อหนังสือ
 - เอาเงินไปซื้อหุ่นยนต์ดีกว่า เพราะถูกกว่าและสนุกกว่าด้วย

12. สมชาติมีเงินอยู่ 20 บาท เมื่อเดินผ่านหน้าตลาด เห็นหนังสือการ์ตูนกับขนมหอมน่ารับประทาน ถ้านักเรียนเป็นสมชาติ นักเรียนจะทำอย่างไร
- ซื้อหนังสือการ์ตูนทั้ง 20 บาท เพราะมีเรื่องสนุก
 - ตัดสินใจซื้อขนมส่วนหนึ่ง เงินที่เหลือเก็บใส่กระปุกออมสิน
 - ไม่ซื้อทั้งหนังสือการ์ตูนและขนม ขอเก็บใส่กระปุกออมสินดีกว่า
13. รอวาทเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สวมหมวกใบทำงานที่สวนหลังบ้าน ปรากฏว่าหมวกได้เกี่ยวกับกิ่งไม้ ทำให้ส่วนตกลงไปในน้ำ ถ้านักเรียนเป็นรอวาท นักเรียนจะทำอย่างไร
- ทิ้งไป ใบหมวกใบใหม่มาใช้เพราะมีอยู่หลายใบ
 - เก็บหมวกขึ้นมา แล้วนำไปตากให้แห้ง เพื่อใช้ต่อ
 - เก็บหมวกขึ้นมา อาจจะนำมาใช้ต่อ
14. กมลเรียนอยู่ที่โรงเรียนแห่งหนึ่งในต่างจังหวัด ในแต่ละเดือนจะได้รับเงิน เดือนละ 3,000 บาท บางเดือนก็พอใช้จ่าย แต่บางเดือนก็ไม่พอใช้จ่าย ถ้านักเรียนเป็นกมล นักเรียนจะทำอย่างไร
- วางแผนการใช้จ่ายเงินแต่ละเดือน
 - เดือนไหนไม่พอใช้จ่ายก็ขอทางบ้านใหม่ได้
 - เดือนไหนไม่พอใช้ขอยืมเพื่อนก่อน แล้วเดือนต่อมาค่อยคืน
15. เบิร์ด มีเงิน 50 บาท เขาเดินไปตลาดเพื่อจะซื้ออาหาร แต่พอไปถึงตลาด เห็นร้านขายของเล่นมากมาย และเบิร์ดสนใจอยากได้ ถ้านักเรียนเป็นเบิร์ด นักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร
- ซื้ออาหาร เพราะสำคัญกว่าของเล่น
 - ซื้อของเล่น เพราะงดยอดอาหารรับประทานสักมื้อก็ไม่เป็นไร
 - คิดทบทวนว่า จะซื้ออาหารดี หรือของเล่นดี

16. เอกได้รับเงินไปโรงเรียนวันละ 40 บาททุกวัน เขามีเงินเหลือเก็บไว้สักระบุกว่าวันละ 5 บาททุกวัน แต่วันนี้เอกเหลือเงินที่ใช้จากโรงเรียน 10 บาท ซึ่งมากกว่าทุกวัน ถ้านักเรียนเป็นเอก นักเรียนจะทําอย่างไร
- เก็บไว้สักระบุกอมสินทั้งหมด
 - เก็บไว้สักระบุกอมสินเพิ่มเป็น 7 บาท ที่เหลือเอาไว้ซื้อขนม
 - วันนี้ขอเอาเงินที่เหลือทั้ง 10 บาทไปกินขนม
17. ศัลย์ซื้อรองเท้าผ้าใบมาคู่หนึ่ง ด้วยความที่อยากจะให้เพื่อน ๆ ได้เห็น จึงใส่มาโรงเรียน วันวันนั้นฝนเกิดตกลงมาอย่างหนัก ทากัรองเท้าที่เปียกน้ำจนสวมมาไม่ได้ ถ้านักเรียนเป็นศัลย์ นักเรียนจะทําอย่างไร
- นำมาตากให้แห้ง เพื่อจะได้ใช้ต่อไป
 - ทิ้งไปเลย
 - ล้างให้แห้งแล้วเก็บไว้บริจาคให้ผู้พิการที่ขาดแคลน
18. สุชาติเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีนาฬิกาเรือนหนึ่ง พอเข้าไปประมาณสี่เดือนกว่านาฬิกาเรือนนั้นเกิดหยุดไปเฉย ๆ จนทากัให้ดูเวลาไม่ได้ ถ้านักเรียนเป็นสุชาติ นักเรียนจะทําอย่างไร
- รีบนำไปซ่อม เพราะเห็นว่าน่าจะยังใช้ได้อยู่
 - เก็บไว้ก่อน ถ้ามันเดินแล้วค่อยนำมาใส่ใหม่
 - ทิ้งไปเลย เก็บไว้ก็ไม่มียประโยชน์ แล้วค่อยหาซื้อเรือนใหม่
19. แม่คนหนึ่งมีลูก 3 คน ในแต่ละสัปดาห์ทุกคน แต่ละคนได้รับเงินคนละ 200 บาทเท่ากัน ลูกคนที่ 1 พอได้เงินมาแล้ว ได้เอาไปซื้อของเล่นและขนม ลูกคนที่ 2 นำไปซื้อเสื้อผ้าที่เหลือเอาไปฝากธนาคาร ส่วนลูกคนที่ 3 นำไปฝากธนาคารทั้งหมด ถ้านักเรียนเป็นลูกคนหนึ่งของแม่ นักเรียนจะเลือกเป็นลูกคนที่เท่าไร
- ลูกคนที่ 1
 - ลูกคนที่ 2
 - ลูกคนที่ 3

20. มานะ เป็นเด็กบ้านสวน ขณะที่เดินกลับบ้านแขนเสื้อถูกกิ่งไม้เกี่ยว ทำให้แขนเสื้อขาดเป็นรูเล็กน้อย ถ้านักเรียนเป็นมานะ นักเรียนจะทําอย่างไร
- นํามาเย็บรอยขาดเสีย เพราะจะได้ใส่ต่อไป
 - ทิ้งไปเลย เพราะใส่แล้วอายคนอื่นเขา
 - เก็บไว้ที่บ้านนั้นแหละ อาจจะนํามาเย็บรอยขาด
21. บดินทร์ต้องการซื้อปากกาและหนังสือเรียน เพื่อเตรียมตัวให้พร้อมสำหรับเปิดเทอม เขาสะสมเงินได้ 100 บาท แต่ขณะที่เขาจะไปซื้อปากกาและหนังสือเรียน เกิดพบของเล่นที่ถูกใจลดราคาเหลือ 90 บาท ถ้านักเรียนเป็นบดินทร์ นักเรียนจะทําอย่างไร
- ไม่ซื้อของเล่น เพราะตั้งใจไว้ว่าจะเอาไปซื้อปากกาและหนังสือ
 - ซื้อของเล่น เพราะได้ราคาพิเศษ
 - ซื้อของเล่นโดยขอเงินพ่อสัก 30 บาท เพื่อว่าจะได้เหลือเงินไปซื้อปากกาหรือหนังสือได้
22. ปิมีเงินเก็บอยู่ 250 บาท เขาอยากได้กระเป๋านักเรียนใหม่ เพราะใบเก่าเริ่มขาด เขากําลังจะไปซื้อกระเป๋าใบใหม่นั้น เขาเจอเพื่อน ๆ กลุ่มหนึ่งและเพื่อน ๆ กลุ่มนั้นชักชวนเขาไปเที่ยวด้วย ถ้านักเรียนเป็นปิมี นักเรียนจะทําอย่างไร
- ซื้อกระเป๋า เพราะเป็นของใช้จำเป็น
 - ไปเที่ยวกับเพื่อน ๆ เพราะเกรงว่าเพื่อนจะโกรธ
 - ไปตามพ่อดูก่อนว่าจะให้ไปเที่ยวหรือไม่ ถ้าพ่ออนุญาตก็จะไป
23. วันนี้คุณแม่ให้เงินทัศนีย์ไปเที่ยวแดนเนรมิต 300 บาท ทัศนีย์ได้ซื้ออาหาร และขนมเหลือเงินกลับบ้าน 35 บาท ถ้านักเรียนเป็นทัศนีย์จะทําอย่างไร กับเงินจำนวนนี้
- นํามาให้คุณแม่
 - นำไปฝากธนาคาร
 - นำไปซื้อขนมที่มาขายหน้าบ้าน

24. เอเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีเสื้อยืดอยู่ตัวหนึ่งซึ่งเก่ามาก มีรอยขาดอยู่หลายแห่ง เขาจึงคิดว่า เสื้อตัวนี้น่าจะใช้ประโยชน์อย่างอื่นได้ดีกว่าที่จะนำมาใส่ต่อ ถ้านักเรียนเป็นเด็กชายเอ นักเรียนจะทําอย่างไร
- ทําเป็นผ้าเช็ดโต๊ะ
 - เอาทิ้งไปเลยดีกว่า ไม่ใช้ละ
 - เก็บไว้อย่างนั้นแหละ เพราะขณะนี้ยังไม่รู้ว่าจะใช้ประโยชน์อะไร
25. ปิยะพงษ์เป็นนักกีฬาบาสเกตบอลของโรงเรียน ในขณะที่แข่งบาสเกตบอลอยู่นั้น ปิยะพงษ์เลี้ยงลูกเพื่อจะโยนลงห่วง แต่ปรากฏว่า ฝ่ายตรงข้ามเข้ามาสกัดลูก พร้อมกับดึงเสื้อของปิยะพงษ์ จนทําให้ตะเข็บเสื้อขาด ถ้านักเรียนเป็นปิยะพงษ์ นักเรียนจะทําอย่างไร
- หลังการแข่งขัน นำเสื้อไปซ่อม เพื่อให้ใช้ต่อไป
 - หลังการแข่งขัน นำเสื้อตัวนั้นทิ้งไปเลย เพราะใช้ไม่ได้แล้ว
 - ขอสำรวจอีกที อาจจะนำไปซ่อมแซม
26. พ่อให้เงินสุภาพบุรุษที่โรงเรียน อาทิตย์ละ 350 บาท พอถึงวันพุธ สุภาพมีเหลือ 100 บาท แต่อยากได้ปืนแสงเลเซอร์ ซึ่งราคา 100 บาทพอดี หากสุภาพซื้อปืนก็จะมีเงินไว้ชํานวันพฤหัสบดี และวันศุกร์ ถ้านักเรียนเป็นสุภาพ นักเรียนจะทําอย่างไร
- ซื้อปืน ถ้าเงินหมดก็ไปขอพ่อแม่
 - ซื้อปืน โดยขอยืมเงินเพื่อนอีก 50 บาท แล้วเอาเงินตนเองออกอีก 50 บาท เพื่อเหลือไว้ชํานบ้าง
 - ไม่ซื้อ เพราะวันพฤหัสบดี และวันศุกร์จะไม่มีเงินใช้
27. เด็กชายวิจิตได้รับเงิน 300 บาท จากรางวัลชนะเลิศ การประกวดอ่านบทร้อยกรอง เขาคิดว่าจะนำเงินมาซื้อสมุด และหนังสือ เพื่อใช้ในการเรียนหรือจะนำเงินไปซื้อของมาเลี้ยงเพื่อน ๆ เพื่อฉลองที่เราได้รางวัลชนะเลิศมาดี ถ้านักเรียนเป็นเด็กชายวิจิต นักเรียนจะทําอย่างไร
- นำเงินไปซื้อสมุดและหนังสือ
 - นำเงินไปซื้อของมาเลี้ยงเพื่อน ๆ
 - อาจจะซื้อสมุดและหนังสือทั้งหมด

28. มอสมีเงิน 100 บาท เขาอยากจะนำเงินไปฝากธนาคาร แต่ก็อยากจะทำเงินไปเล่น
 ตู้เกมส์ ถ้านักเรียนเป็นมอส นักเรียนจะทำอย่างไร
- นำไปฝากธนาคารอย่างที่คิดไว้
 - นำไปเล่นตู้เกมส์ดีกว่า ถ้ามีเงินค่อนนำไปฝาก
 - ลังเลใจว่าจะนำไปฝากธนาคารหรือเล่นตู้เกมส์
29. ครูให้นักเรียนสะสมเงินโดยหยอดกระปุกออมสิน คนละ 1 บาท ทุก ๆ วัน จนใกล้จะ
 ปิดเทอม จึงให้นักเรียนนำเงินในกระปุกออกมานับได้คนละ 125 บาท เพื่อน ๆ หลายคน
 เงินทั้งหมดไปฝากออมสิน แต่เด็กชายกิตติยังตัดสินใจไม่ได้ว่าจะเอาเงินไปทำอะไร ถ้า
 นักเรียนเป็นกิตติ นักเรียนจะทำอย่างไร
- นำไปฝากธนาคารส่วนหนึ่ง และซื้อหนังสือเรียนส่วนหนึ่ง
 - เก็บไว้ในกระปุกออมสินตามเดิม เมื่อจะใช้ก็สามารถใช้ได้ทันที
 - นำไปใช้จ่ายเพื่อเที่ยวเตร่กับเพื่อน ๆ
30. สมบัติเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีเงินอยู่ 45 บาท ตั้งใจจะดูหนังสือเรื่องหนึ่ง
 แต่ก็คิดอยากซื้อเครื่องเขียนใหม่ เพราะของเดิมที่มีอยู่ใกล้จะหมดแล้ว ถ้านักเรียนเป็น
 สมบัติ นักเรียนจะทำอย่างไร
- ไปดูหนังสือดีกว่า สบายใจดี
 - ไปซื้อเครื่องเขียนดีกว่า เพราะจะไม่มีใช้
 - ลังเลใจว่าจะซื้อเครื่องเขียนหรือดูภาพยนตร์

เฉลยคำตอบแบบสอบถามการประหยัด

ข้อ	ก	ข	ค
1	2	1	0
2	2	0	1
3	0	1	2
4	2	1	0
5	0	2	1
6	2	1	0
7	2	1	0
8	0	2	1
9	0	1	2
10	0	2	1
11	2	1	0
12	0	1	2
13	0	2	1
14	2	0	1
15	2	0	1
16	2	1	0
17	2	0	1
18	2	1	0
19	0	1	2
20	2	0	1

ข้อ	ก	ข	ค
21	2	0	1
22	2	0	1
23	1	2	0
24	2	0	1
25	2	0	1
26	0	1	2
27	2	0	1
28	2	0	1
29	2	1	0
30	0	2	1

ตาราง 6 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการประหยัด

ข้อที่	t	ข้อที่	t
1	2.45	16	3.67
2	3.06	17	2.65
3	3.80	18	2.86
4	2.31	19	5.42
5	2.55	20	2.55
6	3.47	21	2.87
7	4.02	22	4.24
8	2.09	23	3.10
9	4.30	24	3.02
10	2.71	25	3.42
11	2.83	26	2.01
12	6.05	27	3.21
13	2.01	28	3.67
14	2.55	29	2.81
15	3.81	30	2.57

ค่าอำนาจจำแนกทั้งฉบับตั้งแต่ 2.01 ถึง 6.05

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .85

ตาราง 7 แสดงคะแนนการประหยัดของกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษา
รายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

คนที่	คะแนนการประหยัด		ผลต่างของ คะแนนการประหยัด	อันดับที่ ของความ แตกต่าง	R ⁺	R ⁻
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง				
1	43	54	11	6.5	+6.5	-
2	43	54	11	6.5	+6.5	-
3	40	49	9	4	+4	-
4	45	55	10	5	+5	-
5	36	41	5	2	+2	-
6	34	40	6	3	+3	-
7	43	47	4	1	+1	-
8	42	56	14	8	+8	-

$$\sum R^+ = 36 \quad \sum R^- = 0$$

$$T = 0^{**}$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 8 แสดงคะแนนการประหยัดของกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษา
เป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

คนที่	คะแนนการประหยัด		ผลต่างของ คะแนนการประหยัด	อันดับที่ ของความ แตกต่าง	R+	R-
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง				
1	42	53	11	1	+1	-
2	41	57	16	6	+6	-
3	38	50	12	3	+3	-
4	43	57	14	5	+5	-
5	35	56	21	8	+8	-
6	45	57	12	3	+3	-
7	32	52	20	7	+7	-
8	37	49	12	3	+3	-

$$\sum R^+ = 36 \quad \sum R^- = 0$$

$$T = 0^{**}$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 9 แสดงความแตกต่างของคะแนนการประหยัดของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 และ
กลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการทดลอง

คนที่	กลุ่มทดลองที่ 1		ค่าความ แตกต่าง	อันดับที่ ของความ แตกต่าง	กลุ่มทดลองที่ 2		ค่าความ แตกต่าง	อันดับที่ ของความ แตกต่าง
	ก่อนการ ทดลอง	หลังการ ทดลอง			ก่อนการ ทดลอง	หลังการ ทดลอง		
1	43	54	11	7	42	53	11	7
2	43	54	11	7	41	57	16	14
3	40	49	9	4	38	50	12	10
4	45	55	10	5	43	57	14	12.5
5	36	41	5	2	35	56	21	16
6	34	40	6	3	45	57	12	10
7	43	47	4	1	32	52	20	15
8	42	56	14	12.5	37	49	12	10

$$\sum R_1 = 41.5$$

$$\sum R_2 = 94.5$$

$$U_1 = n_1 n_2 + \frac{n_1(n_1 + 1)}{2} - \sum R_1$$

$$= (8)(8) + \frac{8(8 + 1)}{2} - 41.5$$

$$= 58.5$$

$$U_2 = n_1 n_2 + \frac{n_1(n_1 + 1)}{2} - \sum R_2$$

$$= (8)(8) + \frac{8(8 + 1)}{2} - 94.5$$

$$U = 5.5^{**}$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางสาวรพีพรรณ อักษราวดีวัฒน์
วัน เดือน ปี เกิด	29 กันยายน 2503
สถานที่เกิด	อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	582/29 ถนนประชาสงเคราะห์ อโศกดินแดง เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2526-พ.ศ. 2531	เจ้าหน้าที่ฝ่ายเศรษฐกิจ ศูนย์ประสานงานทหารกองหนุนแห่งชาติ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน
พ.ศ. 2531-ปัจจุบัน	อาจารย์ 1 ระดับ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านคอนจิก อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2520	ประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนกวิทยาศาสตร์ โรงเรียนเบญจมราชาลัย กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2525	วิทยาศาสตรบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาพัฒนาการเกษตร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
พ.ศ. 2538	การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการแนะแนว) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การเปรียบเทียบผลของการทำให้คำปริศนารายบุคคลและ เป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม
ที่มีต่อการประหยัคของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนเซนต์คอมมิวนิก กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
รพีพรรณ อักษรราวศิริวัฒน์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว
กุมภาพันธ์ 2539

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อเปรียบเทียบผลของการทำให้คำปรึกษารายบุคคล และเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่มีต่อการประหยัดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2538 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีการประหยัดต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองที่ 1 ที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม จำนวน 8 คน และกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม จำนวน 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ โปรแกรมการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม โปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม และแบบสอบถามการประหยัด สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ การทดสอบของวิลคอกซันและการทดสอบของแมน วิทนี

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม มีการประหยัดมากขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม มีการประหยัดมากขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม มีการประหยัดสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

A COMPARISON OF THE EFFECTS OF INDIVIDUAL COUNSELING AND GROUP
COUNSELING IN BEHAVIOR THEORY ON SAVING OF PRATHOM SUKSA V
STUDENTS OF SAINT DOMINIC SCHOOL IN BANGKOK

AN ABSTRACT

BY

RAPEEPHAN AKSRAVADIVAT

Presented in partial fulfillment of the requirements for the Master
of Education degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinwirot University

February 1996

The purpose of this experimental research was to compare the effects of individual counseling and group counseling in behavior theory on Saving of Prathom Suksa V students of Saint Dominic School in Bangkok in the academic year 1995.

The Sample was selected from Prathom Suksa V students whose scores of saving tests were lower than the percentile rank of 25. They were randomly selected for the two experimental groups; each group was consisted of 8 students. The experimental group I was assigned to participate in individual counseling and the experimental group II was assigned to participate in group counseling, both in behavior theory.

The instruments were saving test, the individual counseling in behavior theory program and the group counseling in behavior theory program. The Wilcoxon's Matched Pairs Signed - Ranks test and the Mann-Whitney U test were used to analyze the data.

The results were as follows :

1. Saving of the students who were assigned to participate in individual counseling in behavior theory was significantly higher than before the experiment at .01 level.

2. Saving of the students who were assigned to participate in group counseling in behavior theory was significantly higher than before the experiment at .01 level.

3. Saving of the students who were assigned to participate in group counseling in behavior theory was significantly higher than the other who were assigned to participate in individual counseling in behavior theory at .01 level.